

FEDERAL ALMANYA: 2,50 DM
FRANSA: 7.-FF
BELÇİKA: 50.-BF
HOLLANDA: 3.-G
İNGİLTERE: 70 Pence
DANİMARKA: 10.-KRN
İSVEÇ: 8.-KRN
AVUSTURYA: 20 S
İSVİÇRE: 2,5 Sfr

Türkiye Postası

2. DEZEMBER 1983
KUMMER: 19
15 GÜNLÜK GAZETE
Adres: Donau Str.1
1000 Berlin 44
Tel: 030/624 60 92

Postvertriebsstück Gebühr bezahlt A1319D

Adadaki Türk demokratik muhalefetini
ölümle tehdit ederek bağımsız Türk
Cumhuriyeti kurdurtan cunta, Kuzey
Kıbrıs'ı ilhaka hazırlanıyor

Bağımsızlık ilanı
ABD'nin adayı
bölme planının
bir halkasıdır

Federal Parlamento çoğunluğun isteklerini hiçe sayarak roketlere "evet" dedi

Bariş hareketi, roketlere karşı direnışı sürdürecektir

21-22 Kasım günleri Federal Almanya Parlamentosu, polis kordonu altında yapılan toplantılarında, SPD ve Yeşillerin red oylarına ve halkın yüzde 75'i'nin karşı olmasına rağmen roketlere bir kez daha "evet" dedi. 23 Kasım günü de Pershing-2 roketlerinin ilk bölümü, Kohl hükümeti ile Reagan yönetimi arasındaki anlaşmaya bağlı olarak Federal Almanya'ya geldi.

Batı Avrupa'ya yeni ABD roketlerinin yerleştirilmesi roketlerine karşı, tüm atom silahlarını söktür

Yeniden tutuklanan 16 barış savaşçısı topluca 20 metrekairelik bir hücreye kapatıldı

Barış Derneği yöneticileri ölüme mi terkedildi ?

Uluslararası Af Örgütü, Metris cezaevinde daracak bir hücreye kapatılan Barış Derneği yöneticilerine günde yalnızca iki defa su verildiğini açıkladı. Dernek Başkanı emekli büyükelçi Mahmut Dikender'in oğlu Mehmet Ali Dikender İngiliz parlamentosunda düzenlenen basın toplantısında dernek yöneticilerine verilen ceza ve tutuklama

kararının "aslında bir ölüm cezası olduğu ve üstelik bu cezanın infazına geçildiğini" söyledi. Metris cezaevine kapatılan Barış Derneği yöneticilerinin Dikender kanser, İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın ise kalp hastası.

● Yazısı 5. sayfa

Kıbrıs Gerçeği

Ahmet KARDAM

"Biz tam 20 yıldır ezilirken, öldürülürken neredeydiniz? Ne yaptık da böyle karışmıza çıkıyorsunuz? Biz Rumların kölesi yapmak istiyorsunuz. Bunu kabul etmeyeceğiz."

Kuzey Kıbrıs'ın Türk kesiminin bağımsızlığını ilan eden Rauf Denktaş, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin kürsüsünden avaz avaz böyle bağırıyordu. Türkiye'nin boyalı basınına ise Yunan ve Rum düşmanlığını körükleyen ve Amerika'ya sözde "salırdan" kocaman kocaman manşetler, Ve birahanelerde, kahvehanelerde, berber dükkanlarında, yollarda su akı almaz konuşmalar:

"Ne olmus ya'nı Kıbrıs'ta bağımsızlık ilan etmişsek? İsrail ona buna saldırsın, ses yok... İngiltere, Falkland adalarını işgal eder, gene ses yok... Amerika avuçları kadar Grenada adasına 5 bin asker sokup halkı boğazlar, çıt çıkmaz... Biz Kıbrıs'ta canımızı koruyalım diye bağımsızlık ilan ederiz, bütün dünya karışmıza dikilir. Yok arkadaş, Türk'ün Türk'ten başka dostu yok!"

Böyle konuşmadan önce su soruyu sormak gerekmez mi? Yüzyıllardan beri adada barış içinde birlikte yaşayan, komarda ve kıvancda herseylerini paylaşan Kıbrıs'ta Rum ve Türk halkını birbirine kışkırtmaya kalkın acaba kimdir? Adanın bütününlüğünü ve bağımsızlığını, iki halkın kardeşliğini savunları ilercil Türklerin kanına giren kimdir?

1958'in 1 Mayıs günü adanın İngiliz sömürgeci olmanın kurtulması talebiyle Rumlarla omuz omuz alanlara çıkıyan Türklerin, Magosa'daki örgütünü, o gece ateşe veriler kimdir? Rum ve Türk işçilerini çatıştı altından toplayan Kıbrıs İşçi Sendikaları Federasyonu üyesi sendikacı Ahmet Sadi'yi ve karısını vuranlar kimdir? İki gün geçmeden,

24 Mayıs günü, **İnkilapçı** gazetesinin yazı kurulu üyesi Fazıl Ondur'u kim öldürdü? Beş gün sonra Ahmet Yahya'yı yatığında boğazlayanlar kimdi? Ya Hasan Ali'yi, Ahmet İbrahim'i, Arif Hulusi'yi yok etmek isteyenler? Yüzlerce ilercil Türk'ü canlarını kurtarmak için Kıbrıs'ta terkedip İngiltere'ye göçmek zorunda bırakan kimdi?

1962 yılında bir otomobilin içinde birbirlerinin kucağında can vererek iki halkın dostluğunun sembolü haline gelen AKEL Merkez Komitesi üyesi Derviş Kavasoglu ile sendikacı Costas Mişayus'u katleden kimdi?

Bütün bu terör hareketlerini adadaki İngiliz sömürge ordusunun desteğiyle yürüten Türk Mücahitleri Teşkilatı'nı (TMT) örgütleyen, Menderes hükümetinden bu teşkilat için para ve adam alan kimdi?

Birleşmiş Milletler'in kürsüsünden "20 yıldır ezilirken, öldürülürken neredeydiniz?" diye bağırabilen Denktaş, kanlı ellerini yalanların ardına gizlemekten bu sorulara da yanıit verme cesaretini gösterebilir mi? Türkiye'de 12 Mart döneminin suçluları olarak hesap vermeleri gerekirken, Sampson'un faşist hükümet darbesi bahanesiyle 1974'de Kuzey Kıbrıs'ı işgal edip "milli kahrman" kesiilen bugünkü Cuntacı generaller, Rum sivil halkının, masum kadın ve çocukların boğazlanmasını

hesabını verebilirler mi?

İster 1958'deki, ister 1963'deki, ya da ister 1974'deki olsun, Kıbrıs'taki yığinsal kırım hareketlerinin üstündeki milliyetçi ve poven çetnilerin karankil örtüsünü kaldıran herkes, İngiliz ve ABD emperyalizminin destegindeki Yunan ve Türk gericiğinin ve bunların adadaki uzantıları olan Denktaş'ların, Küçük'lerin, Grivas'ların, Sampson'ların kanlı ellerinden başka birsey göremez.

Şimdi Denktaş'ın Kuzey Kıbrıs Türk kesiminde bağımsızlık ilan etmesi de, ABD'nin ve NATO'nun adayı bölmek ve parçalamak birini Türk, ötekisini Rum gericiğine teslim ederek Kıbrıs'ı öyle yönetmek planlarının parçasıdır. Çünkü:

ABD ve NATO Ortadoğu bölgesine, özellikle Lübnan'a daha rahat müdahale edebilmek üzere Türk Cuntası'na bağlı gerici Denktaş yönetimindeki Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden yararlanılabilecektir.

Bugünkü Yunan hükümeti ve meşru Kıbrıs Cumhuriyeti'nin parlamentosu ABD'nin ve NATO'nun isteklerine kolay kolay boyun eğmiyorlar. Ama ABD yönetimi şimdi Kıbrıs'ın resmen bölünmüş olmasından yararlanarak onlara "Siz benim sarmıların kabul edin, ben de Türkiye'ye baskı yapayım" diyerek şantajta girişilecektir.

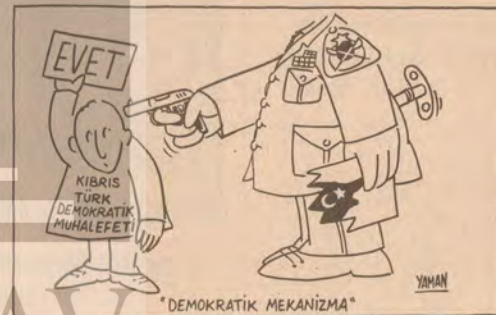
Kıbrıs'ın resmen bölünmesi yalnız Türk kesiminde değil, buna bir tepki olarak Rum kesiminde de, Yunanistan'da da emperyalizminin maşası milliyetçi ve poven, faşist güçlerin ve örgütlerinin kanlanıp gücünmesine yarayacaktır.

"Türk'ün Türk'ten başka dostu yok" demogörsine kapılan işçiler, emekçiler, gençler, ilercil ve demokrat aydınlar Kıbrıs gericiğine bir kez de bu gözle bakmasını bilmelidirler!

(1902 - 1983)

İ. BİLEN
İşçi sınıfımızın
ve emekçi
halkımızın
başı sağolsun

ONBEŞ GÜNDE TÜRKİYE

13 Kasım

● İzmir 2 Numaralı Askeri Mahkeme'-de 2 yıldan beri devam eden ve 17'si hakkında ölüm cezası istenen 181 sanıklı Ege Dev-Yol davası karar aşamasına geldi.

● Barolar Birliği Başkanvekili Teoman Evren, yazılı bir açıklamaya yaparak, Türkiye'nin siyasi suçluları da kapsamak üzere genel affa muhtaç olduğunu savundu ve "Kamuoyu yeni hükümetten af beklemektedir" dedi.

● Çağdaş Gazeteciler Derneği Genel Başkanı Ahmet Abakay, ANAP Genel Başkanı Turgut Özal başkanlığında oluşacak hükümetin "başın örgütü olarak düşüncesi açıklanmadıkça serbest rekabet koşulları yaratılmasını bekliyoruz" dedi.

14 Kasım

● 12 Eylül öncesinde İzmir'de bir okulun duvarına afiş asılması gerekçesiyle Zeynel Tunç ve İsmail İnal 4'er yıl 2'er yıl ağır hapis cezasına mahkum edildiler.

● Üniversitelerarası Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sinavı için başvuru, 21 Kasım tarihinde başlayacak ve 5 Aralık tarihinde son bulacak. Üniversiteye gir-

me sınavlarına katılmak isteyenlerden 4'er bin lira harç alınacak.

15 Kasım

● Ülkemizde son 10 yılda meydana gelen iş kazalarında, 34 bin 365 kişi sürekli iş göremez derecede sakat kaldı ve 13 bin 65 kişi de hayatını yitirdi.

● Giresun Millî Eğitim Müdürlüğü'nde çalıştırılmak üzere alınacak bir işçi için açılan imtiana 287 kişi başvurdu.

16 Kasım

● İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi, İlbank-İş Sendikası'nın 20 yöneticisi hakkında yeni bir dava açtı.

Sanıklarin anayasal düzeni Marksist-Leninist doğrultuda değiştirmek için eylemde bulundukları gerekçesiyle 6 yıl 8 ay ile 20 yıl arasında hapisle cezalandırılması istendi.

● Devletin tarım üreticilerine ödemediği borcun miktarı, 85 milyar liraya yükseldi. Borçlarda en büyük pay 41 milyar lira pancar üreticilerine ait bulunuyor. Devletin fındık üreticilerine 19 milyar ve pirinç üreticilerine 6 milyar lira borcu var.

17 Kasım

● 683 sanıklı ve 213 ölüm cezası istemli Devrimci Yol Merkez davasına Ankara 1 Numaralı Askeri Mahkeme'-de sanık sorgularıyla devam edildi. Duruşmada soruşu yapılan Nuran Görkem, emniyetle işkence gördüğünü söyleyerek, gizli örgüt üyesi olduğuna ilişkin iddialarına reddetti.

● Cunta'nın Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Zeyyat Baykara ile Köy-İşleri ve Kooperatifler Bakanı Münir Güney, Türkiye İş Bankası Yönetim Kurulu üyelerine atıldılar.

18 Kasım

● Ocak-Eylül dönemini kapsayan 9 aylık sürede, Türkiye'nin dış ticaret açığı geçtiğimiz yılın üç döneminde orana yüzde 9 artarak, 2 milyar 620 milyon dolara ulaştı.

● Ege Devrimci-Yol davası sona erdi, 2 Numaralı Askeri Mahkeme, 183 sanıklı davada 4 kişiyi ölüme, 4 kişiyi ömür boyu, 1 kişiyi 20 yıl, 20 kişiyi 15 yıl ve diğerlerini de çeşitli hapis cezalarına mahkum etti.

● Diyarbakır 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde görülen 88 sanıklı TKP Gü-

neydoğu grubu davasına devam edildi ve 37 sanığın sorgulamaları tamamlandı.

● Devrimci Savas Örgütü'ne üye oldukları iddiasıyla, Mustafa Ertem, Nesimi Demirtaş ve Recep Sait Özdenek hakkında Ankara 2 Numaralı Askeri Mahkeme'-de yeni bir dava açıldı. Askeri Savcı, sanıklardan ikisi hakkında idam ve birisi hakkında da 5 ile 15 yıl arasında hapis cezası istedi.

19 Kasım

● Sıkıyönetim bugün saat 17'den itibaren tüm yurttan 4 ay süreyle uzatılacak. Millî Güvenlik Konseyi 10 Kasım 1983 tarihli ve 34 sayılı kararında, 12 Eylül 1980 tarihinde bütün yurttan ilan edilen sıkıyönetimin 19 Kasım tarihinde itibaren dört ay süreyle bütün yurttan uzatılmasını kararlaştırmıştı.

20 Kasım

● Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde 12 sanıklı yeni bir TİHK-P-C davası açıldı. Askeri Savcı, sanıkların 5 ile 12 yıl arasında hapisle cezalandırılmasını istedi.

● Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2

Numaralı Askeri Mahkemesi'nde devam eden 288 sanıklı Ankara TKP davasında, Askeri Savcı esas hakkındaki görüşlerini ilk bölümünün okunmasını bitirdi.

21 Kasım

● Ereğli Kömür İşletmeleri Kandilli Kömür Ocakı'nda işçileri madene indiren ansızın durumu koptu, 4 işçi hayatını yitirdi ve 2 işçi de ağır şekilde yaralandı. Kandilli Ocağı, 7 Mart 1983'deki grizu patlamasında 104 işçinin can verdiği yer.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde görülen Türkiye Yazarlar Sendikası davasına, yazılı delillerin okunmasıyla devam edildi.

22 Kasım

● Barış Derneği Davası'nda beş ve sekiz yıl hapis cezasına çarptırılan 23 kişilerin, alınan karardan hemen sonra tutuklanarak cezalarına gönderilmelerinin yasalara aykırı olduğu gerekçesiyle, sanık avukatları tarafından karara itiraz edildi.

23 Kasım

● İstanbul Sıkıyönetim Askeri Savcılığı, DISK'e bağlı Dev-Maden-Sen Sendikası'nın 16 yöneticisi hakkında 2 Numaralı Askeri Mahkeme'-de yeni bir dava açtı. Askeri Savcı, sendikayı yasa dışı örgüt gibi yönettikleri gerekçesiyle, Dev-Maden-Sen Sendikası yöneticilerinin 6 yıl 8 ay ile 20 yıl arasında hapisle cezalandırılmasını istedi.

● İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi Savcılığı, Sefaköy İGĐ yöneticileri Mehmet Özo, Aysel Sakarya ve Mahmut Özlü hakkında dava açarak, sanıkların 3 ile 5 yıl arasında hapisle cezalandırılmasını istedi.

24 Kasım

● Doğru Yol Partisi Genel Başkanı Yıldırım Avcı hakkında, Antalya Serik Cumhuriyet Savcılığı tarafından, "halkı oy kullandırmaya teşvik ettiği" gerekçesiyle yeni bir suçlamaya daha açıldı.

● İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2

ŞU BİZİM TÜRKİYE

Bize böyle bir "aslan" lazımdı işte!

Geçtiğimiz günlerde gazetelerin manşetlerini, Kıbrıs'ta bağımsızlık konusunda Amerika'nın Türkiye'ye bastırıp, Türkiye'nin de ne biçim karşı çıktığı haberleri şaşkınlıkla karşıladı.

Geçtiğimiz günlerde gazetelerimiz, Kıbrıs'ta taşınmazlık konusunda Amerika'nın Türkiye'ye bastırıp, Türkiye'nin de ne biçim karşı çıktığı haberleri süsledi. Bu büyük döşüşü arasında Evren'i ABD'ye karşı direnen ulusal kahraman gibi gösterilemek için elden gelen yapıldı. Bunlardan en güzeli, şimşir harflerle yazılmış "Evren Hayır Dedi" başlığıydı. Bir zamanlar İnönü, Ecevit, Kıbrıs konusunda aslan kesilirdi de, Evren geri kalır mı? Ama bir kaç gün sonraki haberler bu "hayır"ın nasıl bir dansıklı dövüş olduğunu açıkça ortaya koyuyordu.

Ağır işçi: Ajda Pekkan

Ajda Pekkan, çoçenlerde "Yeşilyurt Lisesi Kültürü"nin düzenlediği bir yemeğe "konuşmacı" olarak katıldı. Güzel de konuştuk ha! Konuşmasının bir yerinde "ben kendimi işçi görüyorum. Üstelik ağır işçi" dedi. Güçlülerini de "çok çalışacaksınız, canınız çektiğine el uzatamazsınız, gramla iyicecek, damlayla içeceksiniz" şeklinde özetledi.

İlahi Ajda, asgari ücrette çalışan işçi sanki gram ve damlatılan başka birşey yiyip içebilirlermiş gibi!

"Hoca" demek yasaklandı

Cunta'nın Milli Eğitim Bakanlığı okullara genelleğe göndererek öğretmenlere "hocam" diye hitap edilmesini yasakladı. Okulsuzluktan, defter kitap pahalılığından "yandım Allah" denilen bir dönemde milli eğitimden en önemli sorunlarından biri her halde "hocam" sözcüğü. Öğreticiler "öğretmenin" demeye başlayınca herşey düzelecek!

Yeni bir birincilik daha: Sefalette OECD birincisiyiz

OECD ülkeleri için hazırlanan "Sefalet Endeksi"ne göre Türkiye, tüm OECD ülkeleri içinde sefalette birinci.

Bir ülke ekonomisinin ne derece başarılı, ne derece başarısız olduğunu ortaya koymak üzere hazırlanmış olan endekste işsizlik, büyüme hızı ve enflasyon biraraya getirilmiş enflasyon oranıyla işsizlik oranı toplamı bundan büyüme hızı düşülmesi elde edilen rakam "sefalet" derecesi oluyor. Buna göre Türkiye %40.2 oranına sahip. Türkiye'yi en yakından izleyen ülke İtalya işin ayn oran, %20.7, Hollanda işin %19.9.

Gül-düşün paşa

Sunalp kafayı yine gazetecilere ve gazetelerin kendisini asık suratlı bulmalarına takmış. Şimdi bol bol gülümsüyormuş artık. Gülerken resim çekmeye önem veriyormuş.

Geçende bir gazeteciye şöyle bir açıklama yapmış: "Aslında ben hep gülümser yüzümlü bir adamım. Fakat gülme ile düşünmeyi aynı anda yapmaya fizyolojim müsait değil. Düşünürken gülüyorum."

Şu günlerde güldüğünü bakılırsa Paşa artık hiç düşünmez oldu herhalde!

Cunta iktidarda, kültür kenefte

Albay'ın eğitim mahkemesi

Milli Eğitim Bakanlığı'na öğretmen olmak için başvuranların çoğunun başvurusu geri döndürüyor. Bunca okul öğretmen beklerken tayımlardan haber yok. Başvurusunun neden kabul edilmediğini sormak küstahlığında (!) bulunanlar, Bakanlıkta ilgili dairesinin başında bulunan Albay Salma Bayşal'ın tek yaracağı özel mahkemeye çağınıyorlar. Albay'ın başlıyor soramaya:

— "Hangi okulu bitirdi? 1978'de nerede oturuyordunuz? Olaylara karıştın mı? VS... VS..."

Sorguya çekilen "suçlu" hatırlamaya cevap vermeye çalışıyor. Aradan yıllar

geçmiş, ne bilsin, kem küm...Albay mutlaka her öğretmen adayının karıştığı bir olay buluyor. Bulmasa bile, örneğin oturmuş olduğu evin semtini beğenmiyor. "Hımm, orada oturup da olaylara karışmamış olamaz" diyor. Sonunda da "Celse bitmiştir. Niçin görev verilişiminde herhalde anladın. İyi günler" diye mahkemeyi sonlandırıyor. Bazen bu Celse-lerde iki yarımcısı da bulunuyor.

Türkiye'de hala yasa sayıfları arasında tabii yargı, tabii mahkeme diye bir kavram var. Bu türülleri de gayri tabii olanlar işte.

25 Kasım

● Ankara 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde sürmekte olan Dev-Yol Seyranbağlı davası sonuçlandı. Askeri mahkeme, iki kişiye ömür boyu, altı kişiye de 1.5 ile 20 yıl arasında ağır hapis cezası verdi.

● 1983 yılının Ocak-Eylül dönemini kapsayan ilk dokuz ayda, işçi döviz girişi-leri geçtiğimiz yılın ocak dönemine oranla yüzde 26 azalarak, 1 milyar 2 milyon dolara düştü. Geçtiğimiz yılın Ocak-Eylül döneminde, toplam 1 milyar 649 milyon dolar işçi döviz girişi.

26 Kasım

● Balıkesir'de 18 kişi topluca MDP'den istifia ederek, Doğru Yol Partisi'ne üye oldular.

● Pek çok malın fiyatına ardarda yapılan zam sürüyor. En son süt ve et mamulleri de zamlardan nasibini aldı. Buna göre, süt ve et mamullerinin fiyatları yüzde 17, et ve et mamullerinin fiyatları da yüzde 10 dolayında arttırdı.

Türkiye Postası

Türkiye Postası 15 günde bir Cuma günleri çıkar. Herausgeber: Vereinigung für Völker Verständigung und Solidarität, 1000 Berlin 44, Donaustr. 1. Verantwortlicher Redakteur: Ahmet Karam Zentralkredaktion und Anschritt aller Verantwortlichen: 1000 Berlin 44, Donaustr. 1, Tel: 624 60 92 Herstellung: Eigenvertrieb Druck: Henke Rollenoffset, 1 Berlin 48, Sankt-Hilfstr. 49. Bank: Hesse: Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Post-scheckkonto 461432-100, BLZ 100 100 Post-scheckamt Berlin-West Abone Kassen: F. Al-manya ve Batberlin'de 6 aylık (12 sayı) 30.-DM, 1 yıllık (24 sayı) 60.-DM Teilschickler: Fransa: Paris, Tel: 01-258 26 90, F. Al-manya: Frankfurt, Tel: 0611-68 41 98, Belçika: Brüksel: B.P.83 Holland: Amsterdam, Tel: 020-942323 İngiltere: Londra, Tel: 01-801 7046, Danimarka: Kopenhagen, Tel: 01-707 506 İsveç: Stockholm, Tel: 08-367 576

HAMAMCI GİREN TERLER... Sayın milletvekili

6 Kasım'da sandıktan bu da çıktı

Türkiye halkı "iyi" bile vermeyecek

Son günlerde Turgut Özal'ı sevimli gösterme yarışları var. Bir gazete de, nereden bulduysa ilkökullu karnesini bulmuş Özal'ın. Hepsi "pekiyi", Hal ve Gidiş notu "iyi". Hocası yine iyi notluymuş. Önümüzdeki günlerde, Türkiye halkı Hal ve Gidiş'ten Özal'a ancak zayıf verecek.

Cunta'nın "bilmiyorduk" sözleri ve Reagan'ın "üzüntüsü" senaryodan başka bir şey değildi

ABD ve NATO'nun adayı bölme planlarında yeni halka: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

● Frankfurter Allgemeine gazetesinde "Şu toz duman hele bir dağılsın, o zaman Kıbrıs'ın orta yerindeki kocaman askeri havaalanı projesinin Amerika için nasıl bir önem taşıdığı da ortaya çıkacaktır" diye yazarken, ABD Senatörü Dr. Angelo Codevilla da, "Son Kıbrıs olayı Amerika için önemli bir sorun olmamıştır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti kurulmuştur ve bu karardan geri dönmeyecektir" diyordu.

Cumhuriyet'i tanıma kararını geri almasını talep ediyor, fakat Kenan Evren bu isteği "çok sert" bir biçimde reddediyordu. Bütün dünyada ABD'den başka sağlam dayanağı kalmamış olan cunta, tam da Reagan'dan 755 milyon dolarlık askeri yardımı almak üzereyken ABD yönetimine nasıl böyle "sert" çıkabilir, ABD'nin onayı olmadan nasıl Kıbrıs adasını resmen bölmeyle kalkışabilir? Bu soruyu MDP Bilis milletvekili ve dışişleri uzmanı, toprak ağası Kıran İnan şöyle yanıtladı: "ABD'nin beyanları olsa olsa Atina'yı saklatmaktır gayesizdir. Federal Almanya'da yayınlanan günlük Frankfurter Allgemeine Gazetesi yazar Robert Heide'de durumu şöyle değerlendirdi: 'Şu toz duman hele bir dağılsın, o zaman Kıbrıs'ın orta yerindeki kocaman askeri havaalanı projesinin Amerika için nasıl bir önem taşıdığı da ortaya çıkacaktır.' Lübnan'a yalnızca 200 kilometre uzaklıktaki Kıbrıs adasının ABD'ye sıkı sıkıya bağlı cunta eliyle bölünmesi, ABD Cevik Kuvvetleri'nin yerleştirilmesi için de çok elverişli koşullar yaratıyordu.

Yunanistan ve ABD'nin ilericî güçleri ise Kıbrıs'ın resmen bölünmesi kararını değerlendirdikten bir başka gerçeğe daha işaret ediyorlardı: "Bu bağımsızlık karar ABD'nin ve NATO'nun Kıbrıs'ı bölmeyle yönelik planlarının bir parçasıdır. Amaç: Kıbrıs'ın bağımsızlığını yokederek, bu sorunu NATO içerisindeki pazarlıklarda kullanmak ve Yunanistan hükümetinin ABD dayatmalarına boyun eğmesini sağlamak için bir şantaj olarak kullanmaktır."

28 Ekim günlük gazetelerde yer alan haberler, Kıbrıs konusunda ABD yönetimiyle cunta arasında hiçbir ciddi sorun olmadığını gösteriyordu. ABD yönetimi cuntanın istediği askeri yardımın ilk bölümünün önümüzdeki günlerde ver-

Bakan İler Türkmen Milliyet Gazetesi'ne yaptığı açıklamada, Lübnan'daki ABD askerlerinin imal sorunlarına Türkiye'nin yardımcı olacağını açıklıyordu. Tercüman Gazetesi'nin girişimiyle kurulan SISAY'ın davetlisi olarak Kasım ayı sonunda İstanbul'a gelen ABD Senatosu İstihbarat Komitesi üyesi Senatör Dr. Angelo Codevilla ise şöyle diyor: "Son Kıbrıs olayı Amerika için önemli bir sorun olmamıştır. ABD için şu sıralarda önemli

olan Ortadoğu sorunu, Orta Amerika'daki durumu ve füzeler konusudur. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti kurulmuştur ve bu karardan geri dönmeyecektir." Senatör Codevilla ayrıca, Türkiye'ye verilecek askeri yardımlar karşılığında ABD'nin Türkiye'ye Pershing-2 atom roketlerinin yerleştirilmesi gerektiğini de sözlerine ekliyordu:

Adada hiçbir olay yokken, Türk ve Rum toplumları arasındaki görüşmeler

başlamak üzereyken, Türkiye ile Yunanistan arasında özel bir gerginlik bulunmazken, bağımsızlık kararının aniden ilan edilmesinde de sorunun Kıbrıs'ta değil, ABD yönetiminin ve NATO'nun hesaplarıyla ilgili olduğunu yeterince gösteriyordu.

Diplomatik plandaki, iç politikadaki ve boyalı basının sayfalarındaki bütün toz-dumanın ardında yatan gerçek bu kadar basit ve yalındı.

Kıbrıs'ta "bağımsızlık" ilanı muhalefete silah zoruyla kabul ettirildi

● Bağımsızlık ilanından bir kaç gün önce Federe Türk Devleti'nin parlamentosundan geçirilen Olağanüstü Hal Yasası Türkiye'deki yasanın bir kopyası.

Türkiye'deki cunta yetkilileri Denktas'ın bağımsızlık ilanından "hiç haberi olmadığını" iddia ederlerken, Türkiye Postası'nın güvenilir kaynağlardan öğrendiğine göre, bu karar muhalefet partilerinin de, bu kararın ardından doğrudan başbakanla zorla kabul ettirildi. Bağımsızlık kararının ardından, 28 Aralık'ta, 12 Eylül

OYA BAYDAR Yorum

Faşizmin çerçevesi

SEÇİM oyunu, Kıbrıs şamatası, meclis tiyatrosu falan derken, Türkiye'de faşizmin çizdiği çerçeve, faşizmin koyduğu sınırlar yığınlar, "tek olanak", "tek gerçek", "tek yaşam biçimi" olarak benimsilmeye çalışılıyor. Toplumun aydın, demokrat güçleri, faşizme karşı oldukları bilinen kesimleri de, bu bilinç sapıtmasına kimi zaman bilimsiz olarak katılıyorlar. Birakalım "Tercüman" ve benzerlerini bir yana, görece demokrat, hatta ilericî nitelikteki basın organları, ilericî, demokrat, yurtsever veya burjuva reformcu kişi ve kanatlar da 1983 sonu Türkiye'sinin içinde bulunduğu koşulları, yani kısaca faşizmi, "başta gelmiş çekilecek" bir bela olarak kavrayıp kavratma tutumunu sürdürüyorlar.

ÖRNEĞİN cuntanın 6 Kasım seçimlerini ele alalım. Bu seçimlerin sonuçlarını yorumlamak ve bu yorumları geniş yığınlara aktarmak, cunta yanlısı güçlerle burjuva muhalefetin çeşitli kanatları ve hatta 12 Eylül öncesinde "ilerici-demokrat" bilinen çevreler arasında önemli nitel bir yorum farkı göze çarpmadı. Kimileri ağzından gevşeseler de, hiçbir günün koşullarını dikkate alarak kapalı üslupla bile olsa 6 Kasım seçimlerinin en kısıtlı bir burjuva demokrasisinin seçimleriyle bile karşılaştırılamayacağını, 6 Kasım'da yığınları, cuntanın üç seçeneği arasında, kır katır mı, kırk satır mı tercihiyle karşı karşıya bırakıldıklarını ortaya koyamadı. Özellikle iktidarı oluşturan yorumlarken, 12 Eylül

Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin bağımsızlık ilanı duyulur duyulmaz Türkiye Dışişleri Bakanlığı'nın yaptığı açıklamalara ve ABD yönetiminin gösterdiği "hoşnutsuzluğa" bakarak bu kararın gerçekten "bağımsız" olarak alındığını düşünenler yanlışlıklarını anlamakta gecikmemeli. Türkiye cuntasının "şaşkınlığı" da, ABD yönetiminin "üzüntüsü" de, senaryodan başka bir şey değildi.

Bağımsızlık ilanına Türkiye Dışişleri Bakanlığı'nın ilk tepkisi, "beklemiyorduk, karar bizim için sürpriz" oldu. Ama hemen aynı gün Dışişleri Bakanı İler Türkmen Türkiye cuntasının "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti"ni tanıdığını ilan etti. Cuntanın denetiminde yayın yapan Türkiye basını da 1974 yılındaki Kıbrıs çıkartması günlerini hatırlatan bir "Yunan ve Rum düşmanlığı" kampanyası başlattı.

"Denktas Türkiye'den izin almadan ve cuntanın desteğini sağlamadan bağımsızlık ilan edebilir mi?" sorusu böyle yanıtlı bulmuş oluyordu. Ama Reagan yö-

lık ilan edebilir mi? sorusu boyutuna yarılmış bulmuş oluyordu. Ama Reagan yönetimi cuntadan Kuzey Kıbrıs Türk

netimi cuntanın istediği askeri yardımın ilk bölümünü önümüzdeki günlerde vermeye başlayacaktı. Öte yandan Dışişleri

11 Nisan, 1962 Pazar günü saat 10.30. AKEL Merkez Komitesi üyesi Derviş Kavaşoğlu ile sendikacı Costas Mısyayılıs Lefkoşa-Larmaka yolunda Denktaş'ın faşist çevresi TMT katilleri tarafından otomobillerinin içinde makinelik tüfekle taranarak katledildi. Birlikte savagırken olduğu gibi birbirlerinin kollarında ölümlerden kardeşiler

Yüzyıllarca kardeşçe yaşayan, kardeşçe üreten bir halk, emperyalist kışkırtmalarına sık sık birbirine düşürüldü. Gün geldi faşist TMT ile uğursuz ünlü MIT'in katilleri ılgıltı anımları, gün geldi faşist Sampson'un çeteleri, soven Grivas'ın ılgıltı dönmüş haydutları.

kuşuyla zorla kabul ettirildi. Bağımsızlık kararının parlamentoda "oy birliği" ile ilanıdan önce, başta Cumhuriyetçi Türk Partisi (CTP) milletvekilleri olmak üzere muhalefet mensup milletvekilleri evlerinden alınarak bir "ziyafete" götürüldüler. Adadaki Türk Silahlı Kuvvetleri'ne mensup yüksek rütbeli subayların da bulunduğu bu "ziyafette" muhalefet üyeleri bağımsızlık konusunda "ikna" edildiler. Muhalefetin herhangi bir direnmesi halinde Türk kesimindeki ilerici güçlere karşı toplu bir kırınma geçilmesi bile söz konusuydu.

CTP'nin Kuzey Kıbrıs'ta bağımsız bir devlet ilan edilmesine kesinlikle karşı çıkarken "aniden" bağımsızlık ilanıdan yana olması ve kararın parlamentodan "oybirliği" ile çıkması da politik gözlemler tarafından kuşkuyla karşılanmıştı.

Denktaş yönetimi Kuzey Kıbrıs'ı Türkiye Cuntası'nın uzantısı haline getirecek bağımsızlık kararına karşı yükseltebilecek direnişi engellemek amacıyla, Kasım ayı ortasında Türkiye'dekinin bir kopyası olan "Ölâğanüstü Hal Yasası" çıkarmıştı. Bu yasanın çıkartılmasına karşı muhalefet partileri CTP ve Toplumcu Kurtuluş Partisi (TKP) den büyük tepki verdi. Denktaş yönetimi ise yasayı, muhalefet partilerinin yasayı protesto eden sessiz bir yürüyüş yaptıkları sırada, iktidar partisinin meclisteki çoğunluğuna dayanarak çıkartıverdi. Bu yasaya göre, ölâğanüstü hal ilan edildiğinde iktidar sendikaları ve diğer demokratik kuruluşları kapatılabilecek, sansür koyılabilecek, grevleri ve gösterileri yasaklayılabilecek, gazeteleri ve yayınevlerini kapatılabilecekti.

Ölâğanüstü hal yasanının meclisteki tartışması sırasında CTP milletvekili H. Celal yaptığı konuşmada yasanın adadaki Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından hazırlandığını işaret ederek "tasarının çoğaltılarak mecliste dağıtılan kopyalarının Türk Silahlı Kuvvetleri'nin tesislerinde tekrir edildiğini" söyledi.

Öte yandan Denktaş yönetimi şu günlerde anayasa değişikliğini de gerçekleştirecek Türkiye'deki 1982 Anayasası'nın bir benzeriyle "başkanlık sistemi"ni getirmeye hazırlanıyor.

Bir yandan bağımsızlık ilanının muhalefete Türkiye Cuntası'nın eliyle ve "silahlı zoruyla" kabul ettirilmesini ve getirilen Anayasa değişikliği ve baskı yasalarını, öte yandan 24 Ocak kararlarının Kıbrıs Türk Kesimi'nde de uygulanması hazırlıkları ve Kıbrıs'ı Türkiye'ye bağimli bir serbest bölge haline getirme çalışmalarını ifkate alan siyasal gözlemciler, bu gelişmeleri, Cunta'nın Kıbrıs Türk kesimini fiilen ilhak etme yolunda atığı adımlar olarak değerlendirdiler.

Özal'ın ortaya koyacağı. Özal'ın iktidar oluşunu yorumlarken, 12 Eylül öncesi "sağ ve sol oylar" hesaplarının dışına çıkabilen, Özal'a oy vermenin bir yönüyle de cuntanın öz partisi görünümündeki MDP'ye tokat indirmek olduğunu kapalı dille bile açıklayabilen çıkmadı.

VİNE aynı şekilde, bölgede ABD emperyalizminin çıkarlarının pekiştirilmesi anlamına gelen ve zamanlaması bir yana- özünde ABD-cunta-Denktaş arasında bir dansıklı dövüş olan Kıbrıs Türk kesiminin bağımsızlığını ilan etmesi karşısında, burjuva muhalefetinin tüm kanatları ve hatta ilerici demokrat çevreler bile, cunta ile aynı tavı aldılar. Ve yine, 6 Kasım seçimlerinin niteliği gereği milletvekillerinden değil de, cunta vekillerinden oluşan yeni meclisin açılış sırasında da, sanki normal bir burjuva demokrasisi yürürlükteymişcesine tavrı alındı ve yayın yapıldı.

"UZAKTAN gazel atmak kolaydır" diyenler çıkabilir. Kimseye Donkişotluk ve ucuz kahramanlık önerdiğimiz yok. Ne var ki olup bitenler karşısında burjuva muhalefetinin çeşitli kanatlarının ve daha soldaki çevrelerin tavırları, neyin hangi üslupta söylendiği, bu dönemde reyten ne kadar söyleyebileceği gibi "teknik" bir tartışmayla sınırlı değildir. Önemli ve tehlikeli olan ve sonuna kadar savaşmamız gereken, faşizmin koyduğu sınırları, faşizmin koyduğu oyun kurallarının kabulü ve her konuya bu sınırlar, bu çerçeve, bu kurallar içinde yaklaşma eğilimidir.

ÖRNEĞİN "Özal İktidara gelince ne yapacak?", "Doğru Yol ve SODEP yerel seçimlere katılıp kazanırlarsa ne olur?" gibi sorular bütünlükten özensiz sayılmasa da işin temelinde belirleyici önem taşımaktadır. Çünkü, bugünün ve yarının gelişmelerinin doğrultusu ve sınırlar, hala yürürlükte olan cunta Anayasası ile, cuntanın çıkardığı diğer yasalarla belirlenmiştir. Kısaca, bugün Özal bu faşist çerçeve içinde iktidar olacaktır. Yerel seçimler yapılsa- bu faşist çerçeve içinde yapılacaktır.

SORUNUN temeli ve özü buradadır. Bu sınırlar ve bu çerçeve yıkılmadıkça, faşizme ve 12 Eylül rejimine karşı olan güçler bu sınırları gayri-meşru kabul edip faşizmin koyduğu oyun kurallarını reddetmedikçe, bu kuralları değiştirmek için gerçek bir savaşımı girmedikçe Türkiye'nin ve Türkiye halkının kaderi değişmeyecektir. Gerçekliği başka şeydir, boyun eğmek başka şey. Mevcut koşullar olmasın istediğimiz gibi değil de, oldukları gibi tesbit edilebilir başka şeydir, bu koşulları kaçınılmaz saymak ve kabullenmek başka şey.

TÜRKİYE işçi sınıfına, Türkiye demokrasi güçlerine, kişi kişi hepimize önümüzdeki dönemde düşen görev yarıncıza olabilecek siyasal güçlerini ve yığınlarını bu kabullenmeyi, bu boyun eğiş, kısaca faşizmin kurallarını asımlarına yardımcı olmaktır. Her kim ki, cunta Anayasası ve cunta yasaları çerçevesinde veya bunlarla küçük düzeltmeler yaparak demokrasiyi getireceğini söylüyorsa, o yalan söyliyor, halkı aldatıyor ve eninde sonunda faşizme ıbrırlığı yapıyor demektir. Her kim ki gerçekten faşizme karşıdır, her kim ki Türkiye halkını gerçekten düzlüğe çıkarmak istemektedir, o mevcut Anayasa'nın ve yasaların sınırları ile savaşmak; zorlu, sabırlı, kimi zaman nankör ama zorunlu bir çaba ile bu konudaki siyasal gerçekleri yığınlarla, onların günlük yaşamlarından alınmış örneklerle sürekli anlatmak zorundadır. Bu kadar da yetmiyor, siyasal kadroları ve yığınları faşizmin çizmiş olduğu bu çerçeveyi kırmaya yönelmek zorundadır.

FAŞİZMİN silah zoruyla ve süngülerle çizdiği çerçeve Türkiye için kader değildir. Bu çerçeveyi hem kafalarla, hem de somut olarak yıkmadan Türkiye aydınlığa kavuşamaz.

TUSİAY

Milletvekili yemininde, “herkesin insan hakları ve temel hürriyetlerden yararlanması” deyimi de yer alıyordu

Sandıktan çıkma “cuntavekilleri” TBMM’de yemin de ettiler

- Çiçeği burnunda milletvekillerinin, yalan yere yemin edip çarpılmamak için bir ayaklarını kaldırıp kaldırmadıkları merak ediliyor
- Fahri Özdeş'in "eceli gelen köpek cami duvarına işer" deyişini akla getiren "Bu duvarları siz kirletmeyin" sözleri ayakta alkışlandı

6 Kasım seçimleriyle seçilenler 24 Kasım günü Meclis'te toplandılar. Böylece 12 Eylül 1980'den bu yana, Türkiye Büyük Millet Meclisi görünüşte yeniden toplanmış oldu. Cuntanın icazet verdiği üç cunta partisinin temsilcileri Meclis'te, tam anlamıyla cunta askerleri görünümündeydiler.

Milletini oylarıyla Meclis'e gelmiş görünümlünü taşıyan, aslında tümü cuntanın doğrudan adayları veya icazetti erleri durumunda bulunan "cuntavekillerinin" bu ilk toplantısına Halkçı Parti Konya "milletvekili" eski paşa Fahri Özdiçek en yaşlı üye olarak başkanlık etti. Fahri Özdiçek, Meclis'i açış konuşmasında "Bu duvarları siz kırletmeyin" diyerek Meclis-tekilere ikazda bulundu. Özdiçek'in, ister istemez "eeeli gelen köpek cami duvarına işer" deyişini aklı getiren bu sözleri, avakata akslandı.

Demokrasiye mi,
demokrasinin ırzına mı?

Gerek yurt içinde gerekse dışarıya karşı demokrasiye geçişin en somut adımı olarak tamtilmek istenen Meclis'in açıl-

hış; seçirlerin hangi kısıtlı koşullar altında yapıldığı, halkın nasıl cuntanın içi icazetli partisi arasında bir seçmeye zorlandı, Türkiye'de her alanda ne gibi kısıtlamalar bulunduğuy, sükıyönetim devamı, tüm iplerin faşist nitelikli cuntanın elinde olduğı, her türlü halk ve hatta burjuva muhalefetinin en ağır baskılar altına alındığı gözönünde bulundurulduğunda, gerçekte cuntanın demokrasi kavramını bir kez daha zedelemesi ve "demokrasiinin ırzına geçiş"ten başka bir şey değildi.

Meclis açıldığı gün cunta varlığını öldüğü gibi sürdürmekteydi. Öte yandan bu konudaki tüm yutturmacılara rağmen, Meclis Başkanlık Divanı oluşturma ve yeni hükümet kurulduktan sonra da cunta başı ve üyeleri, Meclis ve Meclis Başkanlığı'nı sürdürmekteydi.

Cunta başı Evren'in geçen yıl Cumhurbaşkanı kılığında girmesinden sonra, bu defa da cunta üyelerinin tümü hem de 6 yıllık bir süre için Cumhurbaşkanı Kasey üyesi sıfatıyla konum ve yetkilileri yasalara, Cumhurbaşkanı ve Cumhurbaşkanı Kasey'ne, hükümet ve Meclis Başkanlığı Kasey'ne, hükümet ve Meclis Başkanlığı da da üzerinde yetkileri tanıdığı ve Meclis Başkanlığı'nın da milletvekilleri olan cunta üyelerinin varlığı büyük ölçüde sembolik kalmak zorunda. Yeni bir dönem başladığı görülmüş verilmeye çalışan önümüzdeki dönemde de yeni yasalar gelişmeler ol-

madığı takdirde- ülkenin hakimi faşist
klik olmaya devam edecek.

6 Kasım seçimlerinin üzerinden oldukça zaman geçmiş olmasına rağmen hükümeti kurma görevinin Turgut Özal'a hala verilmemesi konusundaki kimi kuşaklar, son günlerin gelişmeleri arasında ortadan kalkmış görünüyor. Biraç geç kalınmış olmakla birlikte, cuntanın Özal alternatifi ve Özal çevresindeki siyasetçilerin devreye kuyumaya çalıştığı olduğu anlaşıyor. Hükümeti Özal'ın kuracağı konusunda fazla sıkıyokuşu. Ancak bunun dışında, çok şey hala havada kalyor. Örneğin sadece 12 Eylül geneli parlamentoda Özal'ın siyaseti geliştirilmesi için yapılacak olan 79 numara kanunların kararnamesi ne olacak? Bu kararnamenin yürürlükten kalkıp kalmayacağı, kimi eski siyasetçiler üzerinde siyaset yapışının kalkıp kalmayacağı belli değil. Tipti bunun gibi Doğu Yul ve SODEP gibi partilerin mahalli seçimlere katılmayacakları da henüz kesinlik kazanmış değil. Benzer pek çok konuda cuntanın daha önceki kararları ve bundan sonra alacağı kararlar, gelecek dönem üzerinde Demokles'in her an imme ve hazır kılıcı gibi sallanp duruyor.

Ayağınızı havaya kaldırın

Her yeni Meclis'in açılışında milletvekillerinin tekrarladığı yemin cümta Anayasa tarafından şöyle belirlenmiştir: "Devletin varlığı ve bağımsızlığını, vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğünü, milletin kayıtsız şartsız egemenliğini koruyacağımı, hukukun üstünlüğüne demokratik ve laik Cumhuriyet'e ve Ata-

türk ilke ve inkılaplarına bağlı kalacağıma, toplumun huzur ve refahı, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde herkesin insan haklarından ve temel hürriyetlerden yararlanması ülküsünden ve Anayasa'ya sadakatten ayrılmayacağıma, büyük Türk milletini önünde namusum ve şerefim üzerine and ederim."

Yeminin, özellikle "milletin kayıtsız şartsız emgenliğine bağlı kalmak" ve "herkesin insan hakları ve temel hürriyetlerden yararlanmasını ülküsünden ayırmamak" gibi bölümlerinde, çiçeği burnunda milletvekillerinin, yalan yere yemin edip carıpmamak için bir ayaklarını kaldırıp kaldırmadıkları merak ediliyor.

'Sabrın sonu selâmet,gelecek cuntaya emanet'

Seçim sonuçları 7 Kasım'da kesinlik kazanır kazanmaz Evren tarafından kabul edilip öpülen, böylece de "acıba hükümeti kurma görevini vereceğim mi?" diye yürek çarpıntısından kurtulan Özal, bunu izleyen günlerde oldukça ama selamete çıkabilmek için sabretmeyi seçti.

Özal hükümeti kurma görevinin kendisine verilmesini bekleyedursun, Özal'a bile güvenmeyen cunta bir dizi oldu-bittiyi uygulamaya sokuverdi bile

yen faşist klik bir dizi oldu bittiği uygulamaktaydı. Bunlardan bazıları başına dayandı. Örneğin seçimlerin hemen sonrasında, artık bakanlıklarla ilgili her türlü düzenleme ve atamanın yeni hükümete bırakılması gerektiği bir sırada, cuntanın Başbakanı Bülent Ulusu imzasıyla tüm bakanlıklara gönderilen bir yazıda, ba-

Genel af jein bir

İçin bir anayasa değişikliği gerekiyor

● 1982 Anayasası değiştirilmeden çıkarılacak bir af yasasından sadece MHP'li faşistler yararlanabilecektir

Cuntanın ve kurdurtacağı yeni hükümetin karşısına dikilecek en önemli sorunlardan birisinin de "genel af" sorusu olduğu anlaşıyor. Hattılarına göre Avrupa Parlamentosu sosyalist grubu geçtiğimiz günlerde "genel af" sorunu gündeme getirme kararı almıştı. Türkiye'de yayınlanan Nokta adlı haftalık dergi de seçimlerden sonraki ilk sayısında "Hapishaneler af bekliyor" başlığıyla bu sorunu kapak konusu yaptı. Seçim kampanyası sırasında da halkın genel istemi haline gelen "af" sorunu konusunda Sunalp "sadece kısmi bir affın" yana olduğunu açıklarken Özal ve Çalp "fikir suçları için af düşünülebilir" diyerek oy alabilmek için vaatlerde bulunmuşlardı.

Fakat politik nedenlerle mahkum olanlar ve tutuklular için af çıkarılabileceği, 1982 Anayasasının 87. maddesinin değiştirilmesine bağlı. Çünkü Anayasanın bu maddesi, Türk Ceza Kanunu'nun 141., 142., 163., 169. ve 146. maddelerinden ötürü yargılanan ve mahkum edilenler için meclisin af yasası çıkartmasını yasaklıyor. Anayasanın bu maddesinin değiştirilmesini için ise meclisin 134 üyesinin "değişiklik teklifi" yapmaları ve bu teklife 267 üye onay vermesi gerekiyor. Böyle bir değişiklik teklifinin meclisten geçmesi halinde, Kenan Evren'in bu anayasa değişikliğini veto ederek meclise geri gönderme hakkı var. Genel bir af çıkartılmasına izin veremeyeceğini her fırsatta ilan eden Evren'in böyle bir anayasa değişikliğini veto etmesi halinde ise, az 300 üyesinin Cunta'ya açıkça baş kaldırmaya göze alarak anayasa değişikliğinde ısrar etmesi gerekiyor.

ama selamete çıkabilecek için sabretmeye yeğliyor.

7 Kasım'dan sonra, işler Özal'ın umduğu ve istediği kadar hızlı gelmedi. Cuntacıların, Özal'ı koltuğa oturtmadı. Aceleleri olmadı gibi görüldü. Önceden cuntadan emir alması bulunan ve en yaşlı üye olduğu için Meclis'i ita'atına bilinen eski başa Fahri Özdemir, Meclis'i ilk toplantısından sonra 10 gün tatile sokacağına ve Meclis başkanlık seçimlerinin ancak 4 Aralık'ta yapılabileceğini açıkladı. Bunun anlamı cuntanın bu tarihe kadar tam yetkili olarak işbaşında kalmayacağı. Bu arada ise Kıbrıs Türk kesiminin başımsızlık ilan etmesinden büyük zamlan-

ra, yeni atamaların ABD ile yeni pazarlıklara kadar bir dizi çok önemli gelişme olmak ve Özal bu gelişmelerin dışında bırakılmayacağı. Bu durum Özal için en azından prestij kırıcı oluyor ve canını sıkıyor.

Buna rağmen, cuntanın geliş ve varlık nedenlerini belki cuntacıların daha iyi kavramış olan ve daha iyi savunan Özal, hiçbir sabırsızlık ve uyumsuzluk göstermeden, gelişmeleri izleme ve bekleme tavrını benimsedi. Başka olanağı olmadıkça, ilerlerinin cuntanın elinde bulunduk-ğunu ve özünde cunta ile kendi iktidarı

arasında bir paranın iki yüzü olmanın ötesinde bir fark olmadığını iyi biliyordu. Özal'ın bu tavır, önümüzdeki günlerde Türkiye'de politikanın nasıl sürdüreceğini; faşist kılığın, görünüşteki Özal iktidarının arkasında ipleri nasıl elinde bulunduracağının da bir göstergesi oldu.

Özal, hükümeti kurma görevinin kendisine rasmen verilmesini bekleyedursun, kendi icazetlerini ve kendi alternatiflerine bile sonuna kadar güvenme-

Başbakanı Bülent Ecevit'in tüm bakanlıkları gösteren bir yazıda, bakanlıklarıda 12 Eylül sonrası atamış asker kökenlilerin görevlerinin bir yıl uzatıldığı bildirildi. Böylece Turgut Özal'ın elinden, bakanlıklarda istediği değişiklikleri yapma olanağı alınıyor ve sayıları hiç de az olmayan ve çoğu yüksek düzeyde görevli olan cuntanın has adamlarını görevde bırakılmalarıyla, cunta ipleri elinde daha sıkı tutma olanağı elde ediyordu.

Üç büyük kentten belediye başkanlarını atamaya gelmesi gibi yerel seçimleri, kendi başkanlıktan zedeleyen bir karar zaten kaçınılmazdı. Yine aynı günlerde yeni KIT yöneticilerini atayan kararname çıktı ve KIT'lerde ciddi operasyon yapılmaya düştüğüne Özal'ın camı biraz daha sıkıldı.

Öte yandan, bütün yalanlara rağmen Türkiye'den habersiz değil, aksine cuntanın teyidi ve istediğiyle hareket eden "Kubus" Türk kesiminin başımsızlık kararına, da, faşist kılığın seçimi, yeni hükümet ve, tanımadığını, tüm bunları dışı karşı gözboyama ve bir çeşit oyun saydığını yeni göstergeleri oldu.

Özal'ın tek şansı

Önümüzdeki dönemde, Özal'ın tek şansının varlığını bu defa başka ad ve biçim altında koruyacak ve ipleri elinde tutmaya kesin kararı olan faşist killele iyi geçinmek olduğu kendisi tarafından da iyice anlaşılıyor. Özal "sabrın sonu selamet" derken, aynı zamanda hem Türkiye halkını hem de kendi kaderini cunta'ya teslim etmeyi de peşinen kabullenmiş görünüyor. Öte yandan, çeşitli kesimlerden Türkiye'li yazarların ve politikacıların da belirttiği gibi, ister Özal, ister başkası, bu dönemde, mevcut Anayasa ve yasaları, yeni faşizmin çizdiği çerçeveyi kabul ederek iktidara gelen hiçbir güç ve kanat için durum değişmiyor. Özal'ı çok sabırlı kılan nedenlerin başında, bu çerçeveyi iyi bilmesi, baştan kabullenmesi, bu çerçeveyin, yeni faşist cenderenin mimarlarından biri olması, bu çerçeveye mutabık olması geliyor.

Her yeni gelişmede, her adımda, Özal'ın cuntanın öteki yüzü olduğu biraz daha iyi ortaya çıkıyor, bundan böyle da da da iyi görünecek. Önümüzdeki dönemde sorun faşist kılığın çizdiği çerçeveye içinde kalmayı kabul etmek veya etmemek. Bu çerçeveyi baştan kabul eden ve bunu kökten değiştirme niyeti ve gücü bulunmayan hiçbir siyasal çizgi ve seçeneğin 12 Eylül rejiminin süratinden dışına çıkma, kendini onun başınıslarına ve böylece Türkiye halkını kurtarma olanağı yok.

Foto: Manfred Scholz

6 Kasım seçimleri dolayısıyla Türkiye'de bütün Batı Avrupa ülkelerinde kamuoyunu uyarıcı yoğun eylemler yürütülmüştür.

İngiliz İşçi Partisi'nin Türkiye'deki "demokrasi" konusundaki önemli kararın 6 Kasım seçimleri Cunta'nın suratında bir maskedir

İngiliz İşçi Partisi Merkez Yürütme Kurulu Türkiye'deki 6 Kasım seçimlerini değerlendirirken ve partinin bu konudaki tutumunu belirleyen bir karar aldı. "Türkiye'de 6 Kasım'da yapılacak seçimler hiçbir şekilde demokrasiye dönüş olarak bile nitelendirilemez" denilen kararda seçimler, Cunta'nın arkasına geçecek mevcut uygulamaların sürdüreceği bir "maske" olarak nitelen-

dirildi. Kararda, Türkiye'nin Avrupa Konseyi ve Avrupa Parlamentosu gibi organlardan çıkartılması için çalışacağı da belirtildi. "Tam demokratik ve insan haklarına dayalı gerçek demokrasiye dönüş gerçekleştirilene kadar Türkiye'nin batılı demokratik kurumları içerisinde yer yoktur" denildi.

TUSİAV

Yeniden tutuklanan 16 barış savaşçısı topluca 20 metrekairelik bir hücreye kapatıldılar

Barış Derneği yöneticileriyle ilgili karar fiili ölüm cezasına dönüştürülüyor

- Uluslararası Af Örgütü Metris cezaevinde daracık bir hücreye kapatılan Barış Derneği yöneticilerine günde yalnızca iki defa su verildiğini açıkladı.

Uluslararası Af Örgütü'nün Londra'daki yetkilileri gazetemizin İngiltere temsilcisine yaptıkları açıklamada, 14 Kasım günü haklarında verilen ağır hapis cezalarıyla birlikte derhal tutuklanarak İstanbul'daki Metris askeri cezaevine konan Barış Derneği yöneticilerinin 16'sının çok kötü koşullar altında bulunduklarını açıkladılar. Verilen bilgiye göre derneğin yöneticileri 20 metrekairelik havasız bir hücreye kapatılmış durumdadır ve kendilerine de günde yalnızca iki defa su veriliyor.

Dernek Başkanı emekli büyükelçi Mahmut Dikerdem'in oğlu Dr. Mehmet Ali Dikerdem, ali İngiliz parlamenterin konuyla ilgili olarak parlamentoda düzenledikleri basın toplantısında, Barış Derneği yöneticilerine verilen ağır hapis cezalarının ve tutuklama kararının "aslında bir ölüm cezası olduğu ve üstelik bu cezaların infazına geçildiğini" söyledi. Bilindiği gibi Dernek Başkanı Mahmut Dikerdem kanser hastası olup sürekli bakım altında bulundurulması gerekiyor. Derneğin yö-

neticilerinden İstanbul Barosu Başkanı avukat Orhan Apaydın ise kalp hastası. Barış derneği yöneticilerinden 18'inin 8 yıl ve 5'inin de 5 yıl ağır hapis cezasına ve ayrıca çeşitli sürgün cezalarına çarptırılmaları üzerine İngiliz İşçi Partisi

Merkez Yönetim Kurulu 23 Kasım günü oybirliği ile karar alarak bu mahkumiyet cezasının "Dikerdem için aslında bir ölüm cezası olduğunu" belirtti ve tüm politik tutukluların derhal serbest bırakılması ve politik davaların sona erdirilmesi için

"uluslararası düzeyde acil eylem çağrısı" yaptı.

Ayrıca aralarında İngiliz İşçi Partisi eski başkanı M. Foot'un da yer aldığı 18 İngiliz parlamenter imzaladıkları bir parlamento genelgesinde "bütün insanlara barış ve silahsızlanma için çalışma haklarını savunduklarını" belirterek İngiliz hükümetinden Barış Derneği yöneticilerine verilen mahkumiyet cezalarının kaldırılmasını, barış savaşçıların serbest bırakılmasını için Cunta üzerinde diplomatik baskıya başvurmaları ve Türk makamlarla sürdürülen her türlü politik, askerî ve ekonomik işbirliğini durdurmasını istediler.

İngiltere'nin en büyük barış örgütü olan CND (Campaign for Nuclear Disarmament) ve bu örgüte işbirliği içinde çalışan bir başka barış örgütü ENC (European Nuclear Disarmament) ortak bir genelge yayınlarak barış savaşçılarına verilen bu mahkumiyet kararlarını NATO ve Avrupa Konseyi üyesi olan bir ülkede insan haklarının nasıl ayaklar altına alındığını gösterdiğini belirttiler ve bunun "6 Kasım seçimlerinin demokrasiye geçiş bir göstergesi olduğu" yolundaki iddiaların nasıl

gerçek dışı olduğunu gözler önüne serdiğine işaret ettiler.

FİDEF Genel Başkanı Hasan Özcan'ın 15 Kasım'da Avrupa Parlamentosu Sosyalist Grubu üyesi ve Türkiye uzmanı Ludwig Fellermaier'e, Türkiye Barış Derneği davasına ilişkin olarak yaptığı başvuru, Fellermaier tarafından yanıtlandı. Fellermaier yanıtında Avrupa Parlamentosu Sosyalist Grubu'nun konuyu Aralık ayındaki Parlamento toplantısına getireceğini bildirdi.

Ayrıca 10 Kasım günü Fellermaier, Brüksel'de eski CHP Başkanı Bülent Ecevit ile yaptığı konuşmada da 6 Kasım seçimlerinden sonra sendikal hakların, basın özgürlüğünün kısıtlandığı ve politik davaların sürdüğü koşullarda, Türkiye'ye ekonomik yardım yapılması gerektiği konusu üzerinde durdu. Fellermaier, Türkiye'de yeni kurulan hükümet ile Avrupa ülkeleri arasındaki ilişkilerin normale dönmemesin, Türkiye'de insan haklarına saygı göstermesine bağlı olduğunu söyleyerek, Türkiye'de genen bir politik açılımının bu yönde önemli bir adım sayılacağını belirtti.

MAHMUT DİKERDEM

Kanser hastası. Yaşamı ancak ilaçların düzenli alması ve son derece iyi bakım koşulları altında yaşamasına bağlı. Oysa Cunta ilaçların ulaştırılmasına izin vermi-

ORHAN APAYDIN

Kalbinden sonra. Tutuklandıktan sonra konduğu cezaevi hücresinde bir kalp krizi daha geçirdi. Şu anda da durumunun son derecesinde olduğu belirtiliyor.

Humanistische Union'un Türkiye'ye gönderdiği hukukçuların ortak raporu:

Avukatlar hakkında davalar açılarak politik tutuklular savunmasız bırakılıyor

"Humanistische Union" adlı örgüt adına Dev-Yol ve Fatsa davalarını izlemek üzere Türkiye'ye giden avukatlar bayan Woldin ve bay Wächter, Türkiye Postası'na yaptıkları açıklamada, sıkıyönetim yet-

Yalnızca Ankara'da 300'den çok avukat hakkında dava açılmış durumda. Ankara Dev-Yol ve

diğini söyledi. Öte yandan, 15 Kasım Salı günü "İnsan Haklarını Koruma Derneği" ile merkez bünyesinde Barış Derneği bulunan "MAB" isimli bir Fikriyetler Derneği kurulmuş-

AYDIN ENGİN

Tirmikç

Döğüşenler, ölenlerin...

Bilen bilmeyene söylesin. Bilmeyenler bilenlerden öğrensin:

1. Bilen öldü.

Hayır, hiç bir ülkede yarıya inmede dayatılır. Ve hiç bir kentin, hiç bir alanında görkemli cenaze tören-

da geçmiş onlarca yılın alışkanlığı ile omuz silkti:

— 1-ih, tanınmazsın. Kasım diye bir arkadaş. Kasım Usta derdik. Çok da yapılmıştı. Benim kadar...

Yeni Yasalar, yeni yasaların uygulanmasını, siyasetin yetkililerine avukatlar hakkında açılacak politik tutukluların savunması, baskınlıkların soyutlanması. Woldin ve Wachtler, Cunta'nın avukatlar yasasını değiştiren hükümlerle bu yeni yasasının yetkililerini ciddi bir şekilde savunan avukatlar hakkında her an dava açılmasına olanak tanıdığını belirttiler. Yeni avukatlar yasasına göre, hakkında dava açılan bir avukat dava sürecine mesleğini sürdürmemektedir. Bu davanın bir-iki yıldan önce sonuçlanmadığı görülebilir, bu durum bir avukat için büyük bir ekonomik yıkım olmaktadır. Öte yandan açılan bu dava sonunda avukat bir de suçlu bulunursa, ömür boyu meslekten men edilmektedir. Bayan Woldin ve Bay Wachtler Türkiye'de hakkında böyle bir dava açılmış bir avukatla da tanıştıklarını söyleyerek şöyle dediler:

"Ankara'daki davalardan birinde savunma avukatı olan bu kişi, müvekkilinin işkence gördüğünü, günlerce aç ve suzuz bırakıldığı mahkemede açıklamaya hazırlanıyor. Hapishanede müvekkilinin bu konuda görüşürken konuşmayı izleyen askerleri görüyorlar ve avukat hakkında 'sankiler korkutma ve devletin manevi şahsiyetine hakaret' gerekçesiyle dava açılıyor. Güvenilir kaynaklardan öğrendiğimize göre yalnızca Ankara'da 300'den çok avukat hakkında böyle davalar açılmış durumdadır. 'Hakka Dev-Yol' ve 'Fatsa' davalarının duruşmaları avukatı suç yapılmaktadır."

Yalçın Küçük tahliye edildiği gün tutuklandı

"Bir yeni Cumhuriyet İçin" adlı kitabının komünizm propagandası yaptığı gerekçesiyle, geçtiğimiz yıl 8 yıl hapse mahkûm edilmiş bulunan Doçent. Yalçın Küçük Askeri Yargıtay tarafından davası esasen bozularak tahliye edildi. Ancak, Yalçın Küçük tahliye işleminin bitmesini beklerken bir başka yazı nedeniyle çağrıldığı askeri savcılık soğutulmasından sonra, bu defa "Hükümetin manevi şahsiyetini tahkir" gerekçesiyle yeniden tutuklandı.

Yalçın Küçük, Temmuz ayındaki tutukluları direnişi ve aktif grevi sırasında sağlığı bozularak ciddi hayati tehlike geçirmiş ve bir süre hastanede tedavi görmüştü.

durum Ankara Dev-Yol ve Fatsa davaları avukatı sürüyor.
İnsan Haklarını Koruma Derneği ile Göçmen İşçileri Koruma Komitesi tarafından Fatsa davasını izlemek üzere Türkiye'ye gönderilen bir heyet, Cunta'nın emriyle mahkeme salonuna sokulmadı.
Humanistische Union'un Türkiye'ye gönderdiği heyette yer alan bayan avukat Woldin Gazetemize yaptığı açıklamada, "İşkence altında gözleri bağlı olarak imzalatılmış ifadeler, sanıkların kabul etmemesine rağmen mahkemelerde delil olarak kullanılmaktadır" dedi.

Bayan avukat Woldin, politik tutuklulara sistematik işkence yapıldığını da belirtti. "İşkenceyle alınmış olan ifadeler, sanıkların ve avukatların reddetmelerine rağmen, askeri mahkemelerde delil olarak kabul edilmektedir" dedi. Bayan Woldin, sanıkların gözleri bağlı olarak işkence altında ifadelerini imzalatıldığı şeklindeki beyanlarının askeri mahkemeler tarafından dikkate alınmadığı gibi, işkence olayların ört-bas etmek amacıyla bu beyanların mahkeme zabıtlarına bağlı geçirilme-

lerini de açıklamaya çalıştı. "Milletvekilinin ve Göçmen İşçileri Koruma Komitesi'ne 'bunlar başhehi Brüksel'de ortak bir basın toplantısı düzenleyecek, Fatsa davasını izlemek için gönderdiler' heyetin, Cunta'nın emriyle mahkeme salonuna sokulmadıkları" açıkladı. 1 ile 8 Kasım tarihleri arasında Türkiye'ye giden heyette Belçika'nın Liege şehri Belediye Meclisi üyesi bayan avukat Anne Marie Hanguet, İsviçre'den La Chaux de Fonds şehri milletvekili bayan Haddi Deneys, İspanya'nın Leganes şehri Belediye Başkanı Fernando Abd Beccar, Fransa'dan Limons Belediye Meclisi üyesi Frederic Furet yer almaktadır.

Heyet üyeleri Fatsa davasının görülmekte olduğu Anayasa itina pekindirlerken kendilerine mahkeme salonuna alınmayacakları bildirildi. Davanın sürmekte olduğu Askeri Garizyon Komutan yardımcısı, Ankara'dan gönderilen "gizli" emri gözlemlere göstererek davaya izlemeye izin veremeyişlerini bildirdi. Gizli emirde Uluslararası Af Örgütü, Otkar Paz, Avrupa Konseyi, İnsan Hakları Komisyonu gibi kuruluşlara gönderilen gözlemler, çocuk davalara sokulması isteniyordu.

Heyet, tüm engellemeler rağmen, Fatsa davası sanıklarının tutuklu bulundukları tutuklevinin kapısını kademeli olarak, yakınlara ziyaret eden tutuklu aileleriyle görüştü. Tutuklu aileleri, yakınların hapishanede işkence yapıldığını doğruladılar. Ayrıca heyet Anayasa'dan Fatsa'ya geçerek, halkla konuşmak istedi. Ancak, halk ile temasları sivil polisler tarafından engellendi ve heyet zorla Fatsa'dan uzaklaştırıldı.

Mahkumiyetle biten TKP davası yeniden görülecek

● Askeri Yargıtay birinci Dairesi, verilen hapis cezalarını az bularak 17 sanık hakkındaki davayı bozdu.

Ege Ordu ve Siyasetim Komutanlığı 1 Numaralı Siyasetim Mahkemesi'nce bir süre önce sonuçlandırılan 25 sanıklı TKP davasının Askeri Yargıtay tarafından bozulması nedeniyle, önümüzdeki görülmeye başlayacak. Askeri Yargıtay, davayı bozmaya gerekçe olarak, 1 Numaralı Siyasetim Mahkemesi tarafından verilen hapis cezalarını az olmasını gösterdi. Askeri Mahkeme, sanıkları 1 ay ile 6 yıl 8 ay arasında hapisle cezalandırmıştı. Ayrıca 3 sanık beraat etmiş ve 1 sanık hakkında da görevsizlik kararı verilmişti.

bir alanında görkemli cenaze törenleri düzenlenmeli. Ve belki de Artvin'in Çamlıhemşin ilçesindeki hisırları, kandaşları askeri haberi daha duymadılar bile...

Faşizmin zindanlarında gençcek bir parti, kuş kanadından aldığı haberi. Oysa daha dün beş adımı dört adımı hücresinde, soğuk betonun köşegenlerinde volta atarken akranı imiş gibi konuşmuştu onunla. Birlikte volta atar gibi fışkırdımsı.

"İşte böyle Laz ismi!" demişti, "Mesele esir düşmekte değil, teslim olmamakta bütün mesele..."

Zindandaki gençcek parti kuş kanadından aldığı haberi. Yüründe ince bir sızi ve belki gözünde gardiyanlardan saklanmış bir damla gözyaşı... ve zindandaki gençcek parti sırtında 81 yılın ağırlığı ile gülmüşse.

Sonra bir Türkü tutturdu. Güz yagmuruna kadar kederli bir türkü:

"Döğüşenler ölenlerin tutmaz yasını..."

İstanbul'da bir fabrikada, tezgah altından kimseleri çıkartmadan "yayın" alıp veren iki işçi, göz açıp kapayana kadar gözöze geldiler ve biri ötekine fısıldadı:

– Başın sağolsun. Dede öldü...

– Ben söz, ne bir çiğlik. Yalın ve çıplak bir söz: "Başın sağolsun. Dede öldü..."

Sonra seçiren bir göz, büzülen bir ağız ve incecikten bir türkü. Kederli:

"Döğüşenler ölenlerin tutmaz yasını..."

Ve Çukurova'da, Seyhan ırmağının kıyısında yaşlı, çok yaşı bir eski tekstil işçisi, artık ağırbaşlı kulaklarını içine sokacakmışcasına yapıpırdığı radyodan aldığı haberi. Söyle bir sarılsadı besbelli. Gelir! endişelenir:

– Ne oldu babı? Kötü bir haber mi?

– Hiç, dedi, bir arkadaş ölmüş de...

– Raddı mı dedi? Kimmiş ölen?

Hinzi ihtiyar. Söylese ya. Ama, eh, onlarca yılın, gözilik koşulların-

dar... Sonra yorgun belleginin derinlerinden kopup gelen iki dizeyi mırıldandı sessizce:

"Döğüşenler, ölenlerin tutmaz yasını..."

Yukarıda anlatageldiklerimiz gerçekten oldu mu? Bilmiyoruz. Önemli mi bunu bilmek?

Eğer 81 yılının ilk gençlikten bu yana hemen tümünü sınıf savaşına adanmış bir savaşçıdan sözediyorsak...

Eğer 81 yılının ilk gençlikten bu yana hemen tümünü örgütlü savaşım içinde yürütmüş bir savaşçıdan sözediyorsak...

Eğer Diyarbakır dolaylarının küllü ve rutubetli zindanlarında, İstanbul Birinci Şube'nin Sansarıyan Han'ndaki tabutlarına, Moskova KUTV Üniversitesi'nin kanlıan devrim ateşleriyle tutuşmuş delikanlılarında, Halic sırtlarında gizli gazete basmaya kadar uzanan savaş alanlarında at koşmuş bir savaşçıdan sözediyorsak...

Yukarıda sayageldiklerimizin gerçekten olup olmadığı işi önemli değildir.

Beşbelli ki bir yerlerde, birileri söylüyorlar, söylemektedir o kederli türküyü:

"Döğüşenler, ölenlerin tutmaz yasını..."

"Hatasıyla sevabıyla..." diye başlayan yada "Evet, gerçi davaya sonuna kadar inanmıştım ancak..." diye gevelleyen, şaka "hakretmekti saygın yeri kuşkusuz tartışılmaz ancak ne var ki..." filan gibisinden kıvrınan, yada bir zamanlar olduğu gibi "Senin yolunda hiç ayrılmayacağım, vallaha da billaha da, yunus bakkıların karnaları üstüne yemin ederiz ki..." gibisinden yavan yağcılıklara soyunmuş her türlü yazıyı yirip atın...

Tarih dersinde değil, yas töreninde, savaş alanlarında, savaşın tam da göbeğinde, bir yandan savaşırken katıldığımız bir yas töreninde... Ve işte o yüzden:

"Döğüşenler, ölenlerin tutmaz yasını..."

Yeni tasarıya göre 59 yaşında emekli olunabilecek...

35 saate karşı hükümet-patron “çözüm”ü: Erken emeklilik

Federal hükümet ve patronlar, DGB'nin 35 saatlik çalışma haftası önerisine karşı bir seçenek olarak “erken emeklilik”i piyasaya sürdüler. Önümüzdeki dönem toplu sözleşme görüşmelerinin ağırlik noktasını oluşturacak olan 35 saatlik hafta istemini, Başbakan Kohl'un deyimıyla “apalta ve saçma” bulan CDU-CSU/FDP hükümeti, “erken emeklilik”i yakında bir yasa tasarısı olarak Federal Parlamento'ya sunacak.

“Erken emeklilik” yasa tasarısına göre toplu sözleşmelerde anlaşmaya varıldığı takdirde, 1984 Nisan'ından itibaren 59 yaşında emekli olunabilecek. Ancak bu sadece 1925-29 doğumluları kapsıyor; yani “erken emeklilik” uygulaması 1984-88 yılları için geçerli olacak.

Tasarıya göre 59 yaşında emekli olanlar, normal emeklilik yaşı 63'e gelene kadar, son brüt ücretlerinin yüzde 65'ini alacaklar.

Erken emekli olanlar, şimdiye kadarki uygulamada olduğu gibi yarınsı işveren ödediği hastalık ve emeklilik sigortası priminin yarısını kendisi ödeyecek. Ancak işveren, işçi için ödediği primin yüzde 40'ını, Federal Çalışma Dairesi geri ödeyecek. Ama bunun istisnadına ilişkin bir koluğu var. Erken emekli olan işçilerin yeri işverenin başka bir işçi alması.

“Erken emeklilik” uygulaması, özellikle sağlığı aykırı koşulların bulunduğu işyeri ve sektörlerde çalışan işçiler açısından olumlu olarak değerlendirilmeli. Ancak patronların ve Federal hükümetin “erken emeklilik”i piyasaya sürüş biçim ve nedenlerinde hiç de işçi sağlığına ilişkin kaygılar yatmıyor.

Tarım, ormancılık, yiyecek ve lokantacılık sektörü çalışanlarının çoğunluğunun erken emeklilik formülünden yana olmalarına karşın, diğer işkollarındaki sendikalar, önümüzdeki toplu sözleşme döneminde 35 saatlik çalışma haftası için etkin mücadele yürütmeye kararlı. Bu yüzden gerici hükümetin “erken emeklilik” önerisini böyle bir ortamda gündeme getirmesinin ardında, patronların çıkarlarını uğrunda 35 saat istemine karşı savaş açması

yine de erken emekliliğin daha fazla işyeri açacağı savunuyorlar. Ekonomik ve Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün araştırmasına göre, ücretlerde indirimle gidilmeden gerçekleştirilecek hafiflik kısa zamanda en az 1 milyon 400 bin, en çok da 1 milyon 800 bin yeni işyeri açılacak. Patronlara bunun kendilerine bir “yük” olduğunu söylüyorlar. Ancak saat ücreti değişmediği, dolayısıyla işçilerin aylık ücreti de aynı kaldığından, yalnız boşalan işyerlerine yeni işçi aldığı takdirde patron

için bir “yük”ten söz edilebilir.

Erken emeklilikte ise işverene emekli işçinin sigorta primi için Federal Çalışma Dairesi yalnız yüzde 40'lık bir yardımda bulunacak. Yüzde 60'ı kendisi ödemek zorunda kalan işveren için herhalde yeni işyerleri açmak sözkonusu olmadığı gibi, bu yüzde 60'ın önümüzdeki yılın işçi ücreti artışlarında da olumsuz etkisi olacak. Bir başka nokta da, yeni işyeri açılması açısından erken emeklilik uygulaması ile 35 saatlik çalışma haftasının karşı karşıya getirilemez oluşları. Çünkü, örneğin çelik sektöründe olduğu gibi, çoğu sektörde 59 yaşına gelmiş işçi, parmakla gösterilecek kadar az. Bugün Federal Almanya'da ortalama iş bırakma yaşı 54 olarak hesaplanıyor.

Patronların erken emekliliğin bir diğer çıkarı da şu: İşsizlerde emeklilik yaşı 60 olduğundan şimdiye kadar 59 yaşında işçi çıkarılması bir işçiyi bir yıl boyunca ödenen işsizlik parası “yük”ünden kurtulmuş olacak.

Sendikalar tüm bu nedenlerden erken emekliliği sosyal-politik bir istemin gerçekleştirilmesi olarak değerlendirmekte birlikte, 35 saatlik çalışma haftasına karşı bir alternatif olarak ortaya konmasına şiddetle karşı çıkıyorlar.

Heilbronn Kent Yönetimi Sığınmacılar Kampı tel örgülerle çevrili beş barakadan ibaret

Siyasal sığınmacı kampı mı, toplama kampı mı?

Bu yazı hazırlanmadan, 29 Eylül 1983 tarihli Stern Dergisi'nde aynı sığınmacılar kampı üzerine bir yazı çıktı. Ayrıca Heilbronner Stimme adlı yerel gazete olaya geniş yer verdi. Heilbronn Belediye Meclisi yapıldı bir toplantıda, öncelikle Stern'de çıkan yazıya dayanarak görüşmelerde bulundu. CDU temsilcileri durumu “normal” görürken, SPD'li soruşturma açılması için çalışmalara başladılar.

Heilbronn kentinde Neckar nehrinin aktığı kıyı boyunca doğu limanına yakın bir yerde olması lazım bu kampın. Yalnız zamana kadar bu bölgede böyle bir kamp

Batı Berlin sığınmacılar kampında açlık grevi var

Federal Almanya ve Batı Berlin'deki hemen tüm siyasal sığınmacı kamplarındaki insanlık dışı koşullar gittikçe daha sert tepkilere yol açıyor. Nitekim geçtiğimiz günlerde de Batı Berlin'de, Moabit Siyasal Sığınmacılar Toplama Kampında kalan 38 aileden 34'ü, bu koşullar protesto amacıyla açlık grevine başladı. Lübnanlı ve Filistinli sığınmacılardan oluşan 34 aile adına yapılan ortak açıklamada kamp yönetiminin aile başına Batı Berlin Senatosu'ndan günde 16 Mark aldığı ancak bunun 4 markını sığınmacılar için harcadığı belirtildi. Geri kalan para, kamp binalarının önemsis gereksinimlerine harcanmakta. Sığınmacılar bu uygulamayı son verlene kadar açlık grevine devam etme kararında olduklarını belirtirler. Greve katılmayan 4 ailenin ise Polonya'dan gelen “siyasal” sığınmacı ailelerden olduğu bildiriliyor.

Kemal Altun'dan sonra bir ilerici genç daha cellatlara mı teslim edilecek?

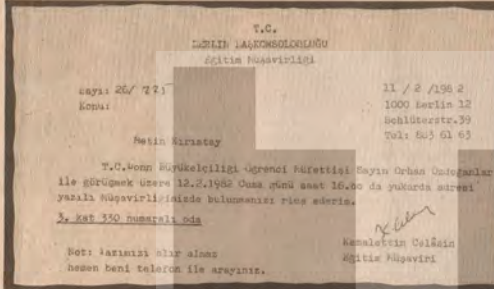
Batı Berlin polisi Cunta'nın yurtdışındaki kollarıyla işbirliği içinde

Batı Berlin'de, Metin Kırmıyaz adlı yüksek okul öğrencisi 23 Kasım günü iki polis tarafından evinden apartor alarak sınır dışı tutuklevine kondu. Batı Berlin Türkiye Öğrenci Birliği üyesi ve Yönetim Kurulu eski üyesi olan Kırmıyaz'ı sınır dışı edileme tehlikesiyle karşı karşıya bırakanlar, yurttaki baskı ve zorbalığı burada da sürdürmeye çalışan Cunta'nın yurt dışındaki kolları; yani Öğrenci Müfettişi ve Öğrenci Müşaviri'dir. Bonn'daki T.C. Öğrenci Müfettişliği Cunta'nın baskılarına karşı demokratik istemler yönünde çalışmalar yürüten Kırmıyaz ve daha iki TOB-B üyesinin askerliklerini tecil ettirmemiş, pasaportlarını uzatmamış ve öğrencilikle ilişkilerini kesmemişti.

12 Mart döneminde de 6 ilerinin öğrencilikle ilişkisini kesmiş olan Öğrenci Müfettişliği, 12 Eylül 1980'den sonra da çok sayıda öğrenciyi pasaportlarını uzatmalarını için gerekli belgeleri vermemeye başladı. Bu konuda yapılan başvurulara yanıtlar olarak, Öğrenci Müfettişliği'nin Batı Berlin'e gelecek öğrencileri öğrencilerle görüştikten sonra pasaportlarını uzatıp uzatılmamasına karar vereceği söylenmişti.

Bunun üzerine TOB-B üyelerine 11 Şubat 1982 tarihli ve Batı Berlin Öğrenci Müşavirliği imzalı yanda görülen "davetiyeler" geldi. Müşavirlik binası ve Konsolosluk'ta ayrı ayrı yürütülen "görüşmeler" aslında öğrencileri ifade vermeye zorlayan polise özgü sorgulamalardı. Bu sorgulamaya için bir günlüğüne özel olarak Berlin'e gelen Öğrenci Müfettişi Orhan Özdoğanlar öğrencilere şöyle soruları yöneltti:

"Öğrenci Birliği'nde göreviniz nedir? Öğrenci Birliği'nin çıkarmış olduğu bildirilerde Türkiye'yi olduğundan başka türlü, yanlış gösteren paragraflarla ilgili

TOB-B, 26 Kasım günü yayınladığı bildirisi şöyle dedi:

"C.Kemal Altun'un Cunta'ya teslim edileme tehlikesiyle karşı karşıya bulunduğu ve CDU-CSU/FDP hükümetinin bu tutumunun onun yaşamına malolduğu henüz zihinlerde. Metin Kırmıyaz der-

hal sınır dışı tutuklevinden salıverilmeli, kendisine Fremdenpass verilmelidir. Tüm demokratik kişi ve örgütleri, Kırmıyaz'ın Cunta'ya teslim edilmesine engel olmaya çalışınız! Demokratların ve siyasi koşturmaya uğrayanların Cunta'ya teslim edilmelerine son veriniz!"

Alman polisi 'sınırdışı etmek' için bahane peşinde

1979'dan beri Batı Berlin'de yaşayan Bihno Güneş adlı 16 yaşındaki genç sınır dışı edilmek isteniyor. Bihno'ya Yabancılar Polisi'nden gelen 12 Kasım tarihli mektupta, bir ay içinde Türkiye'ye dönmesi gerektiği söyleniyor. Gerçek, anne ve babasının burada değil, Türkiye'de yaşıyor olması.

Hauptschule'nin 9. sınıfına devam eden Bihno'nun anne ve babası Marburg'un bir köyünde yaşıyor. Yabancılar

Göppingen Barış Girişimi Belediye Meclisi toplantısında

Göppingen Barış Girişimi, son bir yıldır sürdürdüğü imza kampanyasıyla Göppingen kentini "Atom silahlarından arındırılmış bölge" ilan etme eylemine girişti. 8 bin 573 imzalı bildiri, Belediye Meclisi'nin 18 Kasım tarihli halka açık oturumunda görüşülmesi için sunuldu. Ancak, Belediye Meclisi Yönetim Kurulu, konuyu oturum gündemine almamak istemedi.

Oturum başlamadan önce durumu öğrenen Barış Girişimi üyeleri, bütün belediye binası çevresini "Pershing-2 ve Cruise Roketlerine Hayır" belgeli afişlerle donattılar. Toplantıya boyunduran "Atom silahlarından arındırılmış bölge Göppingen" yazılı pankartlar olduğu halde geldiler. Toplantının sonuna doğru SPD fraksiyonu, "Atom silahlarından arındırılmış bölge" konusunun gelecek oturumda gündeme alınmasını önermek zorunda kaldı. Belediye'de çoğunluğu sahip olan CDU-CSU fraksiyonu, toplantıya dinleyici olarak katılan çok sayıda insanın girebileceği protesto eyleminden çekinerek SPD'nin önerisini katılmaya mecbur oldu.

Danimarka'da göçmenler için bir "hafta" düzenlendi

Danimarka'daki göçmen örgütlerinin federasyonu olan IND-sam 25.11.83-3.12.83 tarihleri arasında bir göçmenler haftası düzenliyor. Haftanın amacı gerek göçmenlerin, gerekse göçmenlerle Danimarkalılar arasında karşılıklı anlayışı geliştirmek, aynı zamanda da göçmen politikası üstüne bir tartışma başlatmak.

Hafta, 25.11.83 günü IND-sam lokalinde yapılan bir basın toplantısı ve resepsiyona başladı. Çok sayıda basın temsilcisi ve konuğun katıldığı bu toplantıda, IND-sam'ın 5 dilde yayınlanan "Göçmen" adlı gazetesini tanıttı.

IND-sam'a üye olan Türkiye'de İşçiler Birliği (FAT), Fas (FMAP), Filistin (PWU), Pakistan (PPU), Yunan (GFD) gibi örgütleri, Türkiye'de İşçiler Dayanışma Derneği (TASF), Silkeborg Göçmen Dayanışma Örgütü (IS) ve Ringed Dayanışma ve Kültür Derneği (SKF) nin ortak çabalarıyla düzenlenen haftanın programında, göçmen kadınların günü, göçmen çocukları, yetişkin eğitimi, göçmenlerin hakları ve Danimarka'daki koşulları üstüne paneller ve 3 Aralık günü yapılacak büyük bir dayanışma günü yer alıyordu.

lara sahip olabilmeleri için uğraş veriyorum. Batı Berlin'de gerek İdari Mahkeme, gerekse de Üst İdari Mahkeme bu vesalet yalnız yetim çocuklar için geçerli sayıyor. İdari Mahkeme'nin eski bir kararına, bu çocukların Yabancılar Kararnamesi esaslarına uygun olarak yetim işlemi görmelerini öngörüldü. Ancak bu karar Üst İdari Mahkeme tarafından iptal edildi. Böylece ortada bu çocukların haklarını gözetmek tek bir karar kalmadı. Yabancılar Po-

Gurbetteki sanatçılarla söyleşiler: Ressam İzel Hendek

Ben de bir "konuk işçi"yim ve buradaki Türkiyelilerin sorunları benim de sorunum

Türkiye Postası: Bize kısaca yaşamınızı anlatır mısınız?

İzel Hendek - 1943 yılında İstanbul'da doğdum. Lise öğreniminden sonra Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Resim Bölümü'ne girdim. 1967 yılında Bedri Rahmi Eyüboğlu Atelyesi'nden mezun oldum. Bundan sonra bir yandan resim yapmayı sürdürürken, bir yandan da resim öğretmeni olarak çalıştım. Bir diğ. sergiye katıldım. İlk büyük kişisel sergimi 1971'de İstanbul Darüşşafaka galerisinde açtım.

Neye var ki, 1971 darbesinin getirdiği kanaklık politik ortam birçok insanın olduğu gibi benim ve ailemin yaşamını da etkiledi; bir süre kalktı üzere Federal Almanya'ya, kayınpederimin yanına gelmeye neden oldum.

O dönemde burada hangi Türkiyeli işçiyse sorarsanız, alacağını yazıt "Bir, en fazla iki yıl sonra dönmeyeceğim" olurdu. Aradan yıllar geçti, çoğu dönmeyi, dönemedi. Benim durumum da öyle. Bu yıllar içinde teknik ressamlık, terzilik yaptım; mekân işçisi oldum; profesyonel tiyatro oyuncusu olarak çalıştım. Kısacası nerede iş buldysam orada çalıştım.

Türkiye Postası - On yılı aşkın bir süredir Federal Almanya'dasınız. Fakat resimlerinizi ilk kez sergiliyorsunuz. Bu ilk sergi dizisi bütün yıllar içinde yaptığınız resimlerden mi oluşuyor?

İzel Hendek - Hayır. Ben Federal Almanya'ya geldikten beri bu yana, ilk kez, bir buçuk yıldır, yeniden resme döndüm. Yıllar boyu "ressamlık" sözcüğünü ağzıma bile almadım. Buraya "yabancı işçi" olarak gelmiştim. Yıllarlar geçse de sorunlar

Bu nedenle sadece biz sanatçılara değil, her bilincil işçiyse ve aydına önemli görevler düşüyor. Bu insanlara ulaşabilmek, onlara doğruyu, yeniyi, güzeli göstermek. Onları gerçelikle, tutuculuğun, ağının dand çekip kurtarmanın yollarını araştırarak.

Türkiye Postası - Fakat sizin bu ilk resimlerinizin konusu yabancı işçiler değil...

İzel Hendek - Doğru. Ben bir "Gastarbeiter"im (Konuk işçiyim). Burada yıllarca yabancı işçi olarak çalıştım. Türkiyelilerin burada ne kadar sorunu varsa bunlar tümüyle benim de sorunumdur. Onları derinine vasadım. hata bir resim-

zehirlenme kaynağı olan bu kent beni çok etkiledi. Sergimin ilk temasını da bu etkiler oluşturdu. Yalnız lütfen bundan, şimdi endüstriye, teknik ilerlemeye karşı olduğum anlamı çıkmasın. Ben insanın fikir ve bilek gücüyle elde ettiği ilerlemenin yine insanın mutluluğu için kullanılabilceğini inanıyorum. Yalnız bunun sınırlı, kâr ve vurguna dayalı bir düzenle olamayacağını da görüyorum.

Türkiye Postası - Batı Avrupa'daki Türkiyeli kitle kendi yaşamını üretilebilir mi? Üretilebilir mi? Neden, nasıl?

İzel Hendek - Kuşkusuz evet! Sanatçı toplumsal yaşamın bir ürünüdür. Ondan etkilenir, onu etkiler. Avrupa ülkelerinde ki Anadolu insanı şimdiden sanat yapılarına konu oluyorsa, yer yer işçi ozanları, yazarlar kendini gösteriyorsa bu daha bir başlangıçtır. İnsanlarımız henüz bu gurbet serüvenini 20 yıldır yaşıyor. Bu toplumsal yaşam açısından çok kısa bir süre. Ama artık yaşay yavaş yavaş yeni kuşaklar da geliyor. Daha şimdiden 2. ve 3. kuşaktan sözediliyor. Bu kitlenin giderek yeni bir kültürü, Anadolu-Avrupa kanışımı bir kültür oluşturmaya başlamıştır. Doğaldr ki bu gelişimle birlikte sanatçı da yetişecektir.

Ancak burada iki olasılıktan söz etmek isterim. Bu kültürel oluşumda Anadolu kültürünün ileric, devrimi, savascan yanları ile Avrupa işçi sınıfının ilerici, demokrat, antisömnet kültürü mü ağır basacak, yoksa, Türkiye'den ihraç edilmiş gerici, köbüzük sınıra Avrupa elbiseli göyüp, bu ülkelerdeki burjuva toplumunun ne kadar gerici düşünceleri varsa onlarla da karşılaşma mı söz konusu olacaktır?

Türk Milli Emniyeti'nin askeri ve sivil kanatlarının ortak komplosuyla öldürülüşünün 35. yılında

Türk edebiyatında bir ölümsüz usta: Sabahattin Ali

Sabahattin Ali'nin ölümünün 35. yıldönümündeyiz. Türk edebiyatının bu ölümsüz ustasının önünde saygıyla eğilirken, onun kısa yaşam öyküsünü, arkadaşımız Fethi Savasçı'nın hazırladığı uzun bir yazıdan aldığımız aşağıdaki bölüme okurlarımıza iletmek istiyoruz.

Öykücü, romancı, Bulgaristan'da Gülmüne sancıya bağlı Eğridere (şimdiki adıyla Ardino) ilçesinde doğdu. (Nüfus kaydı Ayvalık, soyadı "Ali"). Babası Yüzbaşı Ali Sabahattin görevi gereği yurdun çeşitli yerlerinde bulunur ardından Balkan Savaşı'nda yaralanınca (1912) ordundan istifa eder, Edirne'ye yerleşir.

Edirne'de "İptidai Mektebi"ni bitiren Sabahattin Ali, ardından Balıkesir "Dar-ül Muallimi"ye başlar, arkadaşlarıyla hazırladığı okul gazetesinde ilk deneyimleri yayınlanacaktır. Son sınıfı okurken, okuldaki bazı olaylar üzerine İstanbul "Muallim Mektebi"ne geçer, burada öğrenimini tamamlayan Sabahattin Ali (1927) aynı yıl Yozgat'ta Cumhuriyet okuluna, oradan da Milli Eğitim Bakanlığı adına Almanya'ya gönderilir. Öğrenimi (1928-30) yarım bırakarak yurda dönmeyi arırdı. Gazi Eğitim Enstitüsü'nde açılan sınavı kazanarak, 1930-31 öğrenim yılı başında Aydın Ortaokulu'nda Almanca dersi öğretmenliğine başla-yacaktır.

Sabahattin Ali, Aydın'daki ilk göreviyle sona ererken, öğrencilerinin (1912-

temyiz sonucu değişmeyince, ilk dava kesileşti. Büyük çoğunluğunu Üsküdar Paşakapısı cezaevinde geçirdiği mahkûmiyet tamamlanmadan: "Sirca Köşk" Bakanlar Kurulu kararıyla (Ağustos 1947) toplatıldı. İlk üç aylık mahkûmiyet cezasını tamamlamaya tahliye edildi, fakat bir yazısı için yeniden (19 Kasım 1947) tutuklandı. İlk duruşmada (31 Kasım) beraat etti. Ancak Türkiye burjuvazisi ondan temelli kurtulmaya kararlıydı. Çünkü İkinci Dünya Savaşı'nı izleyen yıllarda dünyaya egemen olan soğuk savaş koğulan Türkiye'de derinden etkiliyordu ve azgın bir anti-komünizm dalgasının kabarmasına yol açmıştı.

Emperyalist-kapitalist sistem artı yeni dengeler peşindeydi ve bu arayış içinde ona yeni kurbanlar gerektiler. ABD'de Rosenbergler elektrikli iskemlede tekellerin çıkarları ve dev propaganda cihazının isterleri yönünde ölümlü buluşurlarken, Türkiye'de de Sabahattin Ali, Trakya'da, Kırklareli bölgesinde Bulgaristan sınırı yakınlarda başı taşla ezilmiş olarak ölü bulundu. Katil, Trakya'daki askerî birliklerde köreveli Ali Er-

ma bile almadı. Buraya "yabancı işçi" olarak gelmişim. Yasalara göre oturma izni alabilmem için belli bir iş yerinde çalışıyor olmam şartı. Sanat uğraşısı kendini alabildiğine yoğunlaştırmayı gerektiriyor. Ben ise fabrikada, bir iş yerinde günde 8 saat işgünlü satmak zorundayım. Bu satıştan geriye kalan vaktimi ve gücümü de sendikali ve politik alanda çalışmaya verdim. Bu, benim için daha ön planda yer alıyordu. Mesleğimi böylece terkettim. Bu durum geçmişiyle işsiz kalmama değdi sürdü.

Türkiye Postası - Batı Avrupa'daki milyonlar Türküyle kıtlesel olarak sanatçıların, diğer olarak ressamların için karşılıklı etkileşime olanak veren sanat-sal ilişkiler içinde mi?

İzel Hendek - Gurbetçilik, tarih boyunca Anadolu insanının yaşamında derin izler bıraktığı bir olgu. Ancak bu kez, milyonları etkileyen dev bir boyuta ulaştı. Bu milyonluk kitle artık Avrupa ülkeleri için, Federal Almanya için kalıcı bir unsura dönüştü. Yurtdından, yuvasından uzakta, geleceği güvensiz, birçok haktan yoksun, yer yer uçurum denecek kadar farklı iki kültür arasında bocalayan milyonlarca insan... Bu, sadece bir sanatçıyı değil, insan oluşuna insanca bakabilen herkesi çok derinden etkileyecek bir olay.

Avrupa'daki gurbetçi artık önemli bir toplumsal-politik-kültürel olaydır. Dolayısıyla diğer alanlarda olduğu gibi sanat yapıtlarında da gün geçtikçe daha çok konu haline geliyor. Heykelleri dikiliyor, resimleri yapıyor, fotoğrafları çekiliyor. Yaşamı, öyküleri, türkülleri süslüyor.

Bu insanların da kendi yaşamlarını, sorunlarını yansıtan sanat yapıtlarından etkilenebiliyor. Hatta burada sadece etkilenecek değil, etkin olarak sanat eyleminin içinde yer almakta büyük bir bahsedilebilir. Fakat ne yazık ki milyonlarca ölçüldüğünde bu kitlenin büyük bir bölümünün geniş bir ilgi içinde olduğu söylenemez. Bu kitle içinde belli bir kesim çağdaş proleter bir yapıya doğru gelişip her türlü toplumsal olguya ilgi gösterirken, bir başka olumsuz yön de kendini gösteriyor: Bu insanların önemli bir bölümü gelenekleriyle, görenekleriyle, kültürleriyle Federal Almanya gibi gelişmiş bir kapitalist ülkenin toplumsal-kültürel yaşamı arasında sağlam köprüler kurabilmiş değil. Bir kesim ulusal benliğini yitirme korkusuyla içine kapanıyor. Bu, onları ilk başta tutucu bir konuma itiyor. Ve giderek bunlar, öz benliklerini korudukları sansıyla gericiliğin, yobazlığın tuzakına düşüyorlar. Video-kültürünün tüzağına oluyorlar.

Bunun yanı sıra ben yanda, bu ülkelerdeki demokratik güçlerin her alandaki etkinliği belirleyicidir. Diğer yanda, ülkemizdeki politik gelişmeler de bunda önemli rol oynayacaktır. Çünkü, bu milyonluk kitle hala kendisini "göçmen" olarak kabul etmiyor. "Yurdumuz Türkiye'dir" diyor. Biz ölümlerimizizi hala Anadolu topraklarına gömüyoruz. Eki, insanın yurduna, başımızın kolü gezmesi başka şey, demokratik, özgür bir düzenin kurulu olması başka şey!

İzel Hendek'in bir karakalem çalışması: Ruhr bölgesinde doğa ve endüstri...

ne kadar geçici köntülüğü varsa onlara da süslenip bu yeni azınlığı etkileyecek mi?

Bunun yanı sıra ben yanda, bu ülkelerdeki demokratik güçlerin her alandaki etkinliği belirleyicidir. Diğer yanda, ülkemizdeki politik gelişmeler de bunda önemli rol oynayacaktır. Çünkü, bu milyonluk kitle hala kendisini "göçmen" olarak kabul etmiyor. "Yurdumuz Türkiye'dir" diyor. Biz ölümlerimizizi hala Anadolu topraklarına gömüyoruz. Eki, insanın yurduna, başımızın kolü gezmesi başka şey, demokratik, özgür bir düzenin kurulu olması başka şey!

Satılma, emek, öncülerinin dolayısıyla zora ererken, öncülerinin dolayısıyla T.K.P.'nin "Kızıl İstanbul" adlı gazetesi bulundugu sayıya tutuklanı, iş ay tutuklu kalır ve beraat eder. Tutuklu-kul süresi, sonradan yazaçağı "Kuyucak Yusuf" romanının kişileriyle tanışmasını neden olacaktı. Konya'ya (31 Eylül 1931) atanır, görev sırasında, Cemal Kuşta'yın yerel "Yeni Anadolu" gazetesine ücretini ödemeyince, yamı yarım kalır.

Bir toplulukta okuduğu "Memlekette haberi" başlıklı şiiri gerekçe gösterilerek, Atatürk'e eleştirildiği sayılı, Sabahattin Ali (26 Aralık 1932) tutuklanı, yargılanma sonucu bir yıl hüküm verilir. Konya ve büyük bölümünü Sinop'da geçirdiği hapislik alla sonra erer (29 Ekim 1933). Eski görevine dönmeyi ister, Sabahattin Ali'den eski görüşlerini değiştirdiğini kanıtlaması istenir. Bunun üzerine (15 Ocak 1934, Varlık) "Benim Aşkım" başlıklı, Atatürk'e duyduğuy sevgiyi yansıtan şiiri yayımlanır. Sabahattin Ali "Neşriyat Müdürlüğü Büro" Seftiği'ne (30 Eylül 1934) oradan da "Tatim ve Terbiye Dairesi"nde bir görev aldıktan sonra, Aliye hanımla (16 Mayıs 1935) evlenecektir.

Milli Eğitim Bakanlığında çeşitli görevler, Eskişehir'de jödesubaylık, "Musiki Muallim Mektebi" Türkiye öğretmenliği, İkinci Dünya Savaşı'nı başlatması üzerine yeniden askerlikle geçen yıllar (1935-1941) duyarlıkla yoğunlumsu, ustalması verimli bir yazanın, ilercisi bir aydının yaşama ile yoğun olma arasında, yoğun savaşım yıllarıdır. Ankara'da yeni kurulan "Devlet Konservatuarı", Sabahattin Ali'nin (1941) son görev yaptığı yer olur. Bu dönemde yayınladığı yapıtlar ve ırkçılara giriştiği savaşımın sonucu, Sabahattin Ali'nin çevresindeki çember daralıyordu. Nihal Atsız'ın kendisini karalamasını (9 Mayıs 1944)da, saldırılan azaltılmaya yetmedi. Konservatuar'daki görevinden (1945) ayrılmak zorunda kalınca, İstanbul'a gelecek yazarlık geçimini sağlamayı denedi. "Tan" gazetesi olayı üzerine (4 Aralık 1945) yeniden işsiz kaldı. Bundan sonra ilkin Türkiye Sosyalist Partisi'nin yayın organı "Gerçek" gazetesinde, ardından Aziz Nesin ve Rifat Ilgaz'ın da bulundugu "Marko Paşa", "Hür Marko Paşa", "Malum Paşa", "Merhum Paşa", "Mazlum Paşa", "Yedi Sekiz Hasan Paşa", "Okstüz Paşa", "Geveze", "Alibaba", gibi mizah gazeteleri siyasal erk tarafından arka arkaya kapatılınca, "Zincirli Hürriyet" gazetesinde (1946-47) yazdı. Bu dönemde yayınladığı yazılarla "neşren hakaret" sayılı Cemal Salt Barlas ve Nihal Atsız'ın açtığı davalarında toplam yedi ay hüküm giydi,

ya'daktı askeri birliklerde görevli Ali Ertekin adı bir "assubay" idi. Ertekin yaka-landı ve daha savcılık soruşturmasında "MIT görevlisi" olduğuna açıldı. Nitekim duruşmada tüm savunma sanıkları MIT görevlisi idi ve bu yüzden duruşma "gizli" yapıldı. Sonunda "Bulgaristan'a kaçacağına anladığı sanatçı Sabahattin Ali'yi millî hisleri kabadırğı işleri ani bir öfke sonucu ve tamamen millî hislerle öldüren Ali Ertekin" sudan bir ceza ile paçayı kurtardı. Sabahattin Ali öldürülmüş ve olay örtbas edilmişti. Aynı günlerde ülkemizdeki demokratlar, ilericiler, komünistler benzeri görülmüş bir baskı altına alınıyor, ABD ile iki ikili anlaşmalar imzalanıyor, uğursuz Marshall planı uygulamaya sokuluyor, edebiyatımızın bir başka yüzü aki, ustalar ustası Nazım Hikmet zindanda tutuluyor... Sabahattin Ali iste bu koşullarda öldürüldü. Ama o, yapıtlarıyla ve yapıtlarında yaşıyor. Hem de hiç ölmemecesi-ne...

Batı Berlin Alman Yazarlar Birliği Yönetim Kurulu'nda bir Türk: Özdemir Başargan

Alman Sendikalar Birliği'ne (DGB) bağlı Basım ve Kağıt Sanayii Sendikası'nın bünyesindeki Alman Yazarlar Birliği'nin 21 Kasım günü yapılan Batı Berlin Şubesi Genel Kurulu'nda, yazar ve çevirmen Özdemir Başargan seçime katılan adaylar arasından en yüksek oyu alarak yönetim kuruluuna seçildi.

Genel Kurul Strasburga Polonya konusunda karar çıkartmaya çalışan Berlin Gözet Sanatlar Akademisi müdürü Günther Grass'la da tartışmaya giren Başargan, Genel Kurul'dan önce Türkiye Başkomitesi yöneticileri ve Türkiye Yazarlar Sendikası yöneticileriyle dayanışma kararını çıkartılmasını da sağladı. Başargan, genel kurul konusunda, "Yönetim Kurulu'na seçilmem, Alman yazar arkadaşlarımızın Türkiye'yi yazarlarla dayanışmasının bir simgesi ve yabancı düşmanlığına karşı kesin bir yanıtlar olarak görüyoruz" dedi.

20 yıldır Federal Almanya'da ve 15 yıldır da Batı Berlin'de yaşayan Başargan'ın Gurbet Sofrası adı bir romanı ve Amigo ve Slav Halk Masalları adı çevirileri var.

Federal parlamento çoğunluğun isteklerini hiçe sayarak roketlere "evet" dedi

Bariş hareketi, roketlere karşı direnişi sürdürecektir

21-22 Kasım gecelerinde Federal Almanya parlamentosu polis kordonu altında yapılan toplantılarında SPD ve Yeşillerin red oylarına ve halkın yüzde 75'nin karşı olmasına rağmen, roketlere bir kez daha "evet" dedi ve Kasım sonundan itibaren yeni ABD roketlerini Federal Almanya topraklarına yerleştirilmesi karara bağlandı.

Federal Almanya parlamentosu'nda tartışmalar sürerken dışarda da barışseverler tüm polis baskısına karşı protesto gösterilerini sürdürdüler. Gösteriler sırasında polislin barış savaşçılarına çok sert davrandığı, tazyikli su ve göz yaşartıcı gaz kullanıldığı, onlara kişiyi gözaltına aldığı izlendi.

Öte yanda Bonn'daki parlamentodan bir gün önce de Bonn'da "Çoğunluğun Parlamentosu" adı altındaki toplantıya katılan 248 seçim bölgesinden gelmiş olan delegeler ve toplumun çeşitli kesimlerinden tanınmış kişiler çoğunluğun roketleri istemediğini yinelediler. 18-19 Kasım tarihlerinde Köln'de yapılan SPD parti kongresinde de 400 delegeden yüzde 96'sı yeni ABD roketlerine "hayır" demiş, Yeşiller'in Duisburg'da yapılan 6. Kongresi'nden de aynı yönde karar çıkmıştı.

Bonn hükümetinin herhangi bir resmi açıklama yapmamasına karşın Pershing-2 roketlerinin ilk bölümü, 23 Kasım günü, Kohl hükümeti ve Reagan yönetimi arasındaki anlaşmaya bağlı olarak Ramstein, (Pfalz)'a geldi. Pershing-2 roketlerinin Mutlangen, Heilbronn, Neckarsulm ve

Neu-Ulm'a yerleştirileceği tahmin ediliyor.

Hedef değişmedi

40 yıldan beri Avrupa'da barış içinde yaşanmasına gerekçe bir politika izleyen batılı politikacılar kadar, NATO ve Varşova Paktı arasındaki askersel güç dengesinin de rotası oldu. Yeni ABD roketlerinin yerleştirilmeye başlanmasıyla ABD ve NATO terazinin kefesini kendi taraflarında ağırlaştırma yönünde adım atıyorlar. Böylece bir karar Avrupa güvenliğini hizmet etmeyeceği gibi gerek bir atom savaş tehlikesini artırıyor, ABD'nin Avrupa halklarını felakete sürüklemeyi amaçlayan politikasına hizmet ediyor.

Bu koşullarda roketlerin yerleştirilmeye başlaması barış hareketinin amaçlarını değiştirmiş değildir. Federal Almanya barış hareketinin amaçları yine Federal Almanya'nın roketler için bir atış rampası olmaması, tüm atom silahlarının Federal Almanya'dan sökülüp çıkartılması, Doğu'da ve Batı'da silahsızlanma ve Orta Avrupa'da atom silahlarından arındırılmış alanlar yaratılmasıdır. Önümüzdeki günlerde barış hareketi yeni yeni biçimlerde bu amaçlar çerçevesinde direnişi sürdürecektir.

Türkiye Postası

15 GÜNLÜK GAZETE SAYI: 19 2 ARALIK 1983

kısa kısa...kısa kısa.. kısa kısa...kısa kısa..

İsrail, ABD'den Pershing roketleri istedi

Kasım ayının 23'ünde Tel Aviv radyosunun bildirdiğine göre İsrail, Amerikan hükümetinden Pershing roketleri istedi. Öte yanda ABD Dışişleri Bakanı George Shultz'un siyonist ABD Yahudi Kongresi'nde açıkladığına göre Reagan hükümeti İsrail'in Ortadoğu'daki üstünlüğünü güvence altına alma amacıyla. Bugünlerde ABD'yi ziyaret eden İsrail Başbakanı Shamir'i ise İsrail kabinesi, Reagan ile yapacağı görüşmede Doğu Akdeniz'de ortak deniz manevralarının yapılmasında yana ağırlığını koymak için görevlendirdi.

ABD, Honduras'ı ileri karakol haline getiriyor

U.S. News and World Report Dergisi'nin bildirdiğine göre, aylardan beri Orta Amerika ülkelerinden Honduras'a gönderilen 5000 kişilik ABD birlikleri ile indirme, çıkarma ve haberleşme tesislerinin oluşan bir ağ meydana getiriliyor. Bu askerlerle Washington bölgedeki ülkelerle kriz anında hemen müdahale etmeyi amaçlıyor. Yine aynı gazetenin bildirdiğine göre CIA Honduras'da Nikaragua karşı-devrimcilerine karşı 5 merkez elinde bulunduruluyor. Bu merkezlerde 100 CIA ajanı görev yapıyor.

Bu arada Nikaragua hükümetinin yaptığı açıklamaya göre, Kostarika'da bin kadar karşı-devrimci Nikaragua sınırında baskın için hazır bir durumda bekliyor.

Şili gizli polisi cinayet şebekesi gibi çalışıyor

18 Kasım'da Şili halkı Pinochet rejimini bir milyon kişinin katıldığı bir gösteri ile protesto ederken, polisin baskısı da olağanüstü boyutlara ulaştı.

Öte yanda Şili'de Pinochet'in gizli polisine ve terör birliklerinin acımasız uygulamalarına karşı protestolar da artmış, Coronel kentinde geçtiğimiz hafta içinde 15 bin kişi protesto gösterisinde bulunmuştur. Protesto gösterilerinde çok sayıda kişi tutuklanırken, baskıların akıbeti hiç belli olmamakta, kaçırılan bazı kişiler ise daha sonra seğirtilerini bulmaktadırlar.

Foto: Manfred Scholz

Sovyetler Birliği: "Roketlerin yerleştirilmesi kararı gözden geçirilmelidir"

Federal Almanya Parlamentosu'nun kararından sonra roketlerin ilk bölümünü 23 Kasım'da Federal Almanya'ya getirilmesiyle Sovyetler Birliği de Cenevre'deki silahsızlanma görüşmelerinden çekildi. Görüşmelerden çekilken Sovyetler Birliği, Cenevre'de şimdiye dek Sovyet önerilerinin dikkate alınmadığını, ABD ile bu koşullarda bir anlaşmaya varmanın olanak dışı olduğunu belirtti. Zaten Sovyetler Birliği daha önce defalarca ve hiçbir yanlış anlamaya olanak veremeyecek şekilde, sözkonusu roketler Avrupa'ya getirilince, bir taraftan da Cenevre'deki ABD temsilcisi Nitze, Sovyet temsilcisine yaptığı açıklamalarda, Sovyetler Birliği'nin Avrupa'daki topraklarında İngiltere ve Fransa'nın elindeki orta menzilli roketlere eşit miktarda silah bulundurmaya kabul etmesi halinde, ABD'nin de Avrupa'ya yeni roket yerleştirmeyeceğini söyledi. Sovyet Birliği ise ancak bu öneri kendilerine resmi olarak yapıldığı takdirde inceleyeceklerini bildirdi.

Bunun üzerine ABD, mütefikleri arasında bu teklifin Sovyetler Birliği'nden geldiği, Sovyetler Birliği'nin İngiliz ve Fransız roketlerini hesaba katmadan vazgeçtiği şeklinde çarpıtmaları yayınladı. Son güne dek aldatmaca, kamuoyunu yanıltma gibi yöntemlerle görüşmelerde zaman kazanan ABD, Sovyetler'in Cenevre'den çekilmesi karşısında da "bunu beklemediklerini, şaşdırdıklarını" söyleme psikliğini gösterdi.

Andropov'un açıklaması

Cenevre'deki görüşmelerin kesilmesi'nin ardından SBKP Genel Sekreteri ve Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Andropov Federal Almanya, İngiltere ve İtalya hükümetlerinin aklın sesine kulaklarını tikyarak roketlerin yerleştirilmesine karar verdiklerine işaret etti. Bu hükümetlerin roketlere "evet" demekle ABD'nin silahsızlanma görüşmelerinde bir anlaşmaya yanaşacağını sanmalarının yanlış olduğunu belirtti.

Sovyetler Birliği yönetiminin bu koşullarda durumun tüm ayrıntılar gözden geçirerek ya kararlaştırıldığını ya da

● Cenevre'de anlaşma olanmazını ABD tarafından ortadan kaldırılması nedeniyle bu koşullar altında görüşmeleri sürdü-

mek, ABD'nin ve NATO'nun uluslararası güvenliği tehlikeye düşüren eylemlerine sadece bir maske takmak olacağı için, Sovyetler Birliği görüşmelere katılmaya olanaksız görmektedir.

● Bu durumda Sovyetler Birliği Avrupa kıtasına orta menzilli roket yerleştirmeye yönünde almış olduğu kararı kaldırarak ● DDR ve Çekoslovakya hükümetleriyle anlaşmaya varılarak, bu ülkelere yerleştirmek üzere hazırlıklarına başlanılan taktik uzun menzilli silahların hazırlıklar hızlandırılacaktır.

● ABD roketlerinin Avrupa'ya yerleştirilmesiyle Sovyetler Birliği için ortaya çıkan tehlike ölmüşse, Sovyet silahları da Okyanus ve denizlere yerleştirilecektir.

● Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerin güvenliğini sağlayacak diğer önlemler de alınacaktır.

Ancak Andropov, bütün bu önlemlerin NATO planlarına bağlı olduğunu vurgulamıştır. Eğer roketler yerleştirilmeden önceki duruma geri dönlürse, Sovyetler Birliği de tek tarafı olarak karar aldığı yükümlülüklerine dönmektedir. Bunun için de Sovyetler Birliği NATO ötekendenin bu kararı gözden geçirilmesini, yeni durumun doğuracağı sonuçların iyi değerlendirilmesini istemektedir.

ABD, Grenada'yı terör adasına dönüştürdü

Washington Post gazetesinin bildirdiğine göre, Grenada, ABD'nin istilacılara New Jewel hareketi yöneticilerine karşı giriştikleri "temizlik" hareketi, 1000'den fazla Grenada vatandaşının toplama kamplarına atılması sonucunda bir terör adasına çevrilmiştir. Terör eylemleri sırasında bilgisayarlar kullanılmakta, adadaki tek radyo vericisi ABD ordusunun psikolojik savaş uzmanları tarafından çalıştırılmaktadır. Öte yanda ABD'nin kuklası yeni rejim toplama kamplarındaki Grenadalıları yargılamak amacıyla özel mahkemeler kuracağını açıklamıştır.

FKÖ içindeki çarpışmalara son verilecek

FKÖ Yürütme Kurulu Başkanı Ararat ve El-Fatih örgütü Merkez Komitesi Kuzey Lübnan'da FKÖ içindeki çarpışmaların durdurulması yönünde Arap ülkelerinden gelen önerileri kabul ettiler. Durum El-Fatih Merkez Komitesi üyesi Nage tarafından Suudi Arabistan Dışişleri bakanına bildirildi. Önerilen şartlar bütün savaşan güçlerin Trablus'dan çekilmesini, FKÖ'de birliğin korunmasını ve silahlı çatışmalara son verilmesini içeriyor.

Son dönemde bölgedeki gergin koşullar, FKÖ yönetiminin ittifak politikasının doğurduğu bazı sonuçlar ve yıllardır emperyalizmin Suriye-FKÖ ilişkilerini bozmaya yönelik planları sonucunda El-Fatih saldırılarına Ararat ve Ararat karşı güçler arasındaki ciddi boyutlara varan çatışmaları FKÖ'ye ve Arap ilericileri hareketini zayıflatmaktadır.

Danimarka'da ABD roketlerine karşı uyanı grevi

22 Kasım günü sendikaların çağırısına uyularak Kopenhag'da ve Danimarka'nın diğer kentlerinde Batı Avrupa'ya roketlerin yerleştirilmesini protesto amacıyla 5 dakikalık bir uyanı grevi yapıldı.

Saat 12'ye kısa bir süre kala işletmelerde 5 dakika iş bırakılarak, Kopenhag'da belediye otobüs şoförleri de caddelerden park yaparak, halkın roketlere karşı imza topladılar. Radyo ve televizyon yayınları da 5 dakika süreyle ara verilirken, ilk ve orta dereceli okullarda da öğretmenler ders keserek, öğrenciler okul bahçelerinde barış tüpüleri söylüdüler.

Öte yanda roketler tartışması yüzünden tutucu azınlık hükümeti ile muhalefet arasındaki görüş farklıklarının ülkede erken seçime yol açması üzerinde duruluyor. Bu görüş ayrılıkları nedeniyle Sosyal Demokratlar ve Radikaller 1 Aralık'ta hükümet vermesi düşündükleri gensoru üzerinde çalışmaya başladılar.

Fransa da çevik güç oluşturmak istiyor

Le Monde Gazetesi'nin bildirdiğine göre, Fransız hükümeti Çevik Güç (FAR) oluşturmak istediğini açıklamıştır. Yapılan açıklamaya göre FAR, 47 bin asker gücünde, tank ve tanksavar helikopterlerle donanmış olacaktır. FAR'ın, NATO birliklerinin yanında, Orta Avrupa ve deniz aşırı ülkelere yerleştirilmesi planlanmaktadır.

40. bağımsızlık yıldönümünde Lübnan'da bağımsızlıktan eser yok!

Lübnan'da dökülen kanların sorumlusu dün de, bugün de emperyalizmdir

Bir buçuk yılı aşkın bir süre önce İsrail'in Lübnan'ı işgalinin ardından geçtiğimiz Eylül ayında bu yana da ABD bu bölgeye en büyük askeri gücünü yığdı. Lübnan'da 25 yıl sonra ilk kez ABD birlikler doğrudan çatışmaya girdiler. Ve ilk kez böyle bir operasyonda çokuluslu "barış" gücü adı altında diğer NATO ülkelerinin ve Fransa'nın askerleri de yer aldılar.

Lübnan nasıl bir ülke?

Nüfusu üç milyonu aşkın Lübnan'da ekonominin ağırlıklı kesimini petrol ve tarım değil, hizmet sektörü oluşturuyor. Nüfusun yüzde beşi uluslararası gelirini yarınsı elinde tutan bu ülkede, halkın yüzde ellisi yokluk içinde yaşamakta. Nüfusun özellikleri açısından diğer Arap ülkelerinden farklı olan Lübnan'da halkın yaklaşık olarak yarınsı Hristiyanlar, diğer yarınsı da Müslümanlar oluşuyor.

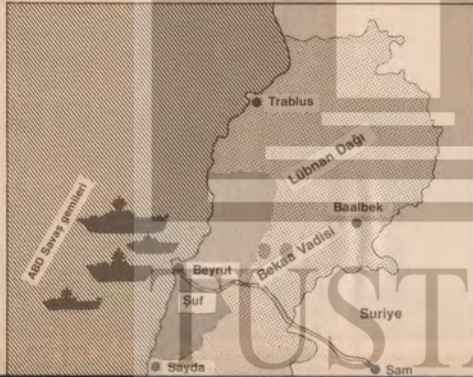
Değişik dinlerden gelen grupların ilişkileri 1943'te imzalanan ulusal pakta göre düzenleniyor. Buna göre Lübnan geleneksel olarak Maruni Hristiyan bir Cumhurbaşkanı, Sünni Müslüman bir Başbakan ve Şii Müslüman bir Parlamento başkanı tarafından yönetiliyor. Fransa ve ABD'nin desteğiyle oluşturulmuş olan Lübnan ordusu da dini topluluk esasları üzerinden düzenlenmiş durumda.

Öte yandan İslamiyetin diğer mezhepleri tarafından "İslam-ı dışı" bir topluluk sayılan ve Lübnan nüfusunun yüzde 10'luk bir bölümünü meydana getiren Dürziler, Maruni Hristiyanlar ile yüzülyı aşkın bir süredir bulundukları bölgelerde varlıklarını sürdürmek ve denetimli ellerinde tutmak için zaman zaman çatışıyorlar. Bu

amaç değildi. ABD, en zayıf nokta Lübnan'ın petrol zenginini Arap ülkeleri üzerindeki hegemonyasını arttırmak, bölgedeki Arap kurtuluş hareketlerini ve FKÖ'yü kırmak ve özellikle Suriye üzerindeki baskılarını arttırmak için, bir üs olarak kullanmak istiyordu. Suriye'nin bölgede gittikçe artan prestiji, bağımsızlıktan yana ve sosyalist ülkeler ile iyi ilişkiler içinde oluşturma ABD'nin ve yayılmacı İsrail'in işine gelmekteydi. Suriye'yi ABD çizgisine çekmeye uzun süre uğraştıktan sonra başaramayan Reagan yönetimi, Lübnan saldırısına girişti. İsrail'in Beyrut bölgesinden güneye kaydırıldığı birliklerini yerini aldı; buradaki birliklerin sayısını ve işlevlerini genişletti.

Bu hedefe uygun olarak, geçtiğimiz Mayıs ayı ortasında ABD denetiminde İsrail-Lübnan arasında imzalanan anlaşmada Lübnan'ın İsrail-ABD denetiminde bir askersel üsse dönüştürülmesi, Lübnan'ın Güney Bögesi'nin İsrail tarafından işgal edilmiş bir "güvenlik bölgesi" haline getirilmesi, Lübnan'ın Suriye ve diğer Arap ülkeleri ile bağlarının koparılması, ayrılmış gerici güçlerin güçlendirilmesi ve Suriye'ye saldırı olanaklarının yaratılması amaçlandı.

Bu anlaşmanın Suriye, FKÖ ve diğer Arap ülkeleri tarafından reddedilmesi ya da benimsenmesi sonucunda Lübnan'da İsrail terörü, İsrail'in ve gerici güçlerin Lübnanı yetersiz gücü ve FKÖ üzerindeki baskıları bütünüyle arttı. Bölgedeki dinsel topluluklar arasında ve FKÖ içindeki kimi gerginlikler ciddi çatışma potansiyeline vardı.

Dost kim, düşman kim?

Filiz KARDAM

Lübnan'da, İsrail savaş uçaklarından atılan bombaların ilerici yetersiz güçlerin mevzilerini dövdüğü, gerici Hristiyan Falanjiistlerin ilerici Müslümanlarla çatıştığı koşullarda bir taraftan da özgürlükçü akımların kendi saflarında derde kavgaları sürüyor. Lübnan'da yükselen toz duman, bilmek tükenmek bilmeyen insan kırmı, ister istemez kim kiminle çatışıyor, dost kim, düşman kim sorularını sorduruyor pek çok kişiye.

Lübnan'da İsrail korkunç bir saldırıya geçtiğinde Arap özgürlük hareketi saldırıya karşı niçin güçlü bir direniş başlatmamıştır? Çeşitli partilerden, sınıflardan, akımlardan oluşan Arap kurtuluş hareketi, saldırı, saldırılar, önlenemeyen ve özellikle ABD emperyalizmi karşısında niçin zayıf kalmış, hatta kendi içinde çatışmalara yol açmıştır?

Son on yıl içinde Arap ülkelerinde gerici, sağ kanat güçlerin etki ve gücü artarken, gerici rejimlere sahip Arap ülkelerinin ABD ile ilişkileri de özellikle gelişti. Bunun en çarpıcı örneği Mısır'dır. Bu dönemde pek çok Arap ülkesinde petrol ticaretinden sağlanan 100 milyarlar dolar toplamda sağ güçlerin etkin konuma getirirken, bu güçler şu ya da bu biçimde bu ülkelerin ve bölgenin politik hareket ve akımlarını etkilediler. Dünya kapitalizminin çıkarlarına bağlı yeni petrol burjuvazisinin artan rolü özgürlük hareketlerini olumsuzlukla tapdı.

Öte yanda gerici rejimlere sahip Arap ülkelerinin pek çoğunda süren terör rejimleri, kıstaklanan politik özgürlükler, işçi sınıfı hareketinin ve ulusal demokratik hareketin gelişmesini de engelledi. İrak'ta, Suudi Arabistan'da, Bahreyn'de, Sudan'da, Kuzey Yemen'de terör, ilerici komünistlerin fiilen ortadan kaldırılma kampanyası sürüyor. Bir yandan ekonomik çöküş, savaş koşullarının ekonomiyi temelden yok etmesi işçi sınıfının sayıca gelişmesini engelliyor, bir yandan da sendikal hareketin engellenmesi, özgürlüklerin kısıtlanması işçi sınıfının örgüt-

geçmişe, eski günlere döndürdü. Gelecekte umut görmeyen yığınlar, geçmişlerinde dinsel-kültürel bağları korumaya, geçmişçi canlan-dırmaya çalıştılar. Küçük etnik ya da dinsel toplulukların varlıklarını sürdürme kaygısı zaman zaman onları düşmanla işbirliğine iterken, bazı durumlarda da yığınlarla ilişkisi olmayan küçük terör grupları oluşturmaya yöneltiler.

Bu arada İran-İrak arasındaki üçüncü yılını dolduran anlaşmaz savaş bir taraftan insan gücü ve sermayenin dipsiz kuyulara dökülmesine yolaçarken, bir taraftan da iki Arap ülkesi arasında bir çatışmada taraf tutan özgürlükçü güçlerin kendi aralarında ilişkileri gerginleşti.

Bütünleşme gelişmeler dinsel, etnik, kabile yaşamına dayalı ayrıntıları ve bu ayrıntılar temelindeki gruplaşmaları körüklerken, bu koşullardan FKÖ safları da etkilenildi. FKÖ'nün silahları bırakacağı ve "diplomatik kararlarla" yeteneceği dedikoduları yaygınlaştırdı, FKÖ'nün içinde özellikle Suudi Arabistan ve Körfez ülkelerinin ABD yanlısı Araplarından etkilenen bazı kesimleri Ortadoğu'da ABD'nin önerilerini kabul etme tuzaklarına düşürülmek istendi.

Böylece yıllardır sırtını ABD'ye dayayan Arap ilerici hareketlerini ve özellikle FKÖ'ye soykırım uygulayan İsrail, bir taraftan onların savaş ve ıslahat koşullarında parçalanmasına ve güçsüzleşmesine yolaçarken, diğer taraftan da onları içinde bisme, birbirlerine düşürme amacıyla gerici Arap rejimleriyle birlikte planlı bir kampanya yürüttü.

Simdi de ABD emperyalizminin ve siyonizmin, bölgedeki gerici güçlerle birlikte kördüğlekleri bu ortam saldırılarına yaramakta, özgürlükçü hareketleri zayıf düşürmektedir.

Kardeş kavgalarının tozu, dumani kimseyi şaşırtmamalı. Bu kanlı tabloların en başta ve en temel sorumlusu saldırıya İsrail ve onun arkasındaki ABD'dir. Ve dün olduğu gibi bugün de Lübnan'da barış, İsrail is-

ını sürdürmek ve denetimli direnişlere tutanak için zaman zaman çağırıyorlardı. Bu çatışmalar uzun yıllardır emperyalizm ve Lübnan'da üç veya dört küçük kanton oluşturmak isteyen İsrail tarafından gözlemlenmektedir.

1968 yılına kadar Ortadoğu sorununda önemli bir yeri olmayan Lübnan, 1968'de bir İsrail komando birliğinin Beyrut havaaalanında 13 sivil uçağı imha etmesiyle gündeme girdi. Lübnan topraklarındaki Filistinlilerin korunmasında yana olan sol güçler ile Filistinlilerin karşı olan Falanji hareketi arasındaki ilk silahlı çatışmalar ise 1970'lerin ortalarında başladı. Bu çatışmaların bir iç savaş boyutlarına dönüştüğü koşullarda İsrail, Lübnan şağı güçlerine silah ve cephane yardımı yaptı.

İç savaş sonunda Lübnan

1976'da Arap ülkelerinin politik arabuluculuk girişimlerinin bir sonuç vermemesi üzerine Suriye askerî birlikleri Lübnan iç savaşına müdahale ettiler. 1976 Ekim ayında ise Arap Güvenlik kuvvetleri parçası ve Arap Birliği'nin kararına bağlı olarak Suriye Birlikleri Kuzey Lübnan'da kaldılar.

İç savaş sonunda 60 bin ölü, 20 milyar Marklık zarar verilmiş, 600 binden fazla kişi Lübnan'ı terk etmiş, 400 bin kişi işini yitirmişti. Lübnan'ı sağ güçler ülkeye hakim olamadıklarını farkince Saad Haddam yönetimindeki milis kuvvetleri aracılığıyla Güney Lübnan'da ayrı bir devlet kurmaya giriştiler. Bu durum, Suriye'ye karşı uygun stratejik bir konum elde etmesi açısından, İsrail'in Güney Lübnan'da hak iddia etmesine yol açtı. Öte yanda iç savaş sonrası ortaya çıkan duruma Lübnanlı, Filistinli ve Suriyeli yurtseverlerin anti-emperyalist bir ittifak oluşturmaları Lübnan'ı emperyalizm açısından ana hedeflerden biri haline getirdi.

İsrail tarafından daha 1950'lerde "en zayıf nokta" olarak değerlendirilen ve bölünmeye çalışılan Lübnan, 1968 sonrasında ve özellikle iç savaş sonrası ortaya çıkan koşullarda, ek sık saldırıya uğradı. Bu saldırılar ve daha sonra 1982'de girişilen kitle kırımı ABD tarafından fiilen desteklendi. ABD'nin 1951'den bu yana dış ülkelerle resmen yaptığı olduğu 28 milyar dolarlık askeri yardımın 15 milyarı sadece İsrail'e gitti. 1973'e kadar karışık saldırılar yardım daha sonra çok uzun vadeliye bağlandı. Bunun yanı sıra verilen 7 milyar dolarlık ekonomik yardımla birlikte, 1951'den beri İsrail'e ABD'den toplam 100 milyar dolar aktı.

ABD için Lübnan kendi başına bir

Arap dünyası emperyalizme karşı ortak bir tavır koyabildiği an FKÖ'de güçlü ve ağırlıklı oldu

Gücü ve zaafılarıyla Filistin Kurtuluş Örgütü

Uzun bir süredir Ortadoğu sorununda çözümüden kilit sorun olma durumunu koruyan Filistin sorunu, 1897'de Siyonist Hareketin Bazel Kongresi'nde Filistin'de bir Yahudi devletinin kurulması kararının alınıp, bu karar çerçevesinde Yahudilerin Araplardan toprak satın almaya başlamasıyla ortaya çıktı. Ve daha 20. yüzyıl başında Filistinliler ana yurtlarını terklemek durumunda karşılaştılar.

İkinci Dünya Savaşı'nın sonunda ise Filistinli Araplar ile Yahudiler arasındaki ayrışıklık derinleşti. Kanlı çatışmalar son verilişine amacıyla 1947'de Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, Filistin'de iki ayrı devlet kurulmasını yönünde karar aldı. Buna göre, 14 bin yıl önce, ilk 509 bin Arap ve 500 bin Yahudi nüfusu bir Yahudi devleti, 11 bin km²'lik 750 bin Arap ve 9500 Yahudi nüfusu bir Arap devleti ve ayrıca Kudüs ve eteklerinde 100 bin Arap ve 99 bin Yahudi nüfusunda oluşan uluslararası bir bölge oluşturulacaktı. Ancak, "Ni'den Fıra'ta kadar büyük bir İsrail" oluşturma amacıyla olan Siyonistler bağımsızlığın resmen ilanını beklemeyen Filistinlileri bu bölgeden çıkarmaya başladılar. 400 bin Arap kanlı katliamlar sonucunda bu bölgeden ıhraç edildi. 1967'de resmi istatistikler ülkelerin sınırlarından bir milyon 344 bin civarında olduğunu gösteriyor.

1967'deki "altı gün savaş" sırasında Filistin Araplarının durumu daha da endişe verici boyutlara ulaştı. Ülkelerini terk etmelerin de İsrail tarafından ılgı edilmemesi sonucunda iki kez göçmen oldular. Özellikle 1968'den sonra Lübnan'a karşı İsrail baskısının arttığı koşullarda ve İsrail askerlerinin Filistinliler'e karşı açtıkları kırım giriştiği koşullarda Filistinlilerin varlığı daha da tehlikeli konumlarındaydı.

Şu anda dört milyon Filistinli Arap

600 bini İsrail toprakları üzerinde, diğerleri de komşu Arap ülkelerinde yaşıyor. 1982'de, Ürdün'de bir milyon, Ürdün Nehri'nin batı yakasında 800 bin, Gaza Bölgesi'nde 455 bin, Lübnan'da 400 bin, Suriye'de 260 bin, Körfez Bölgesi ülkelerinde 300 bin, Libya'da 20 bin ve Irak'ta 20 bin Filistinli yaşamaktaydı.

FKÖ'yü oluşturan örgütler

El-Fetih: FKÖ bünyesinde yer alan örgütlerin en büyük ve etkili olup açık adı Filistin Ulusal Kurtuluş Hareketi'dir. 1959'da kurulmuş olup, FKÖ'nün yüzde 80'ini oluşturur. Arap dünyasındaki çeşitli akımlar içinde yansımakla birlikte Filistin hareketinin bağımsızlığını savunur.

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi: Kökü 1950'lerin başına uzanan ve George Habbas tarafından kurulan Arap Milliyetçi Hareketi'nin Filistin kolu olarak kuruldu. Sosyalist blok, Suriye, Libya ve özellikle Güney Yemen ile yakın ilişkiler sürdürüyor.

Filistin Demokratik Kurtuluş Cephesi: Lideri Havatme olan bu örgüt 1969'da Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'ni yeteri kadar solda bulmayan bir grup tarafından kuruldu.

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi Genel Komutanlığı: Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'nden kopan, Suriye ordusunda çalışmış, Libya ile de sıkı ilişkileri olan A.Cibiri tarafından kuruldu. Bir süredir Arafat'a karşı en katı muhalefet temsil ediyordu.

As-Salka: Tümüyle Suriye'ye bağlı olan bu örgüt Suriye Baas rejimi tarafından kendisine bağlı olarak 1968'de kuruldu. 1975-76'da Lübnan iç savaşında FKÖ ve Lübnanlı müttekifleri ile bir ara çatışmaya girmiş sonucunda Filistin kamuoyunda prestiji sarıldı.

Arap Kurtuluş Cephesi: 1968 yılında Irak Baas rejimi tarafından kendisine bağlı olarak kuruldu. FKÖ içinde Arafat'ın kararı desteklerini deneyen olarak biliniyor.

Filistin Kurtuluş Cephesi: 1976'da Filistin Halk Kurtuluş Cephesi Genel Komutanlığı'ndan koparak kurulmuş, yönetime muhalif iki örgütün birli. Halk Mücadele Cephesi: 1970 yılında kurulmuş, Libya tarafından finanse edilen, Suriye ile de iyi ilişkileri bulunan FKÖ bünyesinin en etkisiz ve küçük örgütü.

Öte yanda sürgündeki Filistin hükümeti olarak nitelenebilecek FKÖ Yürütme Kurulu ise 15 üyeden oluşuyor. Cezayir'de Şubat ayında toplanan FKÖ Yürütme Kurulu'nda El-Fetih üç sandalye ile temsil ediliyor. Kurulda diğer örgütlerin birer temsilcisi yanısıra altı da bağımsız yer alıyor.

Engellenen, bir yandan da serbest hareketin engellenmesi, özgürlüklerin kısıtlanması işi sınırlanmış örgütlük düzeyini etkiledi. Bu nedenle işçi sınıfının toplumsal-politik rolü yeterince gelişmedi.

Emperyalizmin ve gerici güçlerin baskısı, sürekli savaş halı, kaç-göç koşulları, insanların ana yurtlarını terklemek zorunda kalmaları, gelecekte umut göremeyen yığınları

cadeciley başlatmıştı. Bu tarih Filistin halkının kendi kaderini eline alması olarak kabul ediliyor. Bu çılgın aç ve İsrail'e karşı ilk silahlı eylemi düzenleyen örgütün kurucusu olarak Arafat da tüm Arap aleminde saygınlık kazandı. Arafat, 1969'da FKÖ'nün başına getirildikten sonra dünya politik sahnesinde uluslararası üne sahip oldu.

FKÖ ve örgütün başkanı olarak Arafat, yarıncı kendi toprakları dışında, değişik koşullar altında, yarıncı İsrail işgali altındaki topraklarda yaşayan bir halkı tek çatı altında birleştirdi; aşiret ve klan çekişmeleri içindeki bir toplulukta bir amaç etrafında bütünlük sağlayabildi; Filistin davasının bitmiş kabul edildiği bir dönemde, konuyu uluslararası siyaset alanında birinci sınıya yükseltti. 1974'de FKÖ Birleşmiş Milletler'de Filistin halkının tek temsilcisi olarak kabul edildi.

Filistin halkının çeşitli Arap ülkelerine dağılımı olması sonucunda FKÖ'de genel olarak bu ortaklık çekilirden, güç dengelerinden, çeşitli politik akımlardan etkilenirdi. Her zaman Arap dünyası emperyalizme karşı güçlü ve birleşik bir tavır alabilirdi zaman FKÖ'de güçlü ve ağırlıklı oldu.

20 yılı yakın bir süredir tüm zaafılarına karşın, katliamlar zincirinden geçerek uğradığı ağır tahribata rağmen bütünlüğünü koruyabilen FKÖ, İsrail'in Lübnan'ı işgali ve Lübnan'da atıldığı koşullarda büyük tahribata uğradı, iç çekişmeleri daha da arttı. Bölgede Südi Arabistan'ın rolünün artması ve Arafat'ın da bu durumda daha çok Ürdün ve Irak ile ilişkilerini geliştirmesi Suriye ve dolayısıyla örgüt içindeki Suriye yanlısı örgütler ile Arafat yanlıları arasındaki çekişmeleri arttırdı. Son dönemdeki çatışmalar da özellikle El-Fetih içindeki Arafat yanlısı olanlar ile, Suriye'nin desteklediği bildirilen Arafat yanlısı olmayanlar arasında sürmektedir.

Askeri işgâlden
ekonomik işgâle...

Kıbrıs Türk kesimi bütünüyle serbest bölge ilan ediliyor

Ekonominin bütün sektörlerini yerli ortaklarıyla ABD tükellerine ve çöküslü tekillere ayan ve her anlamda Türkiye'yi ABD'nin "sıçrama tahtası" yapacak uygulamaya, Kıbrıs Türk kesimi için de geçerli olacak. Nitekim, Özal seçimlerden kısa bir süre sonra, Kıbrıs Bayrakı Radyosu'na Özal bir demeç vererek, "Kıbrıs Türk kesimini bütünüyle serbest bölge ilan edeceğiz" dedi ve bu uygulamanın Türkiye'deki serbest bölgeler uygulamasıyla birlikte ele alınacağını belirtti. Kıbrıs Türk kesiminde oyların yüzde 48'ini alan muhalefet partileri Toplumcu Kurtuluş Partisi (TKP) ve Cumhuriyetçi Türk Partisi (CTP), Özal'ın bu açıklamasına sert tepki göstererek, "bu, işçilerimize aptıktan müdahaledir" dediler.

Bu konuda 15 Kasım tarihinde bir açıklama yapan CTP Genel Başkanı Özkür Özgür, konuşuyla ilgili olarak özete şunları söyledi: "Türkiye'nin bir ilandan sözeder gibi KTFD'nin bütünüyle ve bütün bölgenin serbest bölge olarak düşünülmediğini söylemek, Federe Meclis seçen halkımızın iradesini dikkate almadığını gösterir. KTFD'nin güneyden tamamen soyutlanması ayrı bir devlete dönüştürmek isteyen sağ koalisyonun Özal'ın sözlerini sineye çekmesi de ayrıca ibret vericidir." Ayrıca, aynı gün TKP Genel Başkanı İsmail Bozkurt bir açıklamaya yaparak, "Özal'ın sözlerine sert tepki gösterdi ve 'Magosa serbest bölgesine nasıl karşı çıkmışsak, KTFD'nin serbest bölge olmasına da karşı çıkacağız" dedi.

Askeri işgâlden ekonomik işgâle

Kıbrıs Türk kesiminde, tek taraflı devlet ilanından önce, ABD emperyalizmi

Denktaş'ın bağımsızlık ilanından
önce ABD ve Türkiye tekellerinin
öngördüğü herşey hazırlandı

Ekonominin bütün sektörlerini yerli ortaklarıyla ABD tükellerine ve çöküslü tekillere ayan ve her anlamda Türkiye'yi ABD'nin "sıçrama tahtası" yapacak uygulamaya, Kıbrıs Türk kesimi için de geçerli olacak. Nitekim Turgut Özal seçimin hemen ardından "Kıbrıs Türk Kesimi'nin bütünüyle serbest bölge ilan edeceğiz" dedi. Ancak bu sözleri oyların yüzde 48'ini alan muhalefet partileri TKP ve CTP tepkiyle karşılayarak, "bu işçilerimize aptıktan müdahaledir" şeklinde değerlendirdiler.

yetle bulunmak için müracaat etmiş bulunuyor.

Ancak, Kıbrıs'ta "politik istikrar"ın bulunmadığı gerekçesiyle, ilgili 83 firma Magosa serbest bölgesine gelmekte reddettiğindirdi. Kıbrıs Türk kesiminden devlet ilanıyla "politik istikrar"ın sağlanmadığı ve böylece, ABD tükelleriyle Türkiye tekeli sermayesinin isteklerinin yerine getirildiği anlaşılmaktadır. 20 Kasım tarihli Cumhuriyet Gazetesi'nde, "Bağımsızlık İlanı Magosa serbest bölgesine gelmek isteyen firmaların olumsuz yönde etkileri mi?" sorusunu, konunun uzmanı Prof. Erol Manisalı "Bilakis müracaatı yapanlar böyle bir sonucun ortaya çıkacağına, bağımsızlık konusunda aynı atlatıcılara biliyorlardı. Şimdi bu konuda bir belirlilik ortaya çıkıyor ve belirsizlik ortadan kalkmıştır" şeklinde yanıtladı.

kesimi Türkiye'ye bağımlı kılındı.

Öte yandan, bilindiği gibi geçtiğimiz günlerde Ulusu Hükümeti tarafından, Mersin ve Antalya limanları serbest bölge ilan edilerek, ilgili Bakanlar Kurulu Kararı Resmi Gazete'de yayınlandı. Ayrıca, yine Bakanlar Kurulu'nun bir başka Kararnamesiyle, Serbest Bölgeler Teşkilatı kurulması kararlaştırıldı. Kıbrıs Türk Kesimi'nde kurulacak serbest bölgeler ile Antalya ve Mersin serbest bölgeleri bu yeni kurulacak olan üst örgüt yönetecek.

Dokuz aylık dış ticaret açığı 2,6 milyar dolara ulaştı

● 1983 yılının Ocak-Eylül döneminde planlanan dış ticaret hedefinin yüzde 12 gerisinde kaldı

Bu yılın ilk dokuz ayındaki dış ticarete ilişkin veriler, dış ticaret açığının 1982 yılının 9. dönemine oranla yüzde 8,6 artarak 2 milyar 619 milyon dolara yükseldiğini gösteriyor.

Devlet İstatistik Enstitüsü'nün yaptığı açıklamaya göre, Ocak-Eylül döneminin dış ticaret açığının yüzde 9. dönemine oranla, aynı yılın 9. dönemine oranla 3 milyar 908 milyon dolar olarak gerçekleşti. Böylece, hedeflenen dış ticaret açığının yüzde 18 gerisinde kaldı.

Buna karşın, içinde bulunduğumuz yılın ilk dokuz ayında Türkiye'nin dış ticaret açığının yüzde 9. dönemine oranla

ÖZLEM ÖZGÜR Gündem

Bey'den beylerbeyine

Kıbrıs'ın Kuzey kesiminin işgal edilmesinden sonra, "BEY Yönetimi" deyimi halkın dilinden düşmez olmuştur. Bey sözcüğü Bayraktar, Elçilik ve Yönetim kelimelerinin baş harflerinin biraraya getirilmesinden türetilmiştir. Bugün Bayraktar kelimesi, işgalci Türk Silahlı Kuvvetleri'ni simgeliyor. Elçilik sözcüğüyle, T.C. devleti kastediliyor. Yönetim kelimesi de, kukla "Denktaş yönetimi"ni ifade ediyor.

Kıbrıs halkı, "Bey Yönetimi" sözcüğüyle, işte bu üçlüye kastediyor. Ama halk biliyor ki, Kıbrıs'ın Kuzey kesimini, güdük Elçilikle Bayraktar yönetiyor. Yani cunta ve işgalci Türk Silahlı Kuvvetleri.

Kıbrıs'ın Kuzey kesiminde, "bağımsız" devlet ilanından önce de, adı KTFD olan sözümün "bağımsız" bir devlet vardı. Ama nasıl bir devlet? Görünürde, bu devletin bir başı ve bir de, meclisi ve hükümeti vardı. Ayrıca bir devleti devlet yapan güçlerin, yani polis örgütüne ordunun başları olan işçileri ve Milli Savunma Bakanları da, işiyle ve cısmıyla mevcuttu.

Ancak Kıbrıs Türk kesiminde, bir de Türkiye'nin Büyükelçiliği vardı. Ve orada, cuntanın bir müsteşarı oturur. Bu Müsteşar Kıbrıs Türk kesiminde ne mi yapıyor? Cunta adına Kıbrıs Türk kesimini yönetir. Nasıl mı? Bu Müsteşar efendi, Kıbrıs'ın kuzeyindeki kukla hükümetin her toplantısına katılır, ona başkanlık eder ve yönetir.

Evet, KTFD hükümetinin bir işçisi, bir de Milli Savunma Bakanı vardır. Vardır var olmasın da, onları yönetecekleri ne bir tek polis vardır, ne de bir tek asker. Neden mi? Kıbrıs'ın Türk kesiminde, bütün kolluk kuvvetleri adadaki Türk Silahlı Kuvvetleri'ne bağlıdır da ondan.

Kıbrıs Türk kesiminde, muhalefetleyle iktidarıyla bir de "Meclis" vardır. Ama bu kurum nasıl çalışır? Planlanan programa, baskı yasalarına kadar, hemen her yasa önerisini cunta hazırlar. Meclis'teki gerici çoğunluğun oylarıyla da bütün bunlar yasalasır. Kıbrıs Türk kesimindeki halkın oylarının yüzde 48'ini alan iki muhalefet partisinin yöneticileri ve milletvekilleri ise, sürekli ağır baskı altında tutulur, sürekli gözdağı verilir.

Sözcümleri, her iki muhalefet partisi de, Kıbrıs'ın kuzeyinde ayrı devlet ilanına, Kıbrıs'ın bölünmesine, aptıktan karşıdır. Ne var ki, Kıbrıs'ın kuzey kesiminde tek taraflı devlet ilanını, Meclis'ten onaylatmış ile çıkar. Yani, her iki muhalefet partisinin milletvekilleri de, "evet" e el kaldırır. Bu nasıl mı olur? Silah zoruyla elbet.

Sonra, cunta da kalkar, yalancı kurruksunu söyler. Neymiş efendim, "bağımsız" devlet ilanından Türkiye'de habersizmiş! Bey böyle konuşur da, beylerbeyi ABD durur mu? Birkaç gün göstermek ki namadan sonra, ABD yönetimi "olay Türkiye'de bizimle aynı saatlerde öğrenildi" diyerek, yalancı kır kurruksunu söyler.

Kıbrıs'ın Türk kesiminde, "ihlak"ın çok önemli bir adımı olan tek taraflı devlet ilanı, hem ABD ve hem de, Türkiye tekeli sermayesinin çıkarları açısından, zamanlaması çok iyi planlanmış bir operasyondur. Çünkü, yalnız mevcut durumunla değil; aynı zamanda, ufkta görünen yönüyle de, ABD ve cunta için Kıbrıs hiç de iç açıcı değildir.

Neden mi? Bir kere Kıbrıs'ın güney kesimi, bugün ABD çıkarlarına hizmet etmiyor. Kuzey kesiminden de, istediği gibi yararlanılmıyor.

İlanından önce, ABD emperyalizminin ve Türkiye tekeli sermayesinin istekleri ve çıkarları doğrultusunda, bir dizi ekonomik düzenleme yapıldı. Kıbrıs Türk kesiminde, demokrasi güçlerinin bu düzenlemelere karşı çıkması ve demokratik muhalefeti hızla güçlenmesi üzerine, cuntanın hazırladığı baskı yasaları Federe Meclis'ten geçirildi. Bütün bu ekonomik ve hukuksal düzenlemeler, ABD desteğindeki cuntanın "ihlak"ın önemi bir adımı olan "bağımsız" devlet ilanı için yaptığı ön hazırlıklardır.

Nitekim, içinde bulunduğumuz yılın başlarında, Türkiye ekonomisini ABD'ye göküllü tekellere sonuna kadar açacak olan F-16 projesi ve serbest bölgeler uygulaması gündeme geldiği zaman, konu Kıbrıs Türk kesimiyle birlikte ele alındı. Magosa limanı serbest bölge ilan edildi. Şu an Magosa serbest bölgesinde 6 yabancı ve Türk firma faaliyet gösteriyor. Ayrıca, çoğu ABD'li ve Türkiye'li olmak üzere, 83 firma da bu bölgede faali-

yetlenmektedir. Ayrıca, konuyla ilgili olarak, tek taraflı devlet ilanından önce, ekonomik alanda şu düzenlemeler yapıldı:

- Cunta, Kıbrıs Türk kesimi için, 1984-1988 yıllarında uygulanacak olan beş yıllık bir ekonomik plan hazırladı. Bu planda, Kıbrıs Türk kesiminin bütünüyle serbest bölgeye açılması ve yabancı sermayeye gereken kolaylıkların tanınacağı yazılı.
- Ayrıca, Kıbrıs Türk kesiminin alt yapı tesisleriyle, enerji ve su sorununu gözetilmedi, Türkiye istenilecek. Nitekim, bölgenin su ve elektrik ihtiyacını karşılayacak tesislerin yapımına bir süre önce başlandı.
- Yine cuntanın direktifi üzerine, Kıbrıs Türk kesiminde de "24 Ocak kararnamı" uygulamaya konulacak. "Bağımsız" devlet ilanından önce, bu uygulamanın tüm hazırlıkları tamamlanmış.
- Bunun yanında, bütçe, dış borç, dış yardım ve dış ticaret yoluyla, Kıbrıs Türk

hizmet etmiştir. Kuzey kesiminde de, istediği gibi yarıaralanımları, Cünkü, Yunanistan ve Kıbrıs Cumhuriyeti yönetimlerinden tavırları, ABD'nin önünde büyük bir engel oluyor. Üstelik dünyanın gözü de, Kıbrıs'ın üzerindedir. Ayrıca Kıbrıs'ın Kuzey kesiminde, adanın işgaline, bölünmesine, ABD emperyalizmine ve cuntaya karşı hızla gelişen güçlü bir muhalefet vardır. İşte şimdi, atılan bu adımla, ABD'nin önüne büyük olanaklar açılmış oluyor: Kıbrıs'ın kuzeyini, ABD'nin "sıçrama tahtası" yaparlar. Hem de cuntanın Arap ülkeleriyle ilişkileri bozmamak amacıyla beylerbeyine sağlamadığı bazı "kolaylıklar" Kıbrıs'ın kuzeyinden sağlayarak.

Cunta, 1983'de enflasyonun yüzde 20 olacağını söylemişti

Son akaryakıt zammı enflasyonu yüzde 40'a tırmandırdı

Kıbrıs'ta ekonomi nasıl çökertildi ve Türkiye'ye nasıl bağımlı kılındı?

Kıbrıs Türk Kesimi, 1974 yılında Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından işgal edildikten sonra, ekonomik açıdan da adım adım Türkiye'ye bağımlı kılındı. Ayrıca Cunta'nın burada uyguladığı ekonomik politikanın sonucunda, Kıbrıs Türk Kesimi'nin ekonomisi çöktü ve derin bir ekonomik bunalım içine girdi.

Bugün Kıbrıs Türk Kesimi'nde, yumurta, yağ, süt ve et gibi temel gıda maddeleri bile bulunamıyor. Herşey karaborsa... Sözelimi, yumurtanın tanesi 300-350 liradan satılıyor.

İşsizlik, üretimi düşürüyor ve enflasyon, Türkiye'dekinden bile daha büyük bozulmalara uğruyor.

Sözelimi, Kıbrıs Türk kesimi işgal edildiği zaman, burada kişi başına düşen ulusal gelir 2 bin dolarken, bugün 1200'e gerilemiş bulunuyor.

Kıbrıs Türk Kesimi'nin bütçesi büyük ağırlıkla Türkiye'ye bağlıdır. Sözelimi Kıbrıs Türk Kesimi'nin bütçesinin yüzde 53'ü Türkiye tarafından karşılanıyor. Bunun yüzde 24,5 borç ve yüzde 28,5'ü de "yardım" olarak veriliyor. Kıbrıs Türk kesimi toplam dışının yüzde 41'ini Türkiye'den karşılamaktadır.

Kıbrıs Türk Kesimi'nin elektrik ve su ihtiyacı Türkiye tarafından karşılanacak.

Cunta'nın hazırladığı beş yıllık plana göre, Kıbrıs Ekonomisi bundan böyle de, Türkiye tarafından yönetilecek. Alınan karar gereğince, "24 Ocak Kararnamı" Kıbrıs Türk Kesimi'nde de aynen uygulanacak.

19 Kasım 1983 tarihinde akaryakıt fiyatlarının yüzde 14 artırılması ve akaryakıt zammının iğnenin ipliğe pek çok maddeye yansımaları, enflasyon oranını yüzde 40'a tırmandırdı. Bilindiği gibi, cuntanın Ulusu hükümeti, 1983 yılı programında 1982'de yüzde 25 olan enflasyon oranının bu yıl yüzde 20'ye indirileceğini ilan etmiş ve bu iddiasını da üç ay öncesine kadar sürdürmüştü.

Devlet İstatistik Enstitüsü'nün (DİE) hesaplarına göre, Ekim 1982-Ekim 1983 döneminde kapsayan son bir yıl içinde, enflasyon oranı yüzde 34'a olarak gerçekleşti. Ancak, akaryakıt zammının ardından pek çok malın fiyatının en az yüzde 10 oranında artmasıyla, Kasım ayı sonunda enflasyon oranı yüzde 40'lara tırmadı. Ayrıca, seçimler arifesinde açılan para ve kredi muslukları ve ardından gelen akaryakıt zammı, Aralık ayında çok sayıda malın fiyatlarına yansımaya başladıkça, 1983 yılı sonunda enflasyon oranını yüzde 45'e doğru tırmaması bekleniyor.

Ulus hükümeti giderek akaryakıt fiyatlarını, yüzde 14 oranında artırıncık, normal benzinin fiyatı 110 liradan 126 liraya, gazyağının ve motorinin fiyatı 74'ten 84,5 liraya; fuel-oil'in fiyatı 50 liradan 57 liraya ve tüpgazın fiyatı da 1080 liradan 1250 liraya yükseldi.

Akaryakıt zammının hemen ardından, başta gübre, alüminyum, elektrik gibi temel mallar olmak üzere, gıda maddelerinin, dayanıklı ve dayanıksız tüketim mallarının fiyatları önemli miktarda arttı.

Sözelimi, gübre fiyatları yüzde 17 artırıncık, elektriğin kilovat-saatine 75 kuruş ve bir kilo alüminyum fiyatına 37 lira zam yapıldı. Ayrıca Türkiye'de üretilen 6 değişik marka otomobilin fiyatları da 50 bin ile 100 bin lira arasında zam gördü.

Öte yandan, sana yağının fiyatı yüzde 8 artarak 260'dan 280 liraya; yumurtanın fiyatı yüzde 10 artarak 20'den 22 liraya; sabunun fiyatı yüzde 27 artarak 240'dan 305 liraya yükselirken, tekstil mallarının fiyatları da yüzde 20 ile yüzde 25 oranında arttırıldı. Patatesin fiyatı 30'dan 32'ye; soğanın fiyatı 32'den 37 liraya ve bir teneke peynirin fiyatı 6200 liradan 6500 liraya yükselirken, son zamlandan tereyağı, süt ve şeker mamulleri de nasibini aldı. Ayrıca önümüzdeki günlerde akaryakıt fiyatlarındaki artışlara paralel olarak, özel ve kamu sektörüne ait çok sayıda mal ve hizmetin fiyatlarının artırılması bekleniyor.

Ekim ve Kasım aylarında fiyatların hızla artmasının bir başka nedeni de, 30 Eylül-4 Kasım 1983 döneminde kapsayan seçim öncesinde 194 milyar lira karşılıksız para basılarak piyasaya sürülmesidir. Nitekim, 30 Eylül tarihinde piyasadaki para miktarı 754 milyar liraya iken, 4 Kasım tarihinde 754 milyar liraya yükseldi.

Enflasyon oranının önümüzdeki aylarda da yükselmesine neden olacak olan karşılıksız basılan para paraların büyük bir bölümü, banka sahibi büyük holdinglere aktarıldı. Nitekim, 30 Eylül-4 Kasım tarihleri arasında özel bankalara 113 milyar 400 milyon liralık yeni kredi açıldı. Böylece, yılaşından bu yana özel bankalara açılan 194 milyar liralık yeni kredilerle birlikte bunların kullandıkları kredi miktarı 484 milyar 100 milyon liraya yükseldi. Oysa, tarım kesimine verilen kredi miktarı, yılaşından bu yana 20 milyar lira azaltılarak, 42 milyar 600 milyon liradan 22 milyar 600 milyon liraya düştü.

AKARYAKIT FİYATLARINDAKİ ARTIŞLAR

	Eski fiyat	Yeni fiyat	Artış%
Süper benzin	119	139.00	14
Normal benzin	110	126.00	14
Gazyağı	74	84.50	14
Motorin	74	84.50	14
Fuel-oil	50	57.10	14
Tüpgaz	1080	1250.00	16

Koca koca adamlar savaş kıskırtıcılığı yapar, atom roketlerine davetiye çıkarırken, küçücük çocuklar bar

Çocuklar şeker yemek istiyor

Arkadaşımız Soner Gürlü'nün hazırladığı bu röportaj, içeriklerinden de anlaşılacağı gibi yaz aylarında yapıldı. Ancak başka yazı ve röportajlar öncelik alınca yayındığı kaldı. Yaz bittikten sonra da "zaman aşımına" uğradı.

Böylesine "bayatlamış" ve bir çok yazıya göre öncelik taşımamış bir röportajı bu sayımızda sunuyoruz. Üstelik bu kez de yayın sırası bekleyen bir dizi inceleme, röportaj ve araştırmaya göre "öncelik" kazanarak yayınlanıyor. Bunun bir nedeni olmalı... Kanımızca bir değil, bir kaç nedeni var. "Koca koca" adamların Amerikan ölüm füzelerinin Federal Almanya'ya yerleştirilmesine "evet" dedikleri günlerde "bacak kadar veletler" in düşünceleri, yargıları ve sözleri önemli olsa gerek.

Dahası Soner Gürlü arkadaşımızın pek güzel saptığı gibi "Bu çocuklar bize taş çıkartacak bir gün. Aklimızın ucundan bile geçmeyen yanıtlar alıyoruz sularımıza"...

Ve sonuncu neden: Bu çocuklar şeker yemek istiyor "kâat gibi yanmak" değil...

KLAUS - THORSTEN - ANDREA

İşte üç çocuk. Steinknickle Doğu Dostları tesisi'nde tatil yapan yüzü yakın çocuk içinde rasvode seçtiğimiz üç küçük çocuk. Ama pırl pırl bilingleri ve civil civil çocuk sevgileriyle biz yetişkinlere taş çıkartan üç küçük başı savaşçıları ve yannlarının en sağlam güvencileri...

sim. Çocuklu izleyerek havuza yaklaşıyoruz. 50 hatta 60 çocuk toplanmış havuz başında. Resim çekmeye hazırlanıyoruz. Ama havuza atılacak kurban yok henüz orada. Sonra bize yaklaşıyorlar. Kolayca alıyorlar fotoğraf makinamızı elimizden ve "cumburlop" havuzun içine... Bizim fotoğraf işi yatı besbelli. Ama çocukların neşesine biz de katılıyoruz. Havuzun içinde ve sınırsız, basıyoruz biz de kahkahayı. 60 el bidden uzanıyor bizi havuzdan çıkarmak

Tesiste eğitimci olarak görev alanlar arasında Gökyay adlı bir Türküyele genç de var. "Türkiye Postası"ndan geliyoruz" sözü her kâpıyı açan sihri bir anahtar oluyor. İçeri buyur ediyoruz. Ama kapıları bize ardına kadar açan çocuklar oluyor.

Yaklaşık iki haftadır bundalar. İki hafta boyunca tanışma günlerinin çekingenliğini atıktan sonra kaynaşmışlar. Ortaklaşa bir dizi etkinlikte başlamışlar. Bunların en belirgin kenarı cıkardıkları yazılar

düşündün? Nereden aklına geldi böyle bir yazı yazmak?

Gözlerini gözlerimize dikti ve anlattı: – Bir haftadır buradayız Herr Gürlü, bir haftadır Steinknickle'de kalıyoruz. Burada eğlenmeye, arkadaşlar edinmeye ve biraz da birşeyler öğrenmeye geldik. Her gün öğle saatlarında... Düzenli ama. 13 ile 14 arasında hergün kimi kez beş, kimi kez on tane savaş uçağı tam da bu binanın üstünden uçuyorlar. O kadar büyük bir gürültü ki bilemezsiniz. Bizi korkutuyorlar. Bazan elinden kaşışını, çatalını düşüren, hatta ağlayan çocuklar oluyor.

Biraz daha sıkıştırılmalı şu Thorsten'i: – Demek sadece gürültü yaptıkları için sevmiyorsunuz bu uçakları?

– Hayır. İnsanları topluca öldürmeye hazırlandıkları için sevmiyoruz...

– İnsanları topluca öldürmek mi? Nereden çıktı bu şimdi Thorsten?

Thorsten biraz da acıyarak mı ne baktı yüzümüze?

– Okulda öğretmenimiz Hiroşima ve Nagazaki'yi anlattı bize. Sonra film seyrettik. Annem de kitap okudu bu konuda. Biliyorum ben. Bir çok arkadaşım biliyoruz Hiroşima'da ne oldu. Hem sonra o uçakların parçasını kim veriyor?

– Kim?

– Biz. Babam, babalar, insanlar... Vergilerle alınıyor o uçaklar. Sonra biliyor musunuz yüzürlünde var olan atom silahları dünyaya seksen kere, tam seksen kere vur etmeye yetiyor. O zaman yenilerine ne gerek var? Yenileri bırakın, bu silahlara ne gerek var? Böyle bir savasımı kim kazanabilir ki? Bakın biz burada kampanya koyuculuk oynuyoruz. Atom savası oynama-mıyoruz. Oynanır mı? Bir tek atom bombası patlatışak oyun biter... Otuz saniyede biten oyun, Olacak şey mi?

Bu run 12 yaşındaki bir çocuğun ağzından bu sözler! Ne bir katkımız oldu, ne bir eklememiz. Olsa olsa Türkiye'ye çevirdik. Bu run 1983 yazında Federal Almanya'da, West-Got-ost-landında, Göttingen'de

yorum. Çoğu arkadaşlık kurmakta her zaman başarılı değiller.

– Ya Türkiye'ye dönecek olanlar?

– Annem anlattı. Türkiye'de annesiyle babasını yakalayamadıkları için çocukları rehlin alan generaller varmış. Onlar gitsin dilerim. Hemen gitsin onlar. Sonra ben sizin şairin şirini de biliyorum.

– Hangi şairin?

Durdu gözlerini kırıştırdı. İ-ih çıkarmadı. Ama silti omuzlarını:

– Bilemedim. Ama annem okudu bana. "Bak Klaus dedi, senin Temel'in ülkesinden, Türkiye'den bir sair ne diyor?" Temel-i tanyom musunuz?

– Hayır.

– Temel benim arkadaşım. İşte Türkiye'den, o sair ne demiş?

– Ne demiş?

– Çocuklar öldürülmesin, şeker de yiye-bilsinler... demiş.

– Evet, biliyorum. Adı Nazım onun. Nazım Hikmet.

– Nazım?

– Hayır: Nazım...

– Nazım... Nazım... İ-ih zor benim için.

Ama adı önemli mi? Ben de çocuklar öldürülmesin, şeker yesinler istiyorum.

Ne demeli? Bu çocuklar bugün bize taş çıkartacaklar. Aklimızın ucundan bile geçmeyen yanıtlar veriyorlar bize...

Evde bir demokrasi provası

– Andrea perçemleri kaşlarının üstüne kâdaya imiş civil civil bir Alman kıızı. Bilgi mi bulmuş, akıllı mı akıllı...

Soruyoruz:

– Andrea, buraya gelirken, aşağıda merdivenlerin başında "Atomdan arındırılmış bölge" diye bir yazı, bir tabela gördük. Neden bu? Niyen konmuş o tabela oraya? Andrea'nın bize bakışı da pek acıklı. "Kim acaba şu dünyadan habersiz Türk?" der gibi baktı bize. Güldü. Sonra dersde buladı.

Güney Almanya'da, Stuttgart yöresinde bir hafta boyunca, şu tatilinde çocukların eğlenmelerini, hoş zamanlarını değerlendirebilmeleri için tatil çocukları kullanımları ayarlanmış iki tatile yerimiz gezdik. Her ikisi de "atomdan arındırılmış bölge" ilan edilmiş ve hemen hemen mutlak anlamda çocukların yönetimindedir. Orada çocuklar izledik, onlarla konuştuğuk ve sorularımıza yanıt aldık...

Heilbronn yöresinde Arbeiterwohlfahrt örgütünün orman içinde bir dinlenme yeri var. Arbeiterwohlfahrt örgütünün tarihi oldukça eskilere uzanıyor. Çok eskilere, SPD'nin devrimi bir parti olduğu yıllara... Simdilerde de ise -örneğin Türk Danış gibi bir danışma hizmetini de içeren bir yardımlaşma örgütü Arbeiterwohlfahrt. Sözümler ettiğimiz dinlenme yeri ormanın içinde, Waltheide tepelerinde. 500 metre ötesinde ABD'nin bir Amerikan üssü, bir ölüm merkezi var. Kimbilir belki de Amerikan atom füzelerinin yerleştirileceği o uğursuz üstlerden biri.

400 çocuk oynuyor Waltheide tepelerinde. Waltheide Orman Evi'nde 400 çocuğun kahkahaları, güllükçükleri çınlıyor. Ve umutlanı...

400 çocuk şeker yemek istiyor. Ormanevine, "Atomdan arındırılmış bölge" yazılı bir tabelanın altından geçerek giriyoruz. Daha girişte bizi çocuklardan bir grup karşıyor. Biraz oyun, biraz gerek... Hem oyun, hem gerek... Hepsi içine girer...

Çocuklar dışarıya hoşgeldiniz, diyerek selamlandı içlerinden biri. Kim olduğumuzu nereden geldiğimizi ve ne istediğimizi sorular. Anlatlık Türk olduğumuzu. Türkiye Postası için bir röportaj yapmak istediğimizi... Ne yaşadılar, ne de ilgisiz kaldılar. Çok açık koşullarını ortaya koydular.

Burası, dediler, burası iyi hafta süreye bizim yönetiminiz altındadır. Sizinle konuşuruz, resim de çekebilirsiniz. Ama bizim her dediğimize uymak zorundasınız.

Başımıza gelecekte pek de bilmeden kabul etik koşullar.

İlginç bir fotoğraf

Bu tatil yerinde çocuklar yirmiyeye yakın grup oluşturmuşlar. Adını "sımsız oyunlar" koydular ve tamamen kendi "icatları" olan oyunlar oynuyorlar. Çoğu, yarışmalı oyunlar bunların. Resimlerini çekiyoruz. Tam bu sırada bir çocuk yaklaşıyor yanımıza:

"Simdi, diyor, simdi iyi bir resim çekebilirsiniz. Eger benimle gelerseniz bu olanaklı bulacaksınız. Çünkü birisini havuza atacağız..."

Gerçekten de ilginç olabilir böyle bir re-

de katılırız. Havuzun içinde ve sımsızlıkta, basıyorusuz biz de kahkahayı. 60 el birinden uzanıyor bizi havuzdan çıkarmak için.

İyi ki gılmıştık. Bu bir sınavmış ve biz bu şakayı kaldırdığımız için sınavı başarı ile vermişiz.

İlginç, dahası çok iyi bir rastlantı. Waltheide tepelerinde orman evinde çocuklar meğer o tür yabancı çocuklar ve yabancılarla ilgili konulara ayırmışlar. Bu yüzden bizden gayri 6 Türk daha var bugün kampta. 6 Türk çocuğu. Soru sormaktan vazgeçiyoruz. Onlar konuşuyor, tartışıyor, biz de çalakaletim tutmaya gayret ediyoruz.

Uzun ve sapasırı saçlarıyla bir Alman çocuğu, gözü, kasi, saç kapkara bir Türk çocuğuna soruyor:

— Annen o içi doldurulmuş patlıcan pismiresini biliyor mu?

Kapakları gözlerinin içi gülüyor:

— Hem de nasıl?

— Keşke onun da davet etseydik. Ben geçen gün bir Türk arkadaşımın evinde yedim. Mmmmm... Çok güzeldi.

Bir başka sarı saçlı, çilli oğlan, bir başka "kara kafa"yı yakalamış sorguya çekiyor:

— Kaç kere yiyor annen seni?

— Bir haftada?

— Evet.

— İki.

— İlginç. Beni bir defa. Ama bizim için

değil, sizin için diyorlar.

— Ne diyorlar?

— Türkiye stinken!.. (Türkler kokuyorlar)

Az ötede bir başka sohbet var. Siyasi bir sohbet:

— Roketler yerleştirilecek Almanya'ya.

(Röportaj hazırladığımda henüz Pershing ve Cruise füzelerinin yerleştirilmesine başlamamıştı). Babam, kimse kurtulamaz diyor. Acaba babam kadar olacak mıyım?

Türkiyeli çocuğun gözleri karıyıyor:

— Ben isterim. Ben babam kadar, ondan da çok yaşamak isterim.

— Ben de...

.....

Sürüp gidiyor konuşmalar. Roketler üstüne, yabancı düşmanlığı üstüne, karneler, iyi öğretmenler, duyarsız öğretmenler, iyi arkadaşlar, kötü arkadaşlar üstüne... Konuşmalar sürerken biz sessizce ayrılıyorz...

Doğa dostları ve barış savaşçıları

İkinci durağımız Wüstenrot yakınlarında Doğa Dostları Örgütü'nün (Naturfreunde) Steinknickle tesisleri.

Burada 100 dolayında çocuk var. Yaşları 8 ile 13 arasında değişen 100 çocuk. Buranın da yönetimi tamamen değişilebilecek olan bizimde bu çocukların elinde.

Ve bilmiyoruz söylemeye gerek var mı, burası da "Atomdan arındırılmış bölge" ilan edilmiş.

THORSTEN

Kosmoca oynarız, kavyoculuk oynarız ama "atom savaş"ı oynamaz, bilir miyiz? O'nun yanı sıra kılıksak bile bir sanayi sürmez. Bonim! Bir oyun. Olacak şey mi bu?

Annem bana

Nazım Hikmet okudu

Az ötede bir başka çocuk dikkatimizi çekiyor. Çekik gözleriyle Ayvurpalıdan çok bir Asyalıyı andırıyor. Bu izlenimimizi biraz test edilebilir doğruluyor. Adı Klaus. Şöyle diyor:

— Bilmiş musunuz, çoğu kez beni Türk sanıyorlar. Ama farketmez. Benim çok Türkiyeyi arkadaşım var. Okulda da var, bizim sokakta da. Hepsiyle değil ama, çoğuyla arkadaşım...

Bizim ki de laf kılığında olsa gerek: — Onlar için bir dileğin var mı Klaus? diye sorduk.

— Olmaz olur mu? Var tabii. Burada, Almanya'da kalacak arkadaşlarımız var. Onların bizerle daha iyi kaynaşmasını isti-

KLAUS

Ben sizin şairin adını biliyorum. Annem okudu bana. "Bak dedi, senin Temel'in ülkesinden bu şair". Sonra şairini okudu: Çocuklar öldürülmüş, şeker de yiyebilsinler.

"Kim acaba şu dünyada habersiz Türk?" der gibi baktı bize. Güldü. Sonra dersse başladı:

— Benim odam da atomdan arındırılmış bölge. Bunu biliyordunuz değil mi? Hayır burada kaldığım oda değil. Evde, annemle, babamla oturdum, evdeki odam atomdan arındırılmış bölge. Buraya gelmeden az önce annem, babam ve kardeşimle oturduk ve tartıştık. Sonunda oylama yaptık ve iklimizin odası, kardeşimle benim odam atomdan arındırılmış bölge ilan edildi. Sonra oturma odamızı, mutfakızı ve annemle babamın yatak odalarını da atomdan arındırılmış bölge ilan ettik. Kardeşim okulda öğrenmiş. Sokak sokak, ev, ev, oda oda her köşeyi atomdan arındırılmıyız ki geriye kalan yerler sırtısın iyice. Çirkin çirkin görünüşler. Düşünebiliyor musunuz: kocaman bir bahçe. Çiçek dolu. her çiçek atomdan arındırılmış bölgeyi gösteriyor. Koca tarlaların bir kaç yerinde çiçeksiz, otsuz, kelesksiz bir kaç kara leke... Çirkin değil mi?

Ne dersiniz? Çirkin mi, değil mi? Ve ne dersiniz: Atomdan arındırılmış bölge sa-

barışı savunuyor...

iyor!...

Steinknickle Postası ile Türkiye Postası arasında derin ve sağlam bir dayanışma bağı kuruldu. Hem de somut...

şiminin propagandasına çıktığınızda sizin de bu kadar etkili ve başarılı örnekleriniz oldu mu hiç?

...Ve bir dayanışma dersi

Wüstenrot Naturfreundeshaus'taki konuşulduğumuz sonuna yaklaşıyorduk. Bir köşede makaslarla, boyu kalemleri ile duvar gazetelerini hazırlayan küçük bir gruba yaklaşıyoruz. Tesisin "basın" bölümü burası anlaşılan. Nitekim bir delikanlı yakasına asmış bile kimliğini: Presse.

Gazeteciye (!) yaklaştık ama ağzımızı bile açmadan o sordu:

— Hep siz sordunuz, siz resim çektiniz. Şimdi sıra bizde. Bizim de bir gazetemiz var.

— Sor da anlatalım bakalım.

Federal Parlamento Alman halkını temsil ediyor mu?

20 Kasım Pazar günü Frankfurt'ta DGB-Haus'un kocaman salonu tikiim tikiim doluydu. Federal Almanya'nın kuruluş yıllarında yeni Anayasayı hazırlamakla görevli hukukular komisyonunun üyelerinden biri olan bugünün yaşı ve saygın bir komünisti "Barış için yoldaşlar, ülkemizin ve insanlığın geleceği için ABD atom roketlerine hayır!.." Papazıyla komünistlikle, sosyal demokratiyle, yeşillerle, yerlisi yabancıyla koca salon tek bir yürek olmuş haykırıyordu, bir çift el olmuş alkışlıyordu. Ardından resmi üniformasının içinde genç bir asker, bir din adamı, bir İtalyan göçmen işçi, Türkiye'li bir siyasal göçmen, bir SPD'li, bir liberal, bir "Die Grüne" yandaşı fırladı kürsüye. Koca salon bir çift el oldu alkışladı, tek bir ses oldu kükrledi... Ardından "Çoğunluğun Parlamentosu" için Bonn'a gidecek dört temsilci seçildi. Federal Parlamento'nun karşısında halkın mutlak çoğunluğunu temsil edenler 20 Kasım günü saat 14'de toplanacak olan "Çoğunluğun Parlamentosu"nun tahsilat oturumu için Bonn'a doğru yola çıktılar.

20 Kasım 1983 Pazar. Saat 14.00. Bonn. König Museum'un, 1949'da yeni Federal Anayasayı kabul edecek kurucu meclis toplantılarına tanık olmuş tarihi duvarları bu kez de "halk çoğunluğunun gerçek temsilcilerinin" sözlerine tanık oluyordu. Ülkenin dört bir köşesinden gelen barış parlamenterleri Federal Almanya'da üslenirlerimeli konusunda "açık ve seçik" bir "hayır" yanıtı talep ediyordu. Federal Almanya'nın 248 seçim bölgesinden ayrıca toplumsal ve mesleki gruplar-

Resmi kamuoyu enstitüleri bile halkın yüzde 78'inin ABD roketlerine "hayır" dediğini itiraf ettiler. Milyonlarca kişi aklı gelebilecek her yerde, her olanakta roketlere karşı çıktı ama CDU-CSU ve FDP'li "resmi" parlamento çoğunluğu roketlere "evet" dedi...

dan, büyük toplumsal örgütlerden, sendikalarından, büyük işletmelerden seçilip gelmiş olan yüzlerce "çoğunluk parlamentosu" üyesi bu talebi yükselttikten, CSU'lu İçişleri Bakanı Zimmermann'ın polisleri de ertesi gün için hazırlanıyorlardı.

21 Kasım günü Federal Başkent Bonn'da parlamento binasına giden tüm yollar polis tarafından "stratejik" nokta ilan edildi. Bunun polis diindeki anlamı "bu yoldan kuş uçsun barış savaşçısı uçmasın" demekti. Nitekim, Federal Parlamento'da gerilim, "oy çoğunluğu"na sahip oluşunun rahatlığı içinde, kürsüye çıkıp barışı savunan SPD'li ve "Yeşilci" parlamenterleri bescerebildiğince alaya alıyor, kendi safılarından çıkan demagoglar ise fütursuzca alkış tutuyordu. Aynı saatlerde Federal Parlamento binasına doğru yürüyüşe geçen binlerce barış savaşçısı, polisin keyfi ve olağandışı sert tutumu ile karşılaşıyorlardı. Polis araçları göstericilerin üstüne acımasızca basınçlı su sıkıyor, göstericilerden en küçük bir "etkin karşı koyuş" gelmediği halde, Kasım sonunun kuru ayazında su sıkmaya devam ediyordu. Bu arada oturma eylemine girişenler de polis tarafından sürüklenerek ve kimi kez hırpalanarak kaldırılıp polis araçlarına yükleniyorlardı. Yaralanmalar oldu. Polis başlangıçta yaralı olduğunu reddetti. Ardından yaralı sayısını saklamaya kalkıştı.

Barış savaşçıların eylemleri aşkının geç saatlerine kadar sürerken Federal Parlamento da tartışmaları noktalamadan birleşimi ertesi güne erteliyordu.

22 Kasım Salı günü barış etkinlikleri tüm ülkede yeni ve benzeri görülmemiş bir kabarmaya yaşırdı. Hiç abartma olmayan bir deyişle tüm Federal Almanya ayağa kalktı. ABD atom roketlerine karşı protesto eylemleri şu kentlerde gerçekleştirildi:

Hannover, Wedel, Göttingen, Bremen (aynı anda 103 küçük miting), Hamburg (aynı anda 91 küçük miting ve toplantı), Münster, Mülheim, Gladbeck, Bottrop, Hattingen, Duisburg, Essen, Dortmund, Oberhausen, Wuppertal, Mönchengladbach, Bielefeld, Düsseldorf, Bonn, Koblenz, Siegen, Darm-

Foto: Manfred Scholz

İste barış isteyenlere karşı Zimmermann'ın polislerle verdiği yanıt, Bonn'daki savaşı kışkırtılarcasına karşı çıkan binlerce

TÜSTAV

— Şor da anlatılmak istediği. Küçük gazeteci pek ciddi:
— Gazetenizi gördüm. Ama anlayamıyorum. Türkçe bilmiyoruz ki. Ana bakın şu karikatüre. Onu aldım işte. Atom roketi tuvalette atılıyor. Gö'el, anlamam çünkü ne olduğunu. Ama buradaki Türküyle arkadaşlarımızda, sonra okuldaki arkadaşlarımızda hiç görmedim bunu.
— Daha yeni çıkıyor bu gazete. Mesela elindeki daha 10. sayı (o sırada gazete henüz 10. sayısını çıkarmıştı)... Eh, biz de sizin gibi amatörüz. Yavaş yavaş öğreniyoruz bu işi...

Ufak, çocuk yaştaki ufak gazeteci **Türkiye Postası**'nı eline aldı, evirdi, çevirdi:
— Kaç tane var yanında bunlardan?
Saydık. Beş tane çıktı.
— Beş tane...
— Pekî kaç para tanesi?
— 2,5 Mark.

Gel de duyulanıma şimdi. Küçükük bir Alman delikanlı elimizdeki gazeteleri almak istiyor. Eee, ne de olsa Doğu'luyuz:

— Para önemli değil delikanlı, dedik, al bakalım sana bir gazete armağan ediyoruz.
Bugün şansınız yok. Bu çocuk da biraz acımasızlık baktı bize:

— Siz daha bu işi öğrenememişsiniz. Ben dayanışma yapmak istiyorum, siz de para istemez diyorsunuz. Olur mu? Ahn parasını.. Ben bunları Türk arkadaşlarına vereceğim ve onlardan da parasını tam olarak alacağım. Tam olarak. Anladınız mı? Dayanışma yapıyoruz burada...
Aldık gazetelerin parasını.
Yaz sırasında, Güney Almanya'da aldık çocuklardan dersimizi. Derslerin en güzelini...

Röportajı filan bıraktık. Ormanın içinde, bu doğa cennetinde, yarınlara, barışa inançsız daha da artmış, arkamıza yaslandık. Bize çocukların, akıllı, bilgili, buluşlu çocukların sunduğu buş gibi portakal suyunu yudumlamaya başladık.
İçimizde soğuk pınarların serinliği...

Yaz ayları gelip geçti. Sonbahar geldi. **'Sıcak Sonbahar'**. Yazın ormanın kucakında, doğanın yeşilliğinde koşan, oynayan, düşünen yüzlerce çocuk **'Sıcak Sonbahar'**'da aklarıyla akan kalabalıklardan içindydiler. Thorsten, Klaus ve Andrea, Stuttgart ile Neu-Ulm arasındaki 110 kilometrelik barış zincirinin küçükük ama kocaman, çok kocaman halkalarıydılar. Kimi bir ablanın, kimi eli nasırlı bir işçi amcamın, kimi uzun karm bıkıylı bir **'ausländer'** in elinden tutular. Ulm-Stuttgart arasında göç alabildiğince uzanan **'autobahn'**'da dansettiler... Barış savundular...

Sıcak sonbaharda, hepimizin içine soğuk pınarların serinliğini salarak...

Kuşkuyla karşı çıkan binlerce barışseverin mitingleri, gösterileri, yürüyüşleri polislin yer yer vahşi tepkisiyle karşılaştı. Kasım sonunun kuru ayazında Bonn'daki göstericiler üstlerine fıkrılan suya rağmen gerilemediler ve barış savundular. Ancak polis kordonunun ardından toplanan Federal Parlamento'da gericilik **'oy çoğunluğu'** elde etti ve ölüm roketlerine davetیه çıkardı...

Bütün bir Federal Almanya, Federal parlamentodaki görüşmelerin ertesinde ve sırsındaki kelimenin tam anlamıyla ayağa kalktı. Çocuk, çocuk, yaşlı, genç, papaz, imam, dinli, dinstiz, kadın, erkek, işçi köylü, asker, öğrenci öğretmen, gericilik saflarında yer tımayan tüm bir halk yürüdü, protest etti, tartıştı, ısrar eylemlerine ka-

hıldı, aklı getirebilecek tüm yollarla ölüm roketlerine **'hayır'** demmesini istedi. İşte Bonn sokaklarından bir görüntü, Hitler'in toplama kamplarından sağ kurtulabilmiş iki anti-faşist direniş savaşçısı, toplama kampındaki tutsaklık üniformaları ile yürüyüş kolunda saf tutulmuş.

Moenchenglabach, Bielefeld, Wiesbaden, Bonn, Koblenz, Siegen, Darmstadt, Kassel, Marburg, Butzbach, Bad Vilbel, Hanau, Frankfurt am Main, Karlsruhe, Stuttgart, Wiesbaden, Mainz, Bingen, Ludwigshafen, Saarbrücken, Münnich, Passau, Holzkirchen, Nürnberg, Erlangen, Fürth, Schwalbach, Hof, Regensburg, Bamberg, Würzburg, Weiskirchen, Offenbach am Main, Babenhäusen, Limburg, Trier.

Görülüyor kuzeyden güneye, doğudan batıya Federal Almanya'nın hemen her yanında halk, Federal Parlamento'ya açık seçik bir uyarıda bulunuyor ve ABD'nin Batı Avrupa'ya yerleştirmek istediği Pershing-2 ve Cruise atom füzelerine karşı Federal Parlamento'nun **'hayır'** demesini istiyordu.

Anlaşılan Federal Almanya'da, ABD ile her anlamda işbirliğini temsil ve tercih eden gericilik güçleri **'Sıcak Sonbahar'**ın Ekim ayındaki etkinliklerle sona ereceğini hesaplamıştı. Nitekim parlamento görüşmeleri sırasında konuşan CSU sözcülerinden biri **'Ekim ayındaki mitinglere, bloke eylemlerine karşı gösterilen anlayış sustulmal edilmektedir. Bugün Bonn sokaklarında demokratik haklar kullanılıyor, demokrasi tahrip ediliyor'** diye konuşuyordu. Federal Parlamento'daki görüşmeler sırasında, Yeşiller listesinde Federal Milletvekili seçilen, NATO eski generali Gert Bastian'ın, parlamentodaki gericilik temsilcilerine **'Çoğunluğunuza dayanarak roketlere evet diyebilirsiniz. Oysa halk bizden açık ve seçik bir 'hayır' yanıtı bekliyor. Bu koşullarda direniş sürecidir ve siz bunu baştan kabul etmiş oluyorsunuz'** sözleri gerici parlamenterleri öfkelendirecek ve **'dislerini göstermelerine'** yol açacaktı.

Bugün açıkça görünen şu: Federal Parlamento'daki hükümet partileri (CDU, CSU, FDP) halkın ezici çoğunluğunun istediğine **'açıkça'** karşı çıkmış ve ABD atom roketlerinin ülkede üslenmesine izin vermiştir. Bundan sonra ne olacağı sorusunun yanıtı ise karardan iki gün önce, König Museum'da toplanan **'Çoğunluğun Parlamento'su'**nun beşinci kararında yer alıyor:

'Barış hareketinin etkinlikleri roketlerin yerleştirilmeye başlanmasıyla sona erecek değildir. Barış hareketinin bir çok görevi var. Roketlerin yerleştirilmesi çalışmalarını kuskusuz güçleştiriyor ve daha da zorunlu kılıyor. Ama bugün eğer için hiç bir neden yoktur. Umudumuz uzanılmazdır. Herkes bunu, böylece bilsin!..'

TÜSTAV

OKUYUCU POSTASI

O duvarınız...

Türkiye'deki izin sürem içerisinde beni duygulandıran, coşturan, yanna daha güvenli bakmamı sağlayan bir olay, **Türkiye Postası'na** yazmayı bir görev bilirim. Kurban Bayramı'nın 4. günü, Metris Askeri Cezaevi'ndeyiz. Tertemiz en güzel giysileri içinde oğullarını, kızlarını, kocalarını, babalarını, analarını görmeye gelmiş yüzlerce insan.

Görüş saati geldi. Tutukluların isimlerinin okunuşu, ziyaretçilerin kayıt işlemleri ve yavaş yavaş ziyaretçilerin ko-

şullarına göre ayrılıp, gruplar halinde birkaç kere üsleri başları arandıktan sonra askerler tarafından ziyarete götürülmesi.

Henüz ziyarete gitmemiş, sıranızı bekleyen ziyaretçinin görüşmesi bitene sorusu, asla **Ahmet, Mehmet, Ayşe, ya da Hasan** nasıl?" şeklinde olmuyor. Çocuklarımız, kınalı kuzularımızın sıhhati nasıl, görüşebildiniz mi?" Cevap ağızlardan ağır ve hinçli çıkıyor: **"Yok, çıkmadılar."** Görüşmemenin verdiği üzüntü. Fakat, yılmadan, dimdik...

Sıra bizim gruba geldi. Üzerlerimiz arandı. Sevinçliyim, son birkaç yıldır tutuklu bulunan kardeşimi görebilme umuduydu. Yanımda iki asker biziyle kötü davranmak için üzerlerinden emir almışlar. Hızlı yürüdünüz, bağıryor; yavaş yürüdünüz bağıryor. Grubumuzda yaşı bir ana, askerlere dönerek, **"Oğlum ben bir anasın, senin de anan var, yollarını gözyeyle. Sana emir vererler, Türkiye'nin düzemesini istemeyenlerdi"** dedi. Yaşı ana daha sözünü bitirmemiş ki, tutukluların bulunduğu koca beton bina kadın ve erkek tutukluların **"kahrolsun faşist cunta"** sloganlarıyla adeta parıltı parça oldu. Ve bu olay bana, Nazım Hikmet'in şu anlamlı dizisini hatırlattı:

O duvar,

O duvarınız,

Viz gelir bize viz.

Gönül Saraç/Wiesbaden

Weihnacht paralarını kaptırmadık

Yaklaşık binbeşyüz işçinin çalıştığı İşyerimiz Maier ve Cie firması patronu, gözünü işçilerin Weihnacht parasına dikti. Durum şöyle:

Geçtiğimiz günlerde patron adamları aracılığıyla işçiler arasında masaların yüzünde onunun veya Weihnacht parasının kesileceğini yaygınlaştırdı. Ve daha sonra fabrika idaresince, herhalde gasbin daha kolay olduğu düşünüldü ki, Weihnacht parasının kesileceği ka-

"Demokrat Türkiye" gazetesiyle birlikte stand açtık

Federal Almanya'nın Münih kentinde 13 Kasım Pazar günü, **Oraloğlu Tiyatrosu** tarafından sahneye konan **"Alman Gelin"** adı oyunun sergilediği tiyatro salonunda, **Demokrat Türkiye ve Türkiye Postası gazeteleri** ortak bir stand açarak her iki gazetenin satışını birlikte yaptık.

Sayısı ikibini binla ziyaletiler, birlikte stand açmamızı ilgilie karışıldılar. **Demokrat Türkiye ve Türkiye Postası**'ndan arkadaşlar hep birlikte **"Kim ki tekellerin, holdinglerin gazetelerini okumaktan bıktı, Demokrat Türkiye ve Türkiye Postası okusun"** diye bağıryorlardık.

Her iki gazetenin Münih sorumluları olarak olumlu bir adım attık. Bu gibi ortak çalışmalarımızın süreci inancındayım.

Türkiye Postası temsilcisi/Münih

Halkın gazetesi

Gazetemizin 17. baskısı tamamlayıp, düzenli bir şekilde çıkması bizi için çok memnun etti. Tabii ki, gazetemizi haftalık hale getirmek hepimizin görevidir. **Türkiye Postası**, Türkiye ulusunun çağdaş ve ilerici bir gazetesi olup, aynı zamanda Türkiye'de yaşanan Emme ve Kürt ulusu yurttaşlarının da gazetesi, bunu ispat etmiştir.

Bir öneri

Değerli arkadaşlar, gazetemizi sürekli okuyoruz. Abonessim. İki arkadaşla me ve çevremdeki değişikliklere da okutmaya, onların abone olmalarını sağlamaya çalışıyoruz. Bu mektubumda, önemli görüşümü bir konu üzerinde durmak istiyorum.

Daha 6-7 sayıdan itibaren, kafamda şu soru belirdi. Acaba, gazetemizde şifirler yayınlanacak mı? Yayınlanabilir mi, yayınlanmalı mı? En sonunda, araştırmanın ve düşüncelerim çerçevesinde, bu sorulara **"yayınlanmalı"** cevabını uygun buldum. Oturdum bu satırları yazdım.

Gazetemizde şifir bölümüne yer verilmemesinden, bir şifir köşesi açılmasından yanayım. Hepimizin bildiği gibi, bir gazete yayımlanacak, yolların, yorulan, hikayeleri, bulmacalar, derlemeler, röportajlar, resimli karikatürleri ve şifirleri. Gazetemiz, ilk çıktığından bu yana kadar ki sürede, giderek yükselen bir çizgi izliyor. Gazetenin ufku genişliyor, okuyucuların ufku genişliyor. Gazetemiz, giderek yerini buluyor. Ama yeter mi?

Hayır. Yeryüzünde savaş ıskırtıcılarına karşı, ülkemizde faşist Cunta'ya karşı hak kayırmaları, yazılarımızla, karikatürlerimizle nasıl vuruyoruz, şifirlerimizle de öyle vurabiliriz, vurmalyız.

Yani demek istiyorum ki, gazetemiz bu konuda bir adım atmalıdır. Genç arkadaşlarımızla, ilk kalem tutan işçilerle, amatör yazarlarla bir köşe, bir platform açmalıdır. Bu konuda bir araştırma yapmalıdır.

İşil Korkmaz/Wiesbaden

Kapatın kahveleri

Türkiye Postası'nın 16. sayısında Cunta'nın başı Kenan Evren'in Şereflikoçhisar'a ugradığını ve oradan Akşaray'a geçtiğini okumuştum. Şereflikoçhisar'da Cunta'nın başı umduğunu bulamamış. Gelenelerin anlatılmasına göre, Kenan Evren yeni yapılan Devlet Hastanesi'nin açılışını yapacaktı. Aç-

Onlara bir "tırmık" isteriz

Dostlar, bizim Frankfurt-Main Havaalanında çalışan Türküleri işçileriz. Burada, 400'e yakın işçi çalışmaktadır. **Türkiye Postası**'nı ilgi ile izliyoruz. Şimdilik, burada yedi gazete satılıyor. Ama, biz bu sayıyı yeni yılda 15 yapacağız.

Gazetemiz işçiler, Ancak, sizlerden ricamız, yabancı işçiler meselelerine daha çok yer vermenizi. Mesela, havaalanının tozunu, toprağını, pisliğini bir de çekiniz. Ama, en çok horlanan da biz oluruz. Bizlerin köti çalışma koşullarını anlatan röportajlar isteriz. Burada bir İtalyan hanım arkadaş ıssız kalmamak için, çocuğunu düşürdü. Üç gün **"Krank"** yapı, sonra işbaşı. Hasılı dostlar, derf çok, derman yok. **Türkiye Postası**'ndan yakınık bekleriz. Bilhassa **"Tırmık"** köşesi bizi unutmasin. İşçi arkadaşlar o köşenin tiryakisisidirler. Bizim bütün bakanlar Frankfurt havaalanından geçeler ama, hiçbir bizi görmemez. Burunları bir karış daha geçeler. Onlara bir **"tırmık"** isteriz.

Bir grup işçi/Frankfurt

Yoğurt da mı yiyemeyeceğiz?

Değerli arkadaşlar, bu sene izne gitmişim, tank olduğum bir olayı sizlere anlatmak istiyorum. Bir sabah erknek

bigimde, tank olduğum bir olayı sizlere anlatmak istiyordum. Bir sabah erken ve gazete almak için bakkala gittim. Önümde yapılcına, halinden, duruşundan belliki, dar geliri bir vatandaş alış veriş yapıyordu. Yaşı amca, bir ekmeğe ve bir de küçük kase yoğurt istedi. Bakkal, eski bir gazetenin üstünde hesap yapıp ve "160 lira" dedi.

Yaşlı adam, sarımsız yüzüyle, gözleri fal taşı gibi açılmış olarak bağırmaya başladı: "Neden 160 lira?" Bakkal, "Ekme 25 lira ve yoğurt da 135 lira" diye cevap verdi. Yaşlı adam, açtı ağzını, yumdu gözüni: "135 lira mı? Daha birkaçça önce 65 liraydı. Sonra 75 oldu, şimdi 135 lira. Zam, zam, zam, hergün zam. Bir lira, iki lira değil, 10 lira, 20 lira birden. Ne bu yahu? Bu memlekette adama yoğurt da yedirmeyecekler."

Şahin Yılmaz/Wiesbaden

Hayat kavgayı öğretiyor

Stuttgart Vaihingen'de Lapp Kabel Leitungen adlı kablo üretin işyerinde 17 ay çalıştım. Çalıştığım yer, işyerinin içinde değil, depo denilen üstü açık bir yerdi. Sıcak ve soğuk havalardan amansızlığına rağmen, verilen ağır işi çok düşük bir ücretle yaptım. İşyerinde banyo ve tuvalet olmadığı gibi, akar suyumuz da yoktu. Üstalar müssade ederse, bu tür ihtiyaçlarımızı karşılamak için, epey yollu katederek firmanın içine girmemiz gerekiyordu.

Bütün bunlar yetmiyormuş gibi, usta-başşının bize karşı sürdüğü yabancı düşmanlığı nedeniyle, işyeri hepten kalmaz bir duruma geldi. Bu durum kar-

gasının daha kolay olduğu düşünülür ki, Weinachts paralarını kesileceği fabrika bağlandı. Buna gerekçe olarak da fabrikamız iflas tehlikesiyle karşı karşıya bulunduğuz, bu paraların kesilmesi işçilerce kabul edilmediği takdirde fabrikamızın önümüzdeki aylarda tümüyle kapanacağı, böylelikle hem maaşlarımızdan, hem de işyerilerinden olacağları söylenerek bu görüş işçilere de benimsetilmeye çalışıldı.

Patron bu konuda bir ölçüde başşarılı da oldu diyebiliriz. İşçiler arasında, "Ne olur canım, biz Weinachts paramızı feda edelim, yeter ki fabrika yaşısan, işyerilerimiz kaybetmeyelim" görüşüne epeyce katılanlar oldu. İşçilerin bir kısmının bu demogöjlere kanması, bizim ise örgütsüzlüğümüz, ama daha da önemlisi işyeri işi temsilciliğinin tutarsızlığı patronu cesaretlendirdi.

aslında, biraraya gelerek imza topladık. Çalışma koşullarının düzeltilmesini ve ustabaşşının tavrılarını düzeltmesini istedik. İşveren hiçbir isteğimizi kabul etmediği gibi, örgütlendiğimiz için işten atmakla tehdit etti. DGB'nin 5 Ekim günü atom silahlarına karşı başlatıldığı 5 dakikalık eylemi gerçekleştirdiği diye, aynı gün ihbar verdiler ve 2 Kasım tarihinde de işyerimi terketmemi, aksi takdirde polis çağıracağını söylediler. Sendika'ya başvurarak, işvereni mahkemeye verdim. Hayat bize kavgayı öğretiyor.

Ekrem İnan/Stuttgart

Türkiye Postası

Abone fişi

Adı-Soyadı

Adresi

Ökresi

Abone ükretini Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Postfachkonto 4614 332 - 100, BLZ 100 100 10 Postscheckamt Berlin-West hesabına yatırmız ve bu abone fişi ile birlikte havale makbuzunuzu Türkiye Postası Abone Servisi, Donau Str. 1, 1000 Berlin 44 adresine postalayınız.

ABONE BEDELİ:

F. Almanya	Beçika	Danimarka	Fransa	İngiltere	Hollanda	İsviçre
6 aylık 30,- DM	400 BF	120 Krn	85 FF	8,- DM	55 G	90,- Sfr
1 yıllık 60,- DM	1200 BF	240 Krn	170 FF	16,80 T	70 G	180 Krn

şılalanı uyandırdı da imhaletti miydi? Bu, bir işçilere karşı yapılan bir şantajdı.

İmza atmayanlar tesbit edilip teker teker patronun odasına çağırıldılar. Tekrar tehditlere başvuruldu. Ama sökmeli. Eğer tüm işçiler imzalamaz olarsa, patronun vurgunu 8-9 yüzbin Mark olacaktı. Patronun demogöjlerine inanan işçiler birbirlerine su soruyuydılar: "Eğer bu gerçekten bir oyun olmayıp da işyerilerimiz kurtarmak olsaydı, patron gerekisini olan 1 milyon Mark kredi yoluyla veya diğer fabrikalarından karşılayamaz mıydı?"

Bu imza toplama işi bittikten sonra bile oldu, işyerimizin bağlı olduğu IG Metall sendikası yetkililerinin işçileri imza vermeye, oyma getirmeye çağırın uyan bildirileri işyerinde dağıtılmaya başlandı. Bu biz direnenleri daha da cesaretlendirdiği gibi, boyun eğip imzalayan arkadaşlarımızı da pişmanlığa götürdü. Hatta gidip imzasını geri alanlar bile oldu.

Adının açıklanmasını istemeyen bir okur/Albstandt-Tailfingen

Kırmadan

Biz Braunschweig'da çalışan beş işçi arkadaşız. Gazetemizi düzenli alıyoruz. Buraya gazetesizi Bochum'dan halledim oğlu gönderiyor. Fakat, artık abone olacağız. Parasını yollayacağız. Tirmak köşesini çok okuyoruz. Bize barış savaşını o köşe öğretti. Biz Salzgitter'de VW Fabrikası'nda çalışıyoruz. Fabrikadaki arkadaşlara da, Tirmak'ı okutuk. Çok ilgi görüyor. Yumurtlamak kırmadan taşıyacağız, söz veriyoruz.

Ahmet Usta, Nedim Usta, Salih Kurumcu, Ertan Uyrak, Beyza Uyrak Braunschweig

MEFTUNİ Sazımız-Sözümüz

Kaseti çıktı
İstemiz adresi:

A. Turgut
Postbuz: 21787
3001 AT
Rotterdam/Hollanda
Fiyatı: 40 DM.

te ve kurtuluş yollarını benimzetmesinde gazetesidir, bunu ispat etmiştir. Gazetemiz, birçok çabada yazan, bilim adamını, sanatkarları, sendikacıları ve dostlarımızı bize yakından tanıma olanağı verdi. Sınıf savaşımızın, yalnız olmadığımızı gösterdi. Aynı zamanda dünya barış hareketinde Dünya ve Türkiye haberlerini, daha yakından izledik.

Gazetemizin bizlere daha yakın olması için, halkın kolay anlayabileceği bir dille yazılması önemlidir. Halkın gazetesinin, halk dilinden olması gerekir.

Kamran Evren yeni yapılan Devlet Hastanesi'nin açılışına yapacakmış. Açılış sabahı saat 10 oluyormuş. Fakat halktan kimsa açılış törenine katılmamış. Ancak üç-beş kişi gelmiş. Evren açılış bir saat daha ileriye atmış. Bu arada emir verip, "Kahveleri kapatın, halkı toplayın" demiş. Kahveler kapanmış, fakat gece de halktan açılışın yapıldığı yere gelen olmamış. Bunun üzerine Evren çevresindekilere kızarak, "Beni için açılış yapmam için çağırдыңz, halkı toplayamıyorsunuz" demiş. Ve kös kös Aksaray ilçesine geçmiş.

Adının açıklanmasını istemeyen bir okur/Rotterdam

THKP-C (Acilciler) Merkez Komitesi üyesi HANNA MAPTUNOĞLU (Ali Seyid, 1956...) yoldaşımız Lübnan'da emperyalizme, siyonizme ve gericiğe karşı enternasyonal savaşta şehit düştüğüdür. Anısı Ortadoğu halklarının kalbinde ve devrim mücadelemizde yaşayacaktır.

THKP-C (Acilciler)
Almanya Sekreteryası
(23 Kasım 1983)

Filistin halkının Emperyalizme, Siyonizme ve dünya gericiğine karşı verdiği savaşta yanında savaşırken Lübnan'da şehit düşen

Süleyman Kılıç
Vedat Erdal
Süleyman Üçöl
Selahattin Kaya

yoldaşlarımızın anısını devrim mücadelemizde yaşatacağız!

THKP-C (Acilciler)
Almanya Sekreteryası
(23 Kasım 1983)

Ağlama yıkılınır.
San gül tohumu getir.
Beyat kafenime ek.
Her bahar gel, yüzlerce
Kırmızı gül topla mezarından.

Hanna Maptunoğlu, Süleyman Kılıç,
Süleyman Üçöl, Selahattin Kaya

yoldaşlarımızın anısını mücadelemizde yaşatacağız!

THKP-C (Acilciler)
Berlin taraftarları

GÜLDÜŞÜN

Federal Almanya'da düzenlenen ve konusu "Yabancı düşmanlığı" olan bir karikatür yarışması çeşitli uluslararası çok sayıda çizim çok başarılı ürünlerinin kamuoyuna ulaşmasına yardım etti. Bu sayımda yukarıda ve sayfanın altında bunlardan iki örnek sunuyoruz. Gelecek sayımda öteki çizimleri de tanıtıma çalışacağız

SEÇİMİN ARDINDAN SICAĞI SICAĞINA BİR BEKTAŞI FIKRASI

Seçimin ardından mahalleli oturmuş yorumlar yapıyor. Bektaşî babası da sessizce dinliyormuş. Mahallenin berberî gazete başlıklarını yükses sesle okumaya başlamış:

- Seçimlerden ilimliler kazanmış çıktı.
- Bektaşî babası dayanmamış sormuş:
- Kim diyor bunu?
- İngiliz basını enler.
- İlmî dediği de MESS başbakanlığından gelme Turgut Özal mı?
- Evet enler.
- Devam et bakalım...
- Berber okumaya devam etmiş:
- Herşey normal, itiraz edecek bir şey yok.

- Bunu kim demiş?
- Yüksek Seçim Kurulu Başkanı. Yalnız ömürgeç, enler.
- Kurulan on beş partiden ikisinin seçime girmesi yasaklanmış. ama gene de her şey normalmiş ha?
- Öyle diyor adam, baba enler...
- Devam et bakalım okumaya...
- Berber bir başka inci okumuş:
- Dürüst bir seçim oldu. Demokrasiye geçiş budur işte...
- Bu name kimsen?
- Halit Narin'den. İşveren Sendikaları Konfederasyonu Başkanı, sanayici Halit Narin'den...

- Devam et bakalım...
- Bu seçimin milletimize hayırlı, uğurlu olmasını temenni ederim. Biz kurulacak hükümetin programına, ısratına bakalım kararımızı öyle vereceğiz...
- Bu hangi işveren deyüsunmuş?
- İşveren değil baba enler, bu da Türk-İş Başkanı Şevket Yılmaz'dan...
- Berber seçim sonrasında ardarda patlayan bu incileri okumuş, bitirmiş. Sonunda mahalleli, bektaşî babasına dönmüş:
- Eee baba enler, demişler, söyle bakalım bu olup bitene, bu demecilere sen ne diyorsun?
- Baba enler söyle bir bığının burmuş, büyük altından gülmüş;
- Benim ne dediğimi bırakın da size bir hikaye anlatayım demiş ve başlamış:
- Geminin bir limana uğramış, malını boşaltmış. Ama karaya çıkan tayfalar da içkiyi fazla kaçırmış rezalete çıkmışlar, içlerinden ikisi hapise düşmüş. Kaptan tayfa ekşisini kapattırıp kır bir ilan asmış, iki tayfa aradığını duymuş. Ama hareket saatına kadar bayırmamış. Kaptan tam umudunu keskinde iş kişi görünmüş. Güvâredan bakan kaptana seslenmişler:
- Hey kaptan hâlâ tayfa arıyor musun?
- Evet, demiş kaptan, arıyorum. Yal-

- nız, iki kişi arıyorum...
- Aşağıdakiler diretilmiş:
- Yoo kaptan bu ayrılmayız. Alacaksan üçümlü de al...
- Kaptan bakmış bir eksi, bir fazla fark etmeyecek, razı olmuş. Yalnız önceden de adamları da sinamakta yarar görmüş:
- Söyleyin bakalım, demiş, gemicilikten anlar mısınız?
- Pek anlamayız kaptan, daha önce hiç denize açılmadık.
- Kaptan bir daha sormuş:
- Pek ilimleniriz yok mu sizin?
- İçlerinden biri sınırmış:
- Olmaz olur mu kaptan, demiş, içlerinden biri, mesela ben kimsenin görmeyeceğini bile görürüm, gözlerim o kadar keskindir.
- Kaptan "Ek, keskin gözlü bir tayfa denizde işe yarar doğrusu" diye düşünmüş, ötekine sormuş:
- Ya senin marifetin ne?
- Benim, demiş ikincisi, benim kaptan kulaklarım çok, ama çok hassastır. Kimsenin duymadığını duyuram ben.
- Kaptan, "Eh bu da yarar işe" diye düşünmüş, üçüncüye denmiş:
- Peki senin marifetin ne bakalım?
- Üçüncü sessiz, sakın omuz silmiş;
- Valla kaptan, demiş, benim söylemeye değer hiçbir marifetim yok.
- Kaptan meraklanmış:
- Yahu çalışmaya geldine göre bir özelliğin olmalı değil mi?
- Evet haklısın kaptan, demiş adam, olmalı ama yok işte...
- Kaptan üstelenmiş:
- Peki ne yaparsın sen kardeşim?
- Adam omuz silmiş:
- Valla efendim, demiş, benim canım sıkılır.
- Kaptan şaşırmış:
- Anlamadım?
- Adam gene omuz silmiş:
- Marifetimin yoktur efendim benim...
- Sadece canım sıkılır, kaptan bu cevabı da "matrak" bulmuş ve üzüntü birden iş almış. Biraz sonra da gemi demir almış ve denize açılmıştır.
- Akıl denizde günlerce, haftalarca yol

aldıktan sonra bir ara kaptanın aklına, son limanda işe aldığı üç adam gelmiş. Üçünü de çağırmış, "şunları bir sinayayın" diye düşünmüş. Birinciyi sormuş:

- Söyle bakalım, neydi senin marifetin?

- Adam sınırmış:

- Efendim ben kimsenin duymadığını duyuram. Kulaklarım öylesine keskindir...

- Kaptan, "hodri meydân" dercesine, uzakları işaret etmiş:

- E, duy bakalım...

- Adam bir elifli kulama götürmüş, şöyle bir leriye doğru uzağını, dinlemiş, dinlemiş, sonunda:

- Söyle iki bin, iki bin beşyüz kilometre kadar uzakta bir adada, karınca-nın biriri bir buğday tanesini kumların üstünde sürükleye sürükleye yuvasına taşıyor. Dalgaların sesinden adayı, ayak seslerinden karınca'yı, kumların sürünüşünden de buğdayı fakettim kaptan...

- Kaptan adamın sözünü kesip ikinciyi dönmüş:

- Senin marifetin görülmeyeni görmektir değil mi?

- Adam kasıla kasıla sınırmış:

- Evet kaptanım, demiş.

- Kaptan eyleye uzaqları, uçsuz bucaksız açık denizi işaret etmiş:

- Haydi gör bakalım, demiş, arkadaşın doğru mu söylüyor?

- Adam ellerini şöyle gözüne bir siper etmiş, gözlerini uzaqlara şöyle bir dikmiş, bakmış, bakmış, sonunda:

- Epey uzağa kaptan, demiş, şöyle böyle iki bin kilometre kadar uzakta kara görünüyor ama, arkadaşın sandığı gibi ada değil yarımada, sonra o küçük bayırcan karınca değil, ağıstos böceği. Taşımayı cabaladığı da buğday tanesi değil, çavdar taneleri...

- Kaptan bu münasebetin de sözünü kesip üçüncüyü dönmüş:

- Senin marifetin neydi demiş, sen ne yapardın?

- Adam sakın omuz silmiş:

- Valla, demiş, benim bir marifetimin yok... Sadece benim işte bu ikisine canım sıkılır...

BİLMECE - BULMACA

Bulmaca

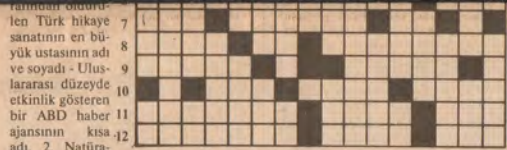

SOLDAN SAĞA:
1. 35 yıl önce Bulgaristan sınıyı yarımada, bir komlo sonucu, daha sonra MIT görevlisi olduğundan bir bizzat itiraf eden bir ajan tarafından öldürülen Türk hikaye anlatıcısı...

Aşağıdaki heceleri birer kez kullanarak ama tümünü de mutlaka kullanarak aşağıdaki soruları yanıtlayınız ve soruları ilcelerimiz bulunuz. Sıra sıra baş harfleri biraraya getirirseniz Quintan'nın has partisinin başına getirilen ve kısa sürede üstün "zekası" ile ele güne maskara olan amerikalı başa ekisinin adı ve soyadı çıkarılır.

A-A-BAT-BQ-BOR-FA-GE-HI

Hece Bulmacası

1. Karadeniz kıyısında piring ve tütün üretiminde önemli bir yeri olan Samsun'a bağlı bir ilçe
2. Orta Anadolu ile Çukurova arasında Toros dağlarının kuzey eteklerine yaslanmış, **Faruk Nafiz Çamlıbel'in** ünlü **Han Duvarları** şiirinde anılan bir ilçe
3. Erzincan'ın Keşiş Dağları'nın batı eteklerine yaslanmış yoksul bir ilçesi
4. Canakkale Savaşı sırasında, saldırgan emperyalist ordulara geçit verilmeyen savunma savaşının kilit noktasındaki ilçe
5. Adımı İstanbul fethinde yığitlik göstermiş bir Osmanlı savaşıncısından alan **Bursa**'ya bağlı bir ilçe
6. Türkiye'nin en önemli linyit yataklarını barındıran ve yüzüylü aşkın süredir kömür üretimi yapılan **Kütahya**'ya bağlı bir ilçe
7. Ege bölgesinde, geleneksel küçük toprak mülkiyetinin tersine büyük toprak ağalarının kapitalist tarım işletmeleri niteliğinde uçsuz bucaksız çiftliklere sahip oldukları bir ilçe
8. Cumhuriyetin ilk yıllarında Sovyetler Birliği tarafından bir tekstil fabrikası kurulmuş ve bu yönüyle Ege bölgesinin tekstil sanayinde önemli bir merkezi olarak ünlü, **Aydın**'a bağlı bir ilçe
9. Türkiye'nin en güney noktasındaki buruna adını vermiş, İçel'e bağlı bir ilçe
10. Karşı kıyıda Gelibolu ile birlikte Canakkale Boğazı'nın Marmara girişini askeri strateji açısından denetleyen bir ilçe
11. Pek çok yedek subayın askerlik anılarında yer alan bir Ankara ilçesi

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1. Tekstil alanında yaygın kullanılan bir baskı tekniği - **Tersi Su**, 2. **Tersi Güney Amerika**'da yaşanan deve ile gevyik arası bir yük hayvanı - Osmanlı ordusunda bayrak ve sancak taşımakla görevli askeri birlik, 3. Osmanlılar döneminde akıl hastaları için yapılan ve kimi kez bir camii "külliyesi" içinde yer alan tedavi merkezi - **Tersi Türkiye** sözcüğünün uluslararası kısaltılmışı, 4. **Tersi Babanın kız-kardeşi** - **Huyusuz**, çirkin kocakarı, 5. Ağır yenilgi **Eski dil** - Mezopotamya'da tarihi bir devlet, 6. Karadeniz'e açılan bir iç deniz - İrlanda ulusal kurtuluş hareketinin silahlı kolu - **Doğu Anadolu**'da, şimdiki yıkıntıları kalmış bir Ermeni kenti, 7. Eski binalarda taşıyıcı duvar ya da sütuşların esasını oluşturan yapı elemanı **İki sözcük** - Yağlı kara, 8. **Tersi** parasının kısaltılmışı - Boyun tersi, 9. Geri verme - Yurtdışındaki işçilerin paralarını çekilebilmek için Türkiye'de ortaya atılan bir banka hesabı türü - Göçebelerde bir toplumsal birim, 10. Abdülaziz döneminde sarayda bir musiki beheti oluşturan ve bir çok ünlü bestecinin eserinin ilk kez günışığı görmesini sağlayan ud ustası bir müzikiçi, 11. Nakdi'nin tersi, mal karşılığı ödeme ya da yardım - **Afrika**'da bir ülke, 12. Dördüncü **Murat**'ın öğretmenliğini üstlenen ancak daha sonra Osmanlı despotizmine bayrak açıp isyan ederek "**celali**" olan bir vezir - **Proteinli** bir besin maddesi, 13. Türkiye'de bir yönetim birimi - **Köpek yavrusu**, 14. **Tersi Süreklili**, aralıksız - Rus kökenli bir iskambil oyunu, 15. Küçümsemek, bir şeyi yeterli bulmamak, değerini kestirememek - Ege dolaylarında taze incire denir, 16. Yüzyılın başlarında İstanbul'da Beyoğlu semtinin adı - **Uzakdoğu**'da emperyalist bir ülke.

GEÇEN SAYIDAKİ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1. Kozmonot - **Oğun**, 2. Al - **Alis**, 3. Ula - **Roro**, 4. Patris - **Lumumba**, 5. Ay, 6. Ağız - **Yorulmamak**, 5. Dakika - **Tsar**, 6. Onan - **Nes**, 7. Utkan, 7. Bit - **Lahza**, 8. Real, 8. Isaklevi - **Şamata**, 9. Aks - **Akamet**, 10. Iane, 10. Aachen - **Sret**, 11. El - **Akel**, 12. Karsşırın - **Tr**, **YUKARIDAN AŞAĞIYA:** 1. Kapadokya - **Ek**, 2. Otağın - **Skala**, 3. Tıkabasa, 4. Martinik - **Cer**, 5. Oli - **Tlah**, 6. Nisyan - **Eke**, 7. Oslo - **Elvan**, 8. Ur - **Soin**, 9. Umüt - **Eski**, 10. Olumsuz - **Tren**, 11. Damlataş - **El**, 12. Bark - **Aili**, 13. Nram - **Arma**, 14. Anneanne, 15. Araka - **Ateist**, 16. Toy - **Lala** - **Ser**.

A - A - BAT - BO - BOR - FA - GE - GE - KI - Kİ - KİŞ - LA - LAP - LAT - LI - LI - LU - LU - LU - LU - LU - LU - ME - MUR - NA - NA - PO - RE - SE - SÖ - ŞAN - TAV - TER - U - U - U - YE - ZİL

1. Karadeniz kıyısında piring ve tütün üretiminde önemli bir yeri olan Samsun'a bağlı bir ilçe
2. Orta Anadolu ile Çukurova arasında Toros dağlarının kuzey eteklerine yaslanmış, **Faruk Nafiz Çamlıbel'in** ünlü **Han Duvarları** şiirinde anılan bir ilçe
3. Erzincan'ın Keşiş Dağları'nın batı eteklerine yaslanmış yoksul bir ilçesi
4. Canakkale Savaşı sırasında, saldırgan emperyalist ordulara geçit verilmeyen savunma savaşının kilit noktasındaki ilçe
5. Adımı İstanbul fethinde yığitlik göstermiş bir Osmanlı savaşıncısından alan **Bursa**'ya bağlı bir ilçe
6. Türkiye'nin en önemli linyit yataklarını barındıran ve yüzüylü aşkın süredir kömür üretimi yapılan **Kütahya**'ya bağlı bir ilçe
7. Ege bölgesinde, geleneksel küçük toprak mülkiyetinin tersine büyük toprak ağalarının kapitalist tarım işletmeleri niteliğinde uçsuz bucaksız çiftliklere sahip oldukları bir ilçe
8. Cumhuriyetin ilk yıllarında Sovyetler Birliği tarafından bir tekstil fabrikası kurulmuş ve bu yönüyle Ege bölgesinin tekstil sanayinde önemli bir merkezi olarak ünlü, **Aydın**'a bağlı bir ilçe
9. Türkiye'nin en güney noktasındaki buruna adını vermiş, İçel'e bağlı bir ilçe
10. Karşı kıyıda Gelibolu ile birlikte Canakkale Boğazı'nın Marmara girişini askeri strateji açısından denetleyen bir ilçe
11. Pek çok yedek subayın askerlik anılarında yer alan bir Ankara ilçesi

Şekle göre doğru cevaplar: 1. Samsun, 2. Han Duvarları, 3. Erzincan, 4. Canakkale, 5. Bursa, 6. Kütahya, 7. İzmir, 8. Aydın, 9. Antalya, 10. Gelibolu, 11. Çanakkale, 12. Ankara.

Sümeýra'nın

veni plağı çıktı

KADINLARIMIZIN YÜZLERİ

İsteme adresleri:
HAND Produktion
Friedensallee 61
2 Hamburg 50
S. Çöker
Julius Leberweg 23
6230 Frankfurt am Main 80
Telefon: 0611/346762

ÇAĞRI

İlkeri şair **HASAN HÜSEYİN** 22 Şubat'tan bu yana komada, ölmü- le dirim arasında bocalıyor. Tekel- lerin devleti, ülkenin en değerli ozanlarından birinin hastane gli- derlerini bile üstlenmiyor. **SAN- DER** (Kuzey Ren Westfalye Sanat- cılar Derneği) Hasan Hüseyin'i- le bir dayanışma kampanyası açtı: Konto: 27 32 881, BLZ 43 07 00 61 Deutsche Bank

Dayanışma eylemi atom roketlerine karşı direnişle birleştiriliyor

Barış Derneği yöneticileriyle dayanışma yükseliyor

● Federal Almanya başta olmak üzere, Avrupa'nın birçok ülkesinde ve kentinde, Cunta'nın "Türkiye'de barışı mahkum etmesi" Türkiye'de demokratik örgütler ve Avrupa kamuoyu tarafından protesto ediliyor

Türkiye Barış Komitesi Başkanı Mahmut Dikerdem ve yöneticilerinin 5 ile 8 yıl arasında ağır hapis ve sürgün cezasına mahkum edilmesi, başta Federal Almanya olmak üzere Avrupa'nın birçok ülkesinde ve kentinde Türkiye'de demokratik örgütler ve Avrupa kamuoyu tarafından protesto ediliyor. Türkiye Barış Komitesi yöneticileriyle dayanışma eylemleri ABD büyükelçiliği karşı Batı Avrupa'da yükselen barış eylemleriyle birleştirilerek cuntanın Türkiye'de barışı mahkum etmesi kinayısı.

Düsseldorf'ta

FİDEF üyesi Düsseldorf İşçi Gençlik Birliği (DIT-GB) kentin en işlek merkezi Schadowplatz'da 14 ve 17 Kasım tarihlerinde arasında "Lyan Nöbeli" yaparak, Türkiye Barış Derneği Başkan ve yöneticilerinin ağır hapis cezasına mahkum edilmesini protesto etti. DIT-GB'nin üç gün boyunca sürdürdüğü bu eylemleri DKP, Die Grünen, VVN, MSP-Spartakus ve SDAJ olmak üzere, yerel Alman demokratik örgütlerinin tümü destekledi.

Wiesbaden'da

Türkiye Barış Derneği yöneticilerinin mahkum edilmesi ve tutuklanarak cezaevine gönderilmelerini protesto etmek amacıyla, Wiesbaden İşçi Derneği 18 Kasım tarihinde bir toplantı düzenledi. Toplantıya ankarında Wiesbaden Barış İniyatifleri, DKP, Yaşlılar Derneği, IGM,

Gelsenkirchen'deki dayanışma eylemlerinden bir görünüş

bu bir protesto mektubu hazırlayarak Türkiye Büyükelçiliği'ne gönderdi.

Gelsenkirchen'de

Gelsenkirchen'de FİDEF çalışma grubu, 6 Kasım tarihinden başlamak üzere, Türkiye Barış Derneği yöneticileriyle dayanışmayı yükseltmek amacıyla bir dizi eylemde bulundu. Aralarında DKP, barış insiyatifleri, Grünen'in de bulunduğu 22 örgütün desteklediği eylemlerde, Türkiye ve Almanca dillerinde binlerce bildirni dağıtıldı. Bu arada, Kenan Evren'e telgraflar çekilerek olay protesto edildi.

Idstein'da

Idstein Barış Girişimi, 22 Kasım günü düzenlenen roketlere karşı yürüyüşüne Barış Derneği yöneticilerinin serbest bırakılması için de imza kampanyası açtı. Türkiye'de aktif olarak katıldığı yürüyüş

boyunca toplanan imzalar Bonn'daki Türkiye Büyük Elçiliği'ne gönderildi. Meşale yürüyüşü sırasında ve yapılan mitingde GEW, PKK ve FİDEF'e bağlı Türkiye İşçiler Derneği temsilcileri konuşuldu.

Batı Berlin'de

28 Aralık tarihinde DISK-Tekstil Sendikası Genel Başkanı Vekil Selahattin Uyar, DISK-Sine-Sen Genel Sekreteri Arif Üzerin, Otto Yöl Köyü Dayanışma Derneği Başkanı Mustafa Vural, DISK-Tekstil Sendikası Adana Şubesi Bank İşyeri Baş Temsilcisi Hasan Çil ve Batı Berlin Devrimci İşçi Yürütme Kurulu Üyesi Cezail Akkoyun, Kenan Evren'e bir telgraf çekerek Türkiye Barış Derneği yöneticilerinin ağır hapse mahkum edilmesini kınadılar ve "tüm politik tutukluların serbest bırakılması, baskı, işçilere ve idamlara son verilmesi" istedi.

FİDEF, Türkiye Barış Derneği yöneticilerinin serbest bırakılmaları için bir kampanya başlattı

FİDEF, Türkiye Barış Derneği Başkan ve yöneticilerinin ağır hapis ve sürgün cezasına çarptırılmasını protesto ederek, Federal Almanya çapında çok sayıda dayanışma eylemi düzenledi. FİDEF konuya ilişkin olarak yaptığı açıklamada, "dünyanın her ülkesinde yüzbinlerin, milyonların, barışın korunması için, Avrupa'ya yerleştirilecek olan yeni Amerikan atom silahlarına karşı harekete geçtiler bir ortamda, Türkiye'de barışın mahkum edilmesi insanlığı karşıya iten bir suçtur" dedi. Ayrıca açıklamada, "böylece, 6 Kasım seçimiyle dünya demokratik kamuoyunu aldatmaya çalışan ve demokrasiye dönüştürülen yoz faşist Cunta'nın yalanı barışın mahkum edilmesiyle bir kez daha ortaya çıkmıştır" denildi.

FİDEF, Türkiye Barış Derneği davasının 14 Kasım'da sonuçlanacağını anlaşılmış üstüne, Federal Almanya'da yükselen barış hareketine paralel olarak, Kasım ayının ilk haftasından itibaren Türkiye barış hareketi ve Barış Derneği yöneticileriyle dayanışma eylemleri gerçekleştirdi. 8 Kasım'da FİDEF'in tüm yerel örgüt ve çalışma grupları, yerel barış toplantılarında Barış Derneği davası üzerine sözlü ve yazılı bilgilendirmeler yaptı. Bu toplantılardan hemen peşinden 30 ila 60 demokratik örgüt temsilcilerinin imzalarını taşıyan protesto mektup ve telgraflar Türkiye Büyükelçiliği'ne gönderildi.

FİDEF ayrıca, konuyla ilgili bir bilgilendirme mektubu hazırlayarak SPD, FDP, Die Grüne ve CDU Avrupa Parlamentosu üyelerine ve Federal Parlamento üyelerine gönderdi.

Danimarka'da Türkiye barış savaşçılarıyla dayanışma

Danimarka kamuoyu, Türkiye Barış Derneği yöneticilerinin ağır hapis cezalarına çarptırılmasını yoğun tepkiyle karşıladı. Radyo ve televizyon, habere geniş yer verildi, iddianamenin temelsizliğine örnek olarak Rus Çarı I. Petro'nun sözlerinin gerekçe olarak gösterilmesini peşitler ve seçimlerden hemen sonra böylesi bir kararın verilmesini ülkede "demokrasiye geçitli" iddianların geçirilmesini kınadılar, dikkati çektiler. Karar ayrıca tüm basında da yer aldı ve kınandı.

Danimarka Türkiye Dayanışma Komitesi, 15 Kasım'da tüm parlamenterlere, barış örgütlerine ve basına gönderdiği bir mektupla bu kararın Barış Derneği yöneticilerinin kişiliklerine değil, barış davasına yönelik olduğunu belirtti ve Türkiye Barış Derneği yöneticileriyle dayanışmanın barış savaşımızın ayrılmaz bir parçası olduğunu belirtti. Parlamenterleri konuyu Danimarka Parlamentosu'na getirmeyi, Danimarka hükümetini Türkiye yönetimi nezdinde teşebbüs geçerek barış savaşlarının serbest bırakılmasını talep etmeye zorlamaya,

Toplantıya aralarında Wiesbaden, Wiesbaden, Işınışiyatı, DKP, Yaşılın Derneği, İGM, ÖTV ve Yunanlı, İspanyol, Portekiz ve İtalyan delegelerin de bulunduğu 70'in üzerinde örgüt temsilcisi katıldı. Toplantıda, Barş Derneği yöneticilerine karşı yapılan uygulamaları ve cuntanın baskılarını protesto eden ortak bildirinin kaleme alınarak dağıtılması kararlaştırıldı.

Siegen'de

Siegen Türküvli İşçiler ve Öğrenciler Birliği, 19 Kasım günü, "Türkiye Barş Derneği Yöneticileriyle Dayanışma" 97-lemi düzenledi. Siegen'de tüm demokrasit parti ve kuruluşların (Barş İnişiyatı, Jusos, MSB, SHB, SDAJ, Grüne, DKP vb.) desteğinde şehir merkezi yerinde bir stant açılarak bildiriler dağıtıldı.

Frankfurt'ta

Frankfurt DGB salonunda, Barş savaşçılarının oluşturulan "temsilî parlamento" toplantısında, "Barş Derneği yöneticilerinin mahkum edilmesini kınayan ve serbest bırakılmalarını isteyen" bir karar alınarak Cunta'ya, basına ve Türkiye Büyükelçiliği'ne postalandı. Türkiye Barş Derneği Başkan Yardımcısı Oya Baydar'ın da bir konuşma yaptığı toplantıya sosyal demokratlar, yeşiller, komünistler, profesörler, kilise ve sendika temsilcileri katıldı.

Stuttgart'ta

Stuttgart İşçi Birliği, Türkiye Barş Derneği yöneticilerinin mahkum edilmesini protesto amacıyla bir dizi eylem kararı aldı. Bu arada, Türkiye Büyükelçiliği'ne bir mektup göndererek mahkumiyet kararını kınadı ve Barş Derneği yöneticilerinin serbest bırakılması istendi.

Öte yandan, DİSK Genel Yönetim Kurulu üyeleri Murat Tokmak, Turhan Ata, Yaşar Arıkan, Madoen-İş Sendikası Genel Başkan Vekili Bahtiyar Erkul, Sosyal-İş Sendikası Genel Sekreteri Zeki Kılıç ve DİSK Samsun Bölge Temsilcisi Aydın Veşilyurt ortak bir açıklama yaparak Barş Derneği yöneticilerinin mahkum edilmesini protesto eden yazılı bir açıklamayı Türkiye Büyükelçiliği'ne gönderdiler.

Duisburg'da

Duisburg'da aralarında barş girişimleri DKP, FİDEF yerli örgütü, Gerekle Dayanışma Komitesi'nin de bulunduğu bir-çok örgüt, "Duisburg-Türkiye Barş Derneğiyle Dayanışma Komitesi" oluşturarak bir dizi eylem bulundular. Bu arada, Duisburg İşçi Derneği Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu'nun, toplantıya katılan kişilerin de aktif olarak katıldığı yürüyüş

Batı Berlin Türk Merkezi 6. Genel Kurulu toplandı

Batı Berlin'de Türk Merkezi'nin 6. Genel Kurulu 100'ü aşkın üye ve konuşun katılımıyla 26 Kasım günü yapıldı. Genel Kurul öntümzdeki dönemde barş, yabancı işçilerin sorunları ve Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışma konularındaki çalışmalarını daha da güçlendirme ve bu çalışmalara Türkiye'lerinin daha da geniş olarak katılmalarını sağlamak hedeflerini karar altına aldı. Çeşitli organlar için yapılan seçimlerde Yönetim Kurulu'na Süleyman Üstün, İlhan Emirli, Ramazan Tolaz Aysan Uç, Kalender Koç, Ahmet Güven, Hülya Kesim, İdil Timuçin ve Filiz Karam seçildiler.

Genel Kurul ayrıca, yönetim kurulunun toplayacağı ilk olağanüstü genel kurulda örgütün adının değiştirilmesi konusunun ele alınmasını da kararlaştırdı.

ni" istedikler.

ATİNA'DA MİLYONLUK BARİŞ MİTINGİ

"Politteknik" direntişinin 10. yıldönümü dolayısıyla 17 Kasım tarihinde Atina'da düzenlenen barş yürüyüşü bir milyon kişi katıldı. Başta Yunanistan Komünist Partisi olmak üzere PASOK ve tüm demokratik örgütlerin katıldığı yürüyüş ve mitingde ABD emperyalizminin saldırgan politikası protesto edildi. Batı Avrupa'ya yerleştirilmek istenen atom roketlerine karşı çıkıldı. Eyleme, Türkiye'li örgütlerin tümü "Türkiye ve Türkiye Kürdistanlı politik müddetler" pankartı altında katıldılar. Ayrıca, yine politteknik etkinliği çerçevesinde Yunana kentinde "Türkiye halkı ile dayanışma" gecesi düzenlendi. Toplantıda İGD temsilcisi bir konuşma yaparak, Türkiye'deki son politik gelişmeler, seçimler ve Barş Derneği davası hakkında bilgi verdi.

birakılmasını talep etmeye zorlamaya, Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'ndaki Türkiye üstüne görüşmelerin hızlandırılması için hareket geçmeye, tüm barş-severleri dayanışma eylemlerini artırmaya çağırıldı.

Danimarka Barş ve Güvenlik İçin İşbirliği Komitesi, aylık bulüntenin tüm yerel barş örgütlerini Türkiye Barş Derneği yöneticileriyle dayanışmayı yükseltmeye, derhal serbest bırakılmaları için Türkiye yönetimine mektup göndermeye çağırdı.

Öte yandan, 12-13 Kasım tarihlerinde tüm Danimarka'dan, İskandinav ülkelerinden ve Federal Almanya'dan 500'ün üstünde delegenin katılımıyla toplanan Barş İçin Öğretmenler hareketinin kongresinde, Türkiye'li öğretmen Üman Germain bir konuşma yaparak Türkiye barş hareketini, Barş Derneği davasını, barş-severlere yapılan baskıları anlattı. Germain'in konuşması büyük bir ilgiye karşın, lan ve genel olarak NATO'nun barş hareketine karşı tutumuna bir örnek olarak diğer konuşmacılar da tekerlandılar. Kongre sırasında ayrıca Türkiye barş hareketini ve yapılan baskıları anlatan bir sergi açıldı. Kongre delegeleri, Evren'e bir telgraf göndererek, barş savaşçılarının derhal serbest bırakılmasını ve Barş Derneği'nin açılmasını talep ettiler.

CÜNEYT BAŞBUĞ

Nokta

5 saniyede ne yapılır?

Amerikan emperyalizminin içine çekimizi de sürükleyecek bir nükleer savaşta ilk dakika hedeflerini den biri olan İncirlik Üssü Adana'da fazla uzak değil. Arabalya kent merkezinden önce Türk savaşlarının bile göreldiği dikenli tellerine dek 10 dakika bile tutmaz. Ve o dikenli tellerin arkasında ABD saldırganının uğrussu görevler için bekleyen silah depoları, casusluk aygıtları, askerleri, uçakları vardır.

Adana'nın cehennemidir aslında İncirlik Üssü. Arabayla 10 dakikadan az süren uzaklık pahasına nükleer silahlarının etki alanları için dikkate alınmayan küçük bir nokta gibidir. İncirlik'te patlayacak bir nükleer bomba, 5 saniye sonra, tam 5 saniye sonra Adana'yı bütünüyle yok edecektir. Arkasında, bir zamanlar orada büyük bir kent olduğu bile anlaşılmayacak bir kül ve taş yığını bırakarak.

Kısın 5 saniyede ne yapılır? Günümüz teknolojinin uzun bir zaman süresi haline dönüştürdüğü

5 saniyede neler yapılabilir? Gece, derin bir uykuda değişile Ceyhan yönünde parlayan büyük ışığı fark edebilirsiniz. Ama ne olduğunu anlayacak zaman hiç bir zaman olmayacaktır. Nükleer savaş adındaki ölüm, günlük yaşamın bir kıyısında yakalayanacak Adana'yı.

Ceyhan yönünde parlayan ışığın ölüm olduğu bilinsile bile ne yapılabilir 5 saniyede? Şöyle Cukurova'ya özü, okkalı küfürün bitmesi için bile zaman bırakmıyor nükleer ölüm. Belki başlar en yakınındakine döner bile kendiliğinden. Eller uzanmaya zaman bulamaz.

Oysa Adana bütün kentler gibi güzel bir kent. İnsan sandığı insanlar gibi güzel ve toprağı gibi bereketli. Gözalebildiğince yeşil ovaların, gözalebildiğince yuğsek dağların, gözalebildiğince mavi denizin ortasında kurulmuş ve güzel olan herşeye yakışır kent Adana. Güneşe, pamuğa, portakala, gızi 1 Mayıs gösterilerini, Orhan Kemal'e, Sevgi

Soyal'a, Meryem Karakız'a yakışan.

Böylesine bir güzellik, cehennemini yanında taşıyor. 5 saniye ötesine salınmış İncirlik ismi ölüp, bereketli Cukurova toprağıyla büyük bir çelişki içinde. Bir tarafta her atılan tohumu 5 veren Cukurova, bir tarafta saldırganlık ve ölüm. Bu çelişkiyi çözmek, İncirlik Üssü'nü Anadolu'dan çıkıp aşmak kentlerimiz korumamın önkoşulu olmamın yanısıra "saadik yarımız" toprağı karşı bir boyun borcumuz.

Yazları çok sıcak olur Adana. Yayılayı çakırmay kente kalaran sık sık süsü parparlar sırtlarına. Çok sıcaklarda çocuklarmız özen gösterir analar. Akşam olup biraz serinlik indi miydi dolar sokakları. Dondurmacya gidenyönde uzakta sevdiği kızla göz-gömeyle karşı dekilanıyor. Çay bahçelerinde tavla atılır, sesi sonuna dek açılı televizyonlar zilenir.

Yani yaşar Adana! Kendisine yakışanyla, yakışmayıyla birlikte. Cenneti ve cehennemiyle yan yana. Çok daha fazla, yanabıgındaki Toroslar daha fazla yaşaması için Adana'ya yakışmayanı söküüp atmak gerekiyor. Hem de olaabildiğince çabuk. Çünkü 5 saniyede hiçbir şey yapamaz, böyle okkalı bir küfürün bile sonu gelmez.